

VERSLAG VAN DE OPENBARE VERGADERING VAN DE GEMEENTE DORDRECHT - DORDTSE DINSDAG, D.D. 6 juni 2023

Vergaderzaal 3

1. Vaststellen Kadernota 2024 - Raadsvoorstel

Voorzitter: D.G.H. van Poppel
raadsgriffier: L. Vermeulen
Verslag: NotuBiz

Aanwezig:

Dhr. Van Dam Timmers (CDA)
Dhr. Groenewege (Partij voor de Dieren)
Dhr. Katif (Beter Voor Dordt)
Dhr. Kuhlmann (VVD)
Dhr. Van Leeuwen (FvD)
Dhr. Van der Meer (GroenLinks)
Dhr. Safranti (DENK)
Dhr. Stolk (VSP)
Dhr. Struijk (CU/SGP)
Dhr. Uysal (GroenLinks)
Dhr. Wringer (Beter Voor Dordt)

Dhr. Brouwer (ambtelijke ondersteuning)
Dhr. Hagoort (ambtelijke ondersteuning)

Portefeuillehouders:

De voorzitter: Oké, goedemiddag allemaal. Aan mij de eer om vandaag een keer op deze stoel te zitten voor deze technische briefing. Nou, dank u, dank. Welkom allemaal bij deze technische briefing over de kadernota 2024. Er zijn nog wat mensen die binnenlopen. Mijn naam is Denise van Poppel, ik werk als commissiegriffier en raadsadviseur. Aan tafel zitten ook twee collega's die ik zo het woord geef. En u bent hier allen voor een technische briefing, dus ik zal de vragen die tussendoor opkomen helpen met begeleiden. Welkom. En we hebben anderhalf uur de tijd voor deze technische briefing, dus ik hoop Gert, ik kijk jou aan, dat we na anderhalf uur in ieder geval de eerste belangrijke grote vragen hebben gehad. Hoi, goedemiddag. We hebben nu van verschillende fracties meerdere personen aan tafel, is helemaal niet erg, maar ik stel wel voor als er zo nog meerdere mensen komen van andere fracties, dat we met elkaar even alert zijn dat iedereen aan tafel kan plaatsnemen. Er is plek op de tribune. Oké, merci, ik geef graag het woord even aan Stefan, de heer Brouwer en de heer Hagoort.

De heer Hagoort: Dank je wel. Even kijken of die op de PowerPoint komt, dat is voor mij wel heel erg prettig om mee te beginnen. Dank je wel.

Afgelopen dinsdag stelde het college de kadernota 2024 inclusief de eerste bestuursrapportage 2023 vast. Afgelopen vrijdag klokslag twaalf uur ging de website live, gisteren heeft u een pdf ontvangen voor alle raadsleden die graag aantekeningen maken of vragen noteren liever op papier. Een kadernota 2024, waar de miljoenen u wellicht zullen duizelen en ik hoop over een uur iets minder. Mijn naam is Gert Hagoort, ik heb de coördinatie gedaan van de kadernota 2024. Voordeel van een coördinatorrol is dat je eigenlijk overal wel iets van weet. Daar waar ik dit uur merk: nou, als er iets meer diepgang nodig is, heb ik stadscontrole naast mij zitten, Stefan Brouwer, die ook vanaf het eerste uur betrokken is geweest bij de totstandkoming van deze kadernota, dus dat moet allemaal goedkomen. Ik heb eigenlijk de werktitel meegegeven hoe te lezen, is wat mij betreft ook echt een technische uiteenzetting, technische briefing en, ja, grappig is wel toen ik het vier jaar geleden voor het laatst deed toen zat het voltallige college boven in de zolder van het Hof en destijds wethouder op sociaal Heijkoop deed daar ook het woord maar het college is nu afgelopen vrijdagmiddag in de persconferentie gewoon hier op het stadskantoor gebleven. Ze hebben het iets minder, ze hebben het iets low profile neergezet. Tegelijkertijd heeft u al kunnen horen op RTV Dordt dat onze wethouder wel een aantal aankondigingen heeft gedaan. Mis gaat het niet, maar we moeten wel wat terug. We willen financieel degelijk en solide financieel beleid voeren en dat betekent dat daar ook bezuinigingen bij horen, helaas. En hij vervolgde in het gesprek: we gaan wel keuzes maken en niet zomaar een beetje kaasschaven. En we kunnen niet veel beleidswensen honoreren, we hebben er wel een paar dingen wel gedaan en tot slot maar voor de rest moeten we echt even pas op de plaats maken. Dat is de toonzetting geweest in de pers ten aanzien van deze kadernota om mee te beginnen. Het programma dat ik klaar heb staan dat bedient een aantal zaken. Dat is in ieder geval dat ik het belangrijk vind dat we allemaal dezelfde taal, hetzelfde jargon spreken en dat slaat dan op de termen als exploitatie sluitend perspectief, vermogenspositie, weerstandsratio, dat het goed is om die begrippen even langs te lopen en als daar verwarring over is, dan moeten we dat proberen te voorkomen. Ik loop met u de onderdelen van de website langs, zodat daar altijd tussentijds vragen mogelijk zijn. Op de website, hele belangrijke knop met het financieel perspectief. En ja, daar zit een bepaalde logische vaste volgorde in die we in Dordrecht al jaren gewend zijn en ik hoop dat u die in ieder geval vanuit de begroting ook dadelijk weer herkent. We lopen de stappen een voor een langs. Er is ruimte voor vragen vooraf zelfs, eigenlijk heb ik een vraag terug aan deze toch best wel grote groep: is er op voorhand iets waarvan u zegt, ja, dat moet echt wel in deze technische briefing even langskomen want anders ontstaat het in het moment, vind ik ook prima als u zegt van dit toch wel heel graag meenemen dan geef ik u daar nu de ruimte voor. En zo niet ...

De heer Kuhlmann: Ja, Alexander Kuhlmann, Dordtse VVD. Soms staan er plussen en minnen en die zijn niet voor mij als leek niet altijd even logisch. Daar komt u vast wel aan bod maar al, dat zou ik graag wat meer over willen weten.

De heer Uysal: Ja, Abdullah Uysal van de Dordtse GroenLinks. Ik heb geen naambordje, maar ... Misschien kunt u ook de koppeling maken met de landelijke voorjaarsnota. We krijgen allerlei termen die vliegen ons om de oren, meicirculaire, septembercirculaire, accres.

Misschien kunt u ook die termen en die begrippen nader duiden dat het voor ons allemaal duidelijk is waar we het nou over hebben en wat de invloeden zijn van landelijk op onze lokale kadernota.

De voorzitter: Ja, de heer Struijk.

De heer Struijk: Ja, Leen Struijk, Dordtse ChristenUnie/SGP. Wellicht een overbodige vraag, maar wij krijgen de presentatie na afloop neem ik aan?

De heer Hagoort: Zeker weten, ja.

De voorzitter: Ja, de heer Safranti.

De heer Safranti: Van de Dordtse DENK. Nee nee, ik wilde die vraag stellen wat mijnheer Leen Struijk had gesteld. Ik was een beetje te laat, dus ik wist ook niet meer of die of dat al aan bod was geweest.

De heer Hagoort: Goed, ik ga deze vragen proberen te integreren in het verhaal en sla ik dat per abuis over dan roept u. Er is ook een technische vragenronde, de eerste technische vragenronde is al vanaf vrijdag livegang website gestart. En in mijn beleving sluit die eerste ronde best al vrij snel, morgen of overmorgen, ik meen morgen. Maar niet getreurd, er komt een tweede ronde aan die dan natuurlijk direct aansluit op de eerste ronde en vlak voor uw commissiebehandeling eind juni sluit dat loket. Dan hebben wij in het weekend nog om al uw vragen te beantwoorden, dus het liefst niet te laat wachten want ik, ja, ik zeg net al wij zullen dat in het weekend grotendeels ook moeten doen want u heeft volgens mij tot vrijdag heeft u de mogelijkheid om die technische vragen in te dienen maar alles wat u al eerder heeft graag zo spoedig mogelijk. Maar mogelijk worden er al heel veel technische vragen weggenomen vandaag. Even voor uw beeld, de kadernota heeft van oudsher een heel logische plek als eerste in de cirkel met de klok mee kadernota, begroting, bestuursrapportage, jaarrekening. Een beetje klein voor u maar als ik een paar frases voorlees, de linker bovenin: keuzes maken, wat zijn hoofddoelstellingen en ambities voor het komende jaar, met welke ontwikkelingen houden we rekening en welke financiële kaders spreken we af voor de begroting van het komend jaar? Wie? Gemeentebestuur, oftewel gemeenteraad en College van B&W. Ik zou u natuurlijk nu de vraag kunnen stellen van wat klopt er niet aan dit plaatje en dat is geen pub quiz vraag, maar het heeft er puur mee te maken dat dit plaatje echt verouderd is. We moeten de designer een nieuw plaatje laten maken omdat de eerste bestuursrapportage die is geïntegreerd met de kadernota. Uiteraard krijgt u ook een tweede bestuursrapportage gewoon op de plek om en nabij waar die nu ook staat in het plaatje, maar in deze kadernota vindt u ook de jaarschijf 2023, oftewel het eerste moment van integratie van kadernota en bestuursrapportage. U heeft onlangs de financiële verordening, de nieuwe financiële verordening vastgesteld en daarin staat vrij nauwgezet hoe de gemeente Dordrecht deze kadernota leest, ziet en waar die aan moet voldoen. Het BBV schrijft niet stellig voor hoe een gemeente de kadernota eruit moet laten zien, er is een redelijke vrijheid in. Nou, loopt u ze langs, derde bullet in de kadernota worden beleidsvoorstellen opgenomen die een beroep doen op aanvullende middelen.

Dat staat daar al heel stellig, dat zou haast suggereren dat als er geen beroep wordt gedaan op aanvullende middelen dat je dat ook niet laat zien. Deze kadernota wordt er op geregeld moment wordt er ook wel inzage geboden als iets uiteindelijk geen geld kost, maar er wel een beleidsimpuls of een knelpunt wordt ingezet waar dekking op is, specifieke dekking op is, dan laten wij dat ook zien. En tegelijkertijd in juli met uw raadsbehandeling wordt ook de prognose grondbedrijf en de herijking parkeereexploitatie aan de raad aangeboden. Dit is het kader vanuit de financiële verordening. En als we het dan toch over kaders hebben in Dordrecht ...

De voorzitter: Ik vermoed een vraag, mijnheer Van Leeuwen.

De heer Van Leeuwen: Ja, ik heb even een vraag, ik check even iets wat ik denk zeg maar. Ik zie een aantal cijfers staan in de samenvatting. En nou, 2024 eindigt vooralsnog positief, de jaren daarna negatief. Klopt het dat wij mogen vaststellen dat we alleen kijken naar het kalenderjaar erop dat die sluitend moet zijn, positief en dat de negatieve saldi in de jaren daarop, de drie, zeg maar de drie jaren namelijk daarna dat dat nog wel niet, of dat dat nog niet ingevuld hoeft te worden. Met andere woorden: cijfers zoals die nu staan is dat een geldige, zijn dat geldige cijfers voor bijvoorbeeld de provincie. Naar mijn idee wel, maar klopt dat?

De heer Hagoort: Ja, u bent dan vroeg met uw vraag want de tabellen komen ...

De heer Van Leeuwen: Sorry?

De heer Hagoort: U bent vroeg met uw vraag want daar komen we zo dadelijk. Ik was nog niet aanbeland, tegelijkertijd we kunnen hem ook direct pareren. Wil jij hem doen

De heer Brouwer: Ja, als je kijkt naar het meer jaren beeld, u stelt dadelijk in de raadsvergadering jaarschijf 24 vast. Het meer jaren beeld laat iets zien waar we als gemeente naartoe gaan. Waar kijkt de provincie naar of het laatste jaar moet ... Of het laatste jaar moet sluitend zijn en dan mag je het eerste jaar een tekort hebben of het eerste jaar dus het komend jaar moet sluitend zijn en dan moeten we een plan hebben hoe we het meer jaren beeld op termijn sluitend krijgen. Dus in deze variant kiezen we voor het sluitend krijgen van 24, meer jaren beeld wordt wel degelijk op deze wijze aangepast.

De voorzitter: Ik zie nog een vervolgvraag van de heer Van Leeuwen. Er ontstaan nu wat vragen, dus we gaan het vanaf nu gestructureerd doen. De heer Van Leeuwen.

De heer Van Leeuwen: Ja, misschien dat ik heel erg vroeg ben, mijn excuses daarvoor. Maar u zegt terecht: nou, volgend jaar is hij sluitend dus het jaar erop kan die, hoeft die niet sluitend te zijn maar je moet wel een plan hebben. En ik lees ook in de kadernota dat zeg maar dat we volgend jaar het college en de raad samen een plan gaan maken om voor de kadernota van 2025 om dat dan dicht te trekken zeg maar. Hoe verhoudt zich dat tot elkaar want ik krijg nu informatie die elkaar tegen lijkt te spreken.

De heer Brouwer: Ja, als we kijken naar de kadernota 25 die heeft u volgend jaar in juli. Wij beginnen eigenlijk nadat deze is vastgesteld al ambtelijk met een bestuursopdracht om zo na de zomer ook naar het college te kunnen en op weg met betrokkenheid van de raad te komen tot een goed voorstel kadernota 25 en dat is dus juli volgend jaar.

De heer Van Leeuwen: Dus even resumerend, dat plan hoeft dus niet nu al ...

De voorzitter: Ik zag nog twee vragen aan mijn rechterhand. De heer Wringer.

De heer Wringer: Ja, dank voorzitter. Is de kadernota niet eigenlijk, ja, een tussenstukje naar de begroting? Is de begroting niet veel belangrijker voor de provincie? Daar staan natuurlijk veel meer de vaste waardes in dan de kadernota of kijk de provincie ook naar de kadernota?

De heer Brouwer: Ja, de kadernota is op weg naar de begroting 24. De provincie toetst echt absoluut de begroting 24 en er zal gevoelsmatig weinig verschil zitten nu tussen de kadernota 24 en de begroting. Natuurlijk moeten we een paar dingen nog zien, meicirculaire hebben we nog niet definitief maar uiteindelijk de toets van de provincie zit inderdaad op de begroting.

De voorzitter: Dit waren verschillende vragen, kijk even rond voor nu. Oké, de heer Hagoort het woord is weer aan u.

De heer Hagoort: Dankjewel. Ja, zoekend naar de kaders, de kaders die er beschikbaar zijn. Traditioneel kadernota voor de gemeente door Dordrecht financieel ingestoken maar er zijn meer beleidskaders, vanuit politiek akkoord, agenda Dordrecht 2030 en ook in het politiek akkoord staat ook een financiële strategie opgenomen. Even de verwijzing naar het begrip kadernota, gemeentes noemen het ook wel eens de voorjaarsnota, wij kadernota. Nou, wat zijn dan de termen waar we allemaal op eenzelfde manier mee om dienen te gaan? Ene kant exploitatie en financieel perspectief, vooruitzicht. Exploitatieoverzicht van verwachte baten, oftewel opbrengsten en lasten kosten in een bepaald jaar, periode. Voor de gemeente Dordrecht zijn die zichtbaar op de beleidsprogramma's. In de kadernota werken we met incidentele maar ook met structurele veranderingen op het saldo. Ik zal dat laten zien, ik hoop dat dat straks leesbaar is voor u. Maar in eerste instantie bij de begroting 2023 eindigden wij met de volgende saldi: 2023 4,582 miljoen positief en u ziet daarna in de begroting 23 de vervolgjaren, allemaal saldo's. Waar komt zo'n saldo nou vandaan? Moeten we even terug naar de baten en lasten van de programma's. Dit is heel klein, ik heb hem daarom iets uitgezoomd maar op de onderste regel komt u de totale 684 en 688, totale lasten en totale baten tegen en het verschil de 4,582 miljoen die hadden we net in de vorige slide ook te pakken en daar ziet u de aansluiting en meerjarig klopt dat ook allemaal en er is een extra jaarschijf bijgekomen, het jaar 2027, die was in de begroting 23 nog niet zichtbaar. Is voor u in ieder geval een beeld dat de programma totalen voor de gemeente Dordrecht optellen tot om en nabij de 685 miljoen, maar dat we dus muteren op die totalen. Dat is de hele kadernota zit vol met mutaties en u komt die bedragen 685 nergens meer tegen maar wel handig om die in het achterhoofd te houden dat dat de totalen zijn.

Dan vermogenspositie weerstandsratio wordt in de kadernota een van de achterste knoppen uitgelegd. Vermogenspositie echt wel iets anders, spaarboekje van de gemeente. Normaliter af te lezen uit de balans, verschil tussen bezittingen en schulden, maar bij gemeenten heb je het bij de vermogenspositie nagenoeg altijd over eigen vermogen, algemene reserves en bestemmingsreserves. We komen hier snel op het terrein van de weerstandsratio en het weerstandsvermogen terwijl de deelsom van de algemene reserves afgezet tegen het totaal van lopende risico's binnen de gemeente. Die weerstandsratio heeft uw raad in 2013 al vastgelegd, die moet tenminste 1,0 zijn en daar is tot op heden nooit enige wijziging op geweest. Dus in die zin hebben wij ook te maken met die ratio van tenminste 1,0, kom ik later in de presentatie op terug. Ik heb hem hier staan, is de laatst bekende. Vanuit de jaarstukken wordt ook in de kadernota gepresenteerd maar meer hier niet om op in te gaan maar ten voorbeeld van zo'n ratioberekening 35,6 op de 30,9 levert een norm aan, een ratio van 1,2 op.

De voorzitter: De heer Groenewege.

De heer Groenewege: Ja, die risico's zijn over een jaar neem ik dan aan. Nee? Nou, misschien kan u '...'

De heer Hagoort: Nee, risico's laten zich niet in een jaar vangen. Er zijn veel risico's die inderdaad lopend dit jaar zijn maar ook een langere horizon hebben. En in ons risicodatasysteem werken wij met een horizon van drie jaar maximaal. Op het moment dat risico's een nog langere horizon hebben dan dient die toch echt wel hard in de begroting op een gegeven moment te verwerken of opgelost te hebben. Dus wij houden die horizon aan.

De voorzitter: Ik zag een vraag van de heer Safranti.

De heer Safranti: Dank u wel voorzitter. In hoeverre is die ratio heilig? Die 1,0 waar u het over had, die proberen we natuurlijk te handhaven, maar ik zie daar bijvoorbeeld ook 1,2. Ik heb ook wel eens eerder andere cijfers gezien dat we net boven die een komma zoveel zaten. Betekent dat we dan in de negativiteit belanden of kunt u daar misschien iets over vertellen?

De heer Hagoort: Ja, of die heilig is dat is niet aan mij, u heeft zelf de 1,0 als ondergrens vastgelegd en of u daarvan af wilt wijken is ook echt uw bevoegdheid. Een ratio van 0,7 of 0,8 geeft in die zin ook echt alleen maar aan dat op het moment dat er zich in grote mate risico's zich voordoen, ja, je niet genoeg dekking hebt vanuit je algemene middelen, vanuit je algemene reserve om die risico's in zijn volledigheid te dekken als ze zich allemaal in bepaalde mate voordoen.

De voorzitter: Mijnheer Safranti, ik zie u nogal bedenkelijk kijken. Is uw vraag beantwoord?

De heer Safranti: Ja, maar dat ligt niet aan het antwoord, hoor, dat ligt gewoon aan mij, cijfermatig inzicht, ik ben daar heel slecht in dus ik moet het allemaal nog belanden.

De voorzitter: Oké, we gaan door, ik stel voor dat we doorgaan. De heer Van Dam Timmers.

De heer Hagoort: Ik kan hier eventueel bespiegeling ophouden maar laten we dat hier niet doen in deze briefing.

De heer Van Dam Timmers: Ja, dank voorzitter. Ik vroeg mij af als je deze ratio nou vergelijkt met bijvoorbeeld tien jaar geleden of vijf jaar geleden, hoe verhoudt zich dat dan tot elkaar? Een beetje een perspectief, want ik vind een getal is vaak geen getal.

De heer Hagoort: In de kadernota is een passage opgenomen dat de ratio bij de begroting 23 was 1,6, bij de jaarstukken 2021 was die behoorlijk hoger. Ik heb het hier ook meegemaakt dat de ratio echt onder de een geraakt en er een herstelactie inderdaad nodig was om te laten zien hoe beweeg je nu binnen een jaar, twee jaar weer naar de veilige 1,0. Ik heb geen verloopoverzicht van de afgelopen vijf jaar voor handen, maar het zou niet moeilijk zijn om die op te stellen. We zitten niet heel ver af of onder of boven een gemiddelde ratio als ik hem over vijf zes jaar heen spreid. Dordrecht heeft eigenlijk altijd zo tussen de een en de twee gezeten. Zijn ook gemeentes die ik wel eens tegenkom met ratio's van drie vier vijf waarvan je ook de realiteitswaarde moet beschouwen omdat dat ook iets zegt over een wel een heel hoog surplus op je ratio.

De voorzitter: Zijn er nog vragen over de ratio? Ja, de heer Van der Meer.

De heer Van der Meer: Ja, ik kan het niet laten om toch nog een vraag daarover te stellen. Die 30,9 die nu ingeschat wordt als risico, dat is een inschatting van het risico. Wat is onze, wat zijn de onzekerheidsmarges van die 30,9 want het kan dus ook meer of minder zijn.

De heer Hagoort: Nou, in Dordrecht werken wij met een zekerheidspercentage van 75 procent. Ook dat is kader stellend al geruime tijd geleden vastgelegd. En daar geef je nu eigenlijk mee aan dat je 75 procent zekerheid hebt dat je uitkomt met je algemene reserve ten opzichte van je risico's.

De voorzitter: Ik zou ... Pardon, maak je zin af, ja sorry.

De heer Hagoort: Nee, ik wou alleen zeggen op het moment dat je met een hoger zekerheidspercentage werkt, wat een keuze blijft, ja, dan dien je daar meer beschikbare weerstandscapaciteit voor achter te houden. Dus dat is een directe consequentie op het moment dat je met je zekerheidspercentage omhooggaat zou je daar tegenover een hogere beschikbare weerstandscapaciteit moeten hebben.

De voorzitter: De heer Wringer.

De heer Wringer: Ja, dank voorzitter. In het verleden was die natuurlijk, ja, wel wat hoger en werd hij afgeroomd naar 1.0. Van dat geld wat er dan overblijft werden de beleidswensen ingediend. Nou ja, ja, hij is nu maar 1,2 dus zoveel verschil is het niet.

Dus er is kan ik aannemen dat er veel minder ruimte is voor beleidswensen vanuit de raad voor nieuwe, ja, ontwikkelingen.

De heer Hagoort: De ruimte is bij de begroting 2023 ingezet voor het politiek akkoord en er is geen aanvulling nu op gekomen.

De voorzitter: Ik kijk nog een keer rond. Dit zijn de vragen voor nu over de ratio? Laten we doorgaan.

De heer Hagoort: De route door de kadernota met een mooi stilleven vanuit het grote project de stadopera MARIA vorig jaar de Grotekerksbuurt. Maar het gaat u om de knoppen onder de inleiding, de eerste bestuursrapportage. Als je hem helemaal uitklapt, die mogelijkheid heeft u trouwens niet die faciliteit, ik ben gewoon wat handig aan het knippen en plakken geweest en dit is dan het totaal, alle sub onderdelen van de kadernota. Nou, niet te doen om overal alles langs te lopen dus ik heb de belangrijkste eruit gepakt en dit is toch wel de tabel der tabellen, want hierin ziet u in een oogopslag de marsroute door de kadernota heen met bovenaan het vaste gegeven, enige besluitvorming nog geweest na de begroting 2023 voordat we aan de kadernota begonnen en dan hebben we de startpositie op de derde regel te pakken en dit is dus dat verschil tussen totale baten en totale lasten dat ik in een eerdere dia ook liet zien. Dan krijgen we alle mutaties vervat onder ontwikkelingen, indexaties, knelpunten, dekkingsmaatregelen en beleidswensen. Dit is wel een redelijk vast stramien, vaste volgorde waarbij u denk ik wel alert moet zijn, dit is niet een looproute in de tijd. Er kunnen knelpunten zich voordoen voordat er een ontwikkeling zich heeft voorgedaan, een dekkingsmaatregel, ja, kan aan ene kant denken die komen pas aan het eind van het traject aan het licht, dat is ook niet altijd waar, hangt ook weer van beschikbaarheid van de circulaire af. Dus er zit geen logische tijdsvolgorde in deze marsroute, alhoewel dat wel gesuggereerd wordt met deze tabel. Ja, ik ga deze hoofdzaken ga ik wel met u langslopen dus we starten ook gewoon met de ontwikkelingen en aan u graag tussentijds vragen en anders ga ik op een gegeven moment door. Bij de effecten op de ontwikkelingen ziet u als allereerste de bestuursrapportage langskomen. En de min 1845 is het saldo uit de begrotingsprogramma's vanuit het traject bestuursrapportage 2023. Zijn dat dan de enige effecten in de jaarschijf 2023? Nou, dat is niet waar want ook, even een dingetje terug, onder indexaties, knelpunten en dekkingsmaatregelen en beleidswensen daar dan niet maar de andere drie categorieën ziet u ook dat de jaarschijf 2023 belast wordt. Uiteindelijk, dat is wel de slotconclusie van deze hoofdtabel, zie je dat de jaarschijf 2023 de kennis van nu sluit op min 1,883 miljoen, linksonder in de tabel. Feitelijk is dat het saldo van de eerste bestuursrapportage 2023. Wat valt verder op? Nou, het is ook echt de enige PM, de pro memorie, ter herinnering: in de hele kadernota op de WOZ-bezwaren puur vanuit het idee dat daar ook echt met vanuit perspectief college geen duidelijkheid over is of deze WOZ-bezwaren in 2024 in dezelfde orde van grote terug gaan komen. En misschien ander dat opvalt, is dat het totaal van de ontwikkelingen in de jaarschijf 2024 wel optelt tot 4,8 miljoen, dus een positieve bijdrage geeft aan het saldo. Vaak zou je denken: ja, mutaties ook ontwikkelingen zijn toch altijd negatief. Nou, dat is in dit geval niet zo.

Ter illustratie, in de 3,8 miljoen bij rentebaten en deelnemingen zit een aanzienlijk renteresultaat, er zit een dividend van Stedin van 1,1 miljoen, dus vandaar dat deze situatie de ontwikkelingen positief totaalbedrag geven op het saldo. De tweede grote tabel onder de knop indexaties en dan belanden we echt wel in de techniek. De budgetten van de gemeente, zowel de loonbudgetten als de prijsgevoelige budgetten worden volgens goed gebruik geïndexeerd. Is een vaste methodiek voor, is ook een methodiek waarin wij eigenlijk altijd gewend zijn om een nacalculatie op toe te passen, dus we zijn nu met het jaarschijf 2024 bezig en de nacalculatie betreft dan de jaren 2023, maar ook 2022. En is nog niet zo heel lang geleden, u herinnert zich wellicht de hoge inflatiepercentages al eerder afgegeven door het Centraal Planbureau en dat heeft wel enige betekenis gehad voor de totstandkoming van deze tabel. Als ik de eerste regel langsloop, dan ligt daar het een en ander onder. De bedragen, dan pak ik hem even van 2024 af, 7,5 miljoen en dan structureel doorgetrokken, die komen vanuit een loonindexatie van zeven procent, een optelling van vier en drie procent. Vier procent is de cao, ambtenaren cao, gemeenteambtenaren cao 2023 en de drie procent is een aanname, een verwachting voor de cao gemeenteambtenaren 2024. Die zeven procent, op het moment dat je die als index op alle loongevoelige budgetten plaatst levert die miljoenenreeks onder een op. En daaronder, regel 1b had ik hem beter kunnen noemen, hij is nu schuin gedrukt, ziet u ook een 1,2 miljoen staan. Die 1,2 miljoen heeft ook een uitleg dat wij een aanname hier doen, een verwachting hebben dat de cao niet direct het volle bedrag op 01-01-2024 nodig heeft maar dat het eigenlijk een getrapte cao is waarin ergens halverwege het jaar een eerste loonsverhoging komt en nog een keer verderop in het jaar een tweede loonsverhoging komt. En onder die aanname hebben wij 1,2 miljoen in mindering gebracht op de 7,559 miljoen. De tweede regel en dat is ook een grote, 9,2 miljoen om en nabij de negen miljoen, ook daar zit een techniek achter. Dat is uiteindelijk, ik moet hem anders uitleggen. Als wij de methodiek van de CPI honderd procent zouden volgen inclusief de nacalculatie over de jaren 2022 en 2023 dan zouden wij alle prijsgevoelige budgetten met 7,4 procent hebben moeten ophogen. Het voorstel dat voorligt vanuit het college is dat de nacalculatie voor de jaren 2022 en 23 niet plaatsvindt. En dat betekent dat er min 3,7 en min 0,6, dat zijn twee opeenvolgende jaren, niet wordt nagecalculeerd. En ja, als u dan afvraagt wat scheelt dat dan? Nou, dat scheelt om en nabij de drie en een half miljoen door niet na te calculeren. En die drie en een half miljoen is dan nog niet de vijfeneenhalf die u dan in de regel ziet omdat er ook nog een aanvullende verlaging van de inflatiecorrectie wordt voorgesteld van een bedrag van twee miljoen. En ja, dat is ook mede ingestoken vanuit toch het sterk verslechterde financieel perspectief en om, ja, de jaarschijf 2024 toch wel sluitend op te kunnen leveren. Wij zien ruimte in de jaarbudgetten, althans het college ziet die ruimte en wij hebben daar gelet op de jaarrekeningresultaten ook alle aanleiding toe om te veronderstellen dat die ruimte er ook is. Er is een aanvullende inflatie, verlaging van de inflatiecorrectie met twee miljoen opgenomen, bij elkaar vijfeneenhalf miljoen en is de uitleg achter 25,5 miljoen structureel.

De voorzitter: Ik zie een vraag van de heer Stolk.

De heer Stolk: Ja, er wordt aangenomen dat de prijzen dus met 7,4 en er wordt in mindering gebracht, staat er ook in het rapport hoe dat die beslissing van het college gesteld is? Dus met andere woorden, er wordt nu gezegd, nou, we gaan niet 7.4 doen maar we gaan, hoe heet dat, 3.1 doen. Welke motivatie zit erachter?

De heer Hagoort: Ja, ergens is dat de motivatie, in het tot stand komen van de kadernota hebben wij voortdurend een aanneme gedaan dat de compensatie die vanuit het Rijk komt een op een, dat wij die een op een over kunnen nemen. Wat is gebleken dat het Rijk ook de nacalculatie voor 2022 in veel lagere mate heeft toegekend dan wij gehoopt hadden. Dus feitelijk trekken wij eenzelfde lijn door, op het moment dat het Rijk niet volledig compenseert, ja, dan kunnen wij dat ook niet doen. Dat is eigenlijk de argumentatie hierachter.

De voorzitter: Dan zag ik nog een vraag van de heer Wringer.

De heer Wringer: Ja, dank voorzitter. Ja, ik probeer ook mijn hoofd een beetje om te krijgen. Dus geen nacalculatie voor die twee jaar dus de prijzen stijgen maar met 3,1 procent. Kan ik het dan zien als een soort verkapte bezuinigingsmaatregel?

De heer Hagoort: Dat kan u zo zien.

De voorzitter: De heer Van der Meer heeft nog een vraag.

De heer Van der Meer: Nou ja, daarop aanvullend. Dat is dus niet alleen een verkapte bezuinigingsmaatregel dan maar ook de kaasschaafmethode, als ik het goed begrijp. Want het gaat over, het werkt overal even hard door, toch?

De heer Hagoort: Dat zou je in die zin de kaasschaafmethode over de eerdere jaren inderdaad kunnen noemen. Ja. Niet te verwarren trouwens met het traject dat we in gaan zetten voor de kadernota 2025 waar ... Oké.

De voorzitter: Akkoord. De heer Van Leeuwen heeft nog een vraag.

De heer Van Leeuwen: Ja voorzitter, ik zie, ik kijk nu naar de dekkingsmaatregelen zeg maar, een paar pagina's verder en als ik het ga vergelijken met de stijging van de indexaties van de uitgaven, dan schrik ik nogal. Als ik bijvoorbeeld kijk naar 2024 dan zie ik daar staan op het scherm 13,4 miljoen stijging uitgaven alleen al door indexaties. En daar zou dan het gemeentefonds zou 4,2 miljoen ertegenover zetten en nog wat andere posten erbij, 6,8 miljoen in totaal. Ja, ik vraag me af hoe dat kan. Ik bedoel, je zou toch kunnen verwachten, het is net iets andere vraag die al eerder gesteld is, dat het Rijk met een grotere compensatie zou komen. Is het wel goed doorgerekend? Begrijpt u mijn verrassing, laat ik het zo, mijn verbazing?

De heer Hagoort: Kijk, dat de doorrekening goed gaat, daar twijfel ik geen moment aan. Daar zien ze een aantal, ja, wij werken met de '...' methodiek. Oftewel, wij voeren in de applicatie voeren wij al onze kengetallen in, waarop uiteindelijk de berekening plaats vindt, dat doet trouwens heel gemeentelijk Nederland.

Dus die totalen die hieruit komen daar heb ik geen reden om daarover te twijfelen. Maar dat er verschil zit tussen wat het Rijk compenseert en daar zijn wij inderdaad tegenaan, het Rijk calculeert niet volledig na.

De heer Van Leeuwen: Ik constateer dus wel dat er bijvoorbeeld alleen voor volgend jaar al een gat valt van, wat is het, een miljoen of zeven of zo van 2024 alleen al door die indexaties uitgaven, de indexaties uitgaven minus de compensatie van het gemeentefonds plus de OZB plus de logiesheffing, plus de overige dekkingsmiddelen. Ik vind het nogal fors, laat ik het ...

De heer Hagoort: Nou, die berekening die u zo snel maakt, die ...

De voorzitter: Het is handig als u uw zin even afmaakt want dan kan de rest ook volgen, want u snapt het allebei?

De heer Hagoort: Nee, de berekening die u nu maakt heb ik niet direct voorhanden. Maar dan heb ik wel graag dat u hem als technische vraag ook indient en stelt, dan kunnen we daarnaar kijken dan kan ik daar een completer antwoord op geven.

De heer Brouwer: Nou ja, in zoverre dat de constatering wel klopt dat we onvoldoende gecompenseerd worden door het Rijk. Ja, ik kan heel ingewikkeld doen maar zo is het wel.

De heer Hagoort: Het vervolg van de presentatie loopt langs de indexatie van de inkomsten. Drie categorieën inkomsten servicegemeente, de ozb-tarieven en de handigste om even op in te zoomen, de indexering van de overige heffingen en inkomsten. De indexatie op de ozb verloopt via staand beleid, betekent dat wij 7,4 procent oftewel consumentenprijsindex in zijn volledigheid verdisconteren in de ozb-tarieven. En onder post overig, als u denkt waar komt dat vandaan dat overig, dan zitten wij in de voorbeelden van de precario bouwleges en marktgelden waarbij de markt, sorry, de bouwleges wel de grootste is in de post overige. Dan de vierde grote tabel, de tabel van de knelpunten. De grootste hofleverancier zit hem direct in de eerste, in de verbonden partijen voor de jaarschijf 2024 ruim elf miljoen. Dat u de tekst in de kadernota daar leest dan ziet u dat dat eigenlijk maar, maar, in ieder geval veroorzaakt wordt door de twee grote GR'en: GR Sociaal met zes en een half miljoen en GR DG&J met 4,6 miljoen. Dat is een combinatie van prijsstijgingen bij deze GR'en en volumestijgingen, waarbij de prijsstijging ook hier heel dominant is. Mijn weten zijn daar recentelijk de zienswijzen ook op afgegeven en staan die totalen daar ook genoemd. Verder in deze tabel denk ik belangrijk voor u om te zien dat er op een aantal plekken duidelijk aan wordt gegeven dat dekking plaatsvindt vanuit de algemene reservestad. Daar is voor gekozen ook ter ontlasting van de exploitatie. Dit zijn veelal incidentele middelen, daar de mogelijkheid is om deze uit de AR te dekken en daar dus niet de exploitatie mee te belasten. Belast dan wel de weerstandsratio, komt aan het eind van de presentatie komt die nog even terug, dan laat ik dat totaaleffect ook aan u zien. Eigenlijk mijn belangrijkste opmerking bij deze tabel. Als we de marsroute vervolgen, dan moet ik even de afschrijvingslasten helemaal onderaan, daar zit een doorkijk, want afschrijvingslasten komen voort uit nieuwe investeringen.

Deze investeringen hebben wij in een tabel vervat, een tabel waar ik direct moet aangeven waar ik de onderkant nu van afgehaald heb want daar stonden totalen in de kadernota. En als u echt wil weten wat is de techniek hierachter, nou, dat is iets heel simpels: op het moment dat ik aan onze webbeheerder door moet geven wat is het bereik van de tabel en daar een verkeerd bereik doorgeef, ja, dan drukt hij ook het totaal af en dat was niet de bedoeling omdat daar ook een totaal staat wat iets anders voorstelt dan hier in deze tabel doet optellen. U leest hier de voorstellen voor nieuwe investeringen en de daarbij behorende afschrijvingslast leest u onderaan de knelpunten, afschrijvingslasten bij regel tien.

De voorzitter: De heer Van der Meer.

De heer Van der Meer: We hebben het hier over de kadernota 2024 maar er staan nu wat we net gezien hebben in de vorige tabel allerlei aanpassingen die op 2023 betrekking hebben, knelpunten die zich in 2023 hebben voorgedaan. Zijn dat nou wijzigingen op de begroting van 2023 die we tegelijkertijd met de kadernota gaan vaststellen of hoe moet ik dat zien?

De heer Brouwer: Dat klopt, als we kijken naar die tabel even los van die telling, kan je hem nog terugzetten of niet, is er uiteindelijk een krediet wat wordt bijgesteld voor 23 en dat betreft de indexatie op die buitensportaccommodaties waarin we de prijsstijgingen gewoon fors zien stijgen. Al die andere kredieten komen voor 2024 en verder en die worden dadelijk meegenomen in de begroting. Dus als het gaat om ...

De heer Van der Meer: In de vorige tabel staan toch allerlei bedragen die betrekking hebben op 2023 die niet in de begroting van 2023 nog zijn, niet in de oorspronkelijke begroting van 2023 zijn.

De heer Brouwer: Nee, dat klopt. Dat is de afschrijvingslast die behoort bij het investeringsschema zoals dat nu wordt aangepast. Dus je ziet die extra investering voor 23, die gaan we altijd een jaar later afschrijven. Nou, die sportvelden zal je afschrijven ik denk uit mijn hoofd een jaar of twintig. Dus een twintigste deel van die investering zie je in deze reeks terugkomen. Daarom zie je ook in jaar 23 niks staan. Dus dit is puur en alleen de afschrijvingslast die behoort bij dat investeringsschema.

De heer Van der Meer: Ja, maar ik heb het eigenlijk over de hele tabel dus ook die bedragen voor verbonden partijen, Biesboschcentrum, accommodaties, Huis van Stad en Regio. Dat zijn toch allemaal aanpassingen van de begroting van 2023 of zie ik dat dan verkeerd?

De heer Brouwer: Nee, dat klopt. Als dat de vraag is: ja absoluut, dit is gewoon de bijstelling van het meer jaren beeld zoals ...

De heer Van der Meer: Maar hebben we dat al vastgesteld of wordt dat nu met deze kadernota vastgesteld?

De heer Brouwer: Die gaat u nu vaststellen bij het vaststellen van deze kadernota.

De heer Van der Meer: Oké, dus we zetten niet alleen de kaders voor 2024 vast, maar we wijzigen ook de autorisatie voor 2023, dat is wel goed om dat even te weten.

De voorzitter: Ik kijk nog even rond en constateer dat er geen vragen zijn. Laten we doorgaan.

De heer Hagoort: Goed, laatste grote tabel vanuit de exploitatie gezien is ... Een na laatste, ik zeg het verkeerd, dat zijn de dekkingsmaatregelen.

De voorzitter: De heer Brouwer, wilt u misschien uw microfoon uitzetten? Ja, dank.

De heer Hagoort: Gemeentefonds, onroerendzaakbelasting, logiesheffing en overige dekkingsmaatregelen. En eigenlijk heb ik hier zelf geen techniek achter waar ik iets over wil vertellen verder. Dus het is eigenlijk gewoon het laten zien van het totaal aan dekkingsmaatregelen wat uiteraard positief muteert op het saldo.

De voorzitter: We hebben een vraag. Ja, zegt u maar de heer Uysal.

De heer Uysal: Ja, dank voorzitter. Ik had een vraag over 2027. Hoe komt u aan dat bedrag van dertien miljoen vanuit het gemeentefonds? Want na 2026 is het toch eigenlijk niks meer wat we voor nu weten. Er gaan wel allerlei dingen rond vanuit nieuwe financieringssysteem met BBP, maar dat staat allemaal nog niet vast. Hoe komt u tot dat bedrag van dertien miljoen?

De heer Brouwer: In de voorjaarsnota en ook in de meicirculaire is aangegeven dat het Rijk in ieder geval gemeentes vanaf 27 ook gaat compenseren met een miljard of negen. Of een miljard en dat is negen miljoen voor Dordt, zo moet ik het zeggen. Dat was ook de dip die u zag van 26 naar 27 in de begroting, waar in 26 hadden we hem wel, nu hebben we hem vanaf 27 ook.

De heer Hagoort: Ja, wat je in het bedrag van het gemeentefonds hier ook ziet dat is dan dat deel dat in de meicirculaire 2023 door ons verwacht zou worden dat aan prijscompensatie door het Rijk vergoed zou worden. Dat is ook hier onderdeel van binnen de 4,2 miljoen. Meicirculaire zal weldra uw kant uitkomen en ook wij zijn in afwachting van de nieuwe totalen of die overeenkomen met de aannames die we nu gedaan hebben uit een eerdere fase. Dus hier zie je echt dat de tijd, wordt een aannames gedaan uit de voorjaarsnota van het Rijk, calculatie opgedaan. Toch zal je altijd zien dat die meicirculaire weer net iets anders uitpakt en wij weten niet, wordt nu druk aan gerekend of dat voordelig of nadelig zal zijn. Dit is wel de laatste tabel, een exploitatie waar de beleidswensen opgenomen worden. Cultuurevenementen, door ontwikkelen Biesboschcentrum, opgave human capital die neutraal uitpakt op de exploitatie, eigen dekking voorzien, Wantij-West gebiedsontwikkeling, hier de laatste beroep op de algemene reserve, twee keer 270.000. En als laatste beleidswens ingediend voorgesteld wordt uitvoering eerste fase van Wantij-West. Totaal om en nabij de miljoen belasting op het exploitatiesaldo.

De voorzitter: De heer Groenewege.

De heer Groenewege: Ja, ik ben wel benieuwd hoe dit proces is verlopen. Is er van tevoren bedacht: we hebben 900.000 euro voor beleidswensen en zo gaan we het verdelen of is er per beleidswens gekeken zoveel hebben we nodig en dat telt op tot 900.000 euro?

De heer Hagoort: In het hele samenstel proces van de kadernota wordt er vanaf maart een ambtelijke uitvraag gedaan, daar kunnen voorstellen ingediend worden. Is vrij afhoudend gevraagd om te gaan met beleidswensen. Tegelijkertijd is het ook niet zo dat de deur volledig is dichtgezet, wel degelijk waar mogelijk ruimte wordt geboden voor beleidswensen aanvullend op het politiek akkoord, dus geen nieuwe beleidswensen maar echt wel complementair aan het politiek akkoord. Goed, dat resulteert na het doorlopen van de vijf diverse voorstellen voor de jaarschijf 2024 tot 146.000 positief. Dat is op totaal niveau, totaal baten en lasten niveau. En de latere jaren, de beroemde ravijnjaren, duidelijk zichtbaar waar momenteel al van alles over wordt geroepen en geschreven. Provincie toezichthouder houdt echter rekening met een structureel begrotingssaldo, het verschil tussen totaal saldo en structureel saldo zit hem echt in de correctie op incidentele baten en lasten. Toezichthouder zal met name kijken naar de alleronderste regel, daar waar wij het tegelijkertijd belangrijk vinden ook aan uw raad het totale saldo weer te geven alsmede het structurele saldo. Nou, structureel saldo is wat positiever, heeft te maken dat wij best wel veel incidentele lasten inderdaad hebben en de correctie daarvan leidt tot een hoger structureel resultaat. Indicatief, staat er met capital achter, heeft ook mee te maken dat het echt naar dit moment is wetend dat in aanloop naar de begroting er nog mutaties plaatsvinden. Meicirculaire komt er weldra aan en zal ook weer een effect hebben op dit saldo.

De voorzitter: De heer Van der Meer heeft een vraag.

De heer Van der Meer: In dit rijtje van items in de bovenste tabel staat niet het punt van nieuwe investeringen. Daar is wel een deel in de kadernota aan gewijd. Hoe passen die nieuwe investeringen hierin?

De heer Hagoort: Hij staat er wel, maar hij staat verscholen onder de knelpunten, dus onder knelpunten onderdeel tien de afschrijvingslasten is het beslag vanuit de investeringen op de exploitatie, dus hij zit daarin opgenomen. Dus je moet echt terug naar de tabel knelpunten.

De heer Van der Meer: Het zou wel handig zijn als daar een toelichtend zinnetje over stond.

De heer Hagoort: Dan, ik had hem toegezegd, de onderste moet u even raadplegen, dit is de einduitkomst van de ratio van het weerstandsvermogen en muteert op hetgeen dat we bij de jaarstukken laten zien. Er zit niet heel veel licht tussen, niet heel veel verschil. Toch zit er in de totalen aan algemeen reserves wel enige beweging. De 18,3 links bovenin en de 13,4 daar zit nou precies het verschil tussen alle voorstellen die in deze kadernota staan die een beroep doen op de algemene reserve. Uit mijn hoofd zeg ik 4,8 of 4,9 miljoen. En er is de reserve grondbedrijf enige mutatie omhoog. Dat zit hem in wat positievere winstverwachtingen en die ook weldra uw kant uitkomen in de prognose

grondbedrijf 2023. Resulteert bij een gelijkblijvend risicoprofiel jaarstukken kadernota, namelijk de 30,9 miljoen in een ratio van het weerstandsvermogen net iets boven de 1,0. Feitelijk is dit mijn redelijk technisch ingestoken presentatie en, ja, mochten daar nog vragen zijn, de vragenrondes zijn er en ik ben er nu, Stefan is er nu.

De voorzitter: Ik kijk even rond. De heer Katif.

De heer Katif: Dank u wel. Ik was enigszins verbaasd met name omdat u had over grondbedrijf en u had over een positief resultaat. En dan zie ik, het stuk heb ik door zitten akkeren, veertig pagina's lang en dan denk ik, ja, we hebben stuk over grondbedrijf nog niet en die komt er nog denk ik. Maar volgens mij lijden we verlies. En hoe u dat gedaan hebt dat weet ik niet maar als je kon toveren, nou, zou een paar miljoen bij willen hebben.

De voorzitter: Dus de vraag richt zich op het verschil tussen die twee informatiekanalen.

De heer Hagoort: Ik probeer hem te beantwoorden maar we kijken hier naar de vermogenspositie van de gemeente. Dus al hetgeen dat ik het half uur geleden heb laten zien dat zit hem op het exploitatiedeel waarin wij inderdaad toekomstig zwaar weer hebben maar nu in 2024 nog net boven nul hebben gezet. De reserve grondbedrijf groeit in het jaar 2023 naar 21 miljoen toe. Dat is een verwachte stand op de laatste dag van het jaar en dat is een calculatie vanuit het grondbedrijf waarin allerhanden grondexploitaties met hun winstverwachtingen opgenomen zijn. Die tendeert in totaliteit naar 21 miljoen.

De heer Stolk: Ja, ik heb een korte vraag nog over de reserve grondbedrijf. Is de grond dan ook her gewaardeerd omhoog of zijn er andere posten bijgekomen waardoor het op 21 miljoen is gekomen?

De heer Brouwer: Nee, wat je ziet is dadelijk bij de jaarrekening laten we de actuele stand zien van de grondexploitaties en daar zijn inderdaad verliezen te zien in ieder geval bij Stadswerven. Nou, die worden verrekend en zijn afgerekend. Dat is het moment dat wij de gronden gaan herwaarderen. Vervolgens zie je een prognose grondbedrijf en zien we op de kleine wat voordelen maar de grootste plus die hier met name in zit is het voorstel resultaat bestemming, waarbij gezegd is: het resultaat van 22 willen we de vermogenspositie voor het grondbedrijf wel weer even aanvullen omdat we de risico's al zien. Dat is de grootste sprong die we hier in de getallen zien.

De voorzitter: De heer Kuhlmann.

De heer Kuhlmann: Dank. Ik heb nog een vraag over de indexeringen voor bedragen die we bij anderen in rekening brengen en daar zie ik twee verschillende percentages voorbijkomen. Het ene is de indexering bij die we als servicegemeente in rekening brengen bij andere gemeenten, grote organisaties met ook natuurlijk miljoenen op hun begroting. En de ander is de indexering bij de inwoners die de ozb betalen.

En nou is daar die indexering wordt eigenlijk een hoger percentage gebruikt dan de indexering richting onze, de andere gemeenten. Kunt u iets zeggen waarom er nou juist daar een hoger percentage wordt gebruikt, hoe dat verschil te verklaren is?

De heer Hagoort: Even kijken of ik u goed begrijp, u heeft het over de 7,4 procent of over de ...

De heer Kuhlmann: Ik heb het inderdaad over die 7,4 procent die in rekening wordt gebracht qua indexering richting onze inwoners en vergelijk dat dan met de 7,15 procent, een lager percentage, die in rekening wordt gebracht van de andere gemeenten wanneer die dingen bij ons inkopen in onze rol als servicegemeente.

De heer Hagoort: Ja, ik begrijp u volledig. Als het goed is, staat er in de tekst in de uitleg staat er ook dat in de methodiek er een zestig veertig procent verhouding wordt gehanteerd, zestig procent loon, veertig procent prijs. Dus die 7,15 komt tot stand via een weging want 0,6 vermenigvuldigd met de loonindex en 0,4 met de prijsindex, dus die zal daardoor lager zijn dan de 7,4. Dat is staande methodiek, ook afspraak die wij hebben met de servicegemeente.

De heer Kuhlmann: Waarom wordt die methode niet gebruikt bij richting onze inwoners?

De heer Hagoort: Daar moet ik het antwoord schuldig van blijven, dat weet ik niet.

De voorzitter: Ik kijk even rond. De heer Safranti.

De heer Safranti: Ja, dank u wel voorzitter. Wel een belangrijke vraag voor mij dan: waar kunnen wij dan de ruimte opzoeken willen wij straks met nieuwe voorstellen komen?

De heer Hagoort: Ja, voor een technische vraag vind ik hem ver gaan omdat u mij vraagt van waar zit er nog ruimte, lucht in budgetten. Ja ik, nee.

De voorzitter: Ik denk dat we deze als politiek kunnen duiden. U heeft aangegeven wat de techniek is onder de totstandkoming van een aantal cijfers. Ik denk dat u daar ook het een en ander uit kan afleiden voor de keuzes. Kijk ik even rond.

De heer Safranti: Dat is voor mij niet duidelijk.

De heer Hagoort: Ja kijk, op het moment, ik stipte net een klein beetje aan, op het moment dat je vanuit een weerstandratio op het moment dat je in de luxepositie zit dat je weerstandratio van 1,6 1,8 presenteert dan heb je een ander verhaal. Nu staat er een vrij lage dus ook daar kunt u zelf uw conclusie trekken. U ziet de benauwde situatie in de gemeentelijke exploitatie momenteel met maar net een positieve jaarschijf 2024 en een grote uitdaging in de oplossing naar vijf zes zeven achtentwintig. Dus als u mij vraagt: waar zit de ruimte? Ja, dan kan ik daar niet, daar kan ik geen technisch antwoord op geven.

De voorzitter: Nee. Merci, dank u wel voor deze uitleg zover. Ik zag nog een vraag van de heer Van der Meer.

De heer Van der Meer: Nou ja, misschien een iets minder politieke variant van deze vraag. Misschien kunt u iets scherper aangeven, er staat in de formulering wel iets over bijvoorbeeld knelpunten en beleidswensen van dat zijn op zich dingen waar de raad in meerdere of mindere mate nog beslissingen over zou kunnen nemen of aan zou kunnen ... Wat is precies het verschil tussen beleidswens, knelpunt, autonome ontwikkeling en hoe hard is dat onderscheid?

De heer Hagoort: Ja, ik kan er wel iets over vertellen. Een honderd procent autonome ontwikkeling is echt extern ingestoken waar je als gemeente gewoon geen enkele invloed op hebt. Daarna komt er wel een gradatie naar knelpunt. Het zit niet voor niks in het woord, knelpunt, daar kan je van zeggen van, ja, knelpunt, een beetje pijn doet het maar we kunnen het misschien oplossen, dan is de schaal al wat minder naar honderd procent. Ja en bij een beleidswens is de keuzemogelijkheid vele malen groter. En een beleid, een wens kan je naast je neerleggen. Dus in die gradatie zit het hem.

De voorzitter: De heer Van Dam Timmers.

De heer Van Dam Timmers: Ja, dank voorzitter. Ik had nog wel een vraag over de autonome ontwikkeling. U zegt: nou, dat zijn autonome ontwikkelingen, daar kun je niets aan doen. Maar mijn vraag is: is dat zo? Wat zijn eigenlijk de technische mogelijkheden om eigenlijk nee te verkopen richting die kant.

De heer Hagoort: Ik pak hem er even bij, de tabel, daar hadden we het over. Ja, loopt u ze ook in die zin maar langs van boven naar onder waar bij ik de effecten bestuursrapportage even over wil slaan. Maar de WOZ-bezwaren, denk dat u ziet wat er landelijk gebeurt, daar gaan wij als gemeente Dordrecht ook niet aan voorbij. Areaalwijziging heeft een dermate autonoom karakter, op het moment dat je expansief bent als gemeente en je past daar je hele infrastructuur niet op aan, ja, alles kan in het uiterste geval, maar is raar. Rentebaten en deelnemingen, ook daar kan ik een verhaal bij houden, dat is een positieve, autonome ontwikkeling, waar ik op percentages en op dividenden weinig directe invloed op uit kan oefenen, als gemeente natuurlijk beperkt. Ja, er zit altijd, natuurlijk de honderd procent autonoom is lastig. Dat hou ik niet altijd vol op alle onderdelen. Maar op een gegeven moment in dat drieluik dat mijnheer Van der Meer aankaart moet je ergens ook je keuzes maken. En ja, daar is deze keuze in gemaakt.

De voorzitter: Mijn blik gaat, ja, de heer Van der Meer.

De heer Van der Meer: Ja, ik heb nog een vraag over de meerjarenbegroting. Op een aantal punten wordt daarvan aangegeven dat daar dingen nog niet in zijn meegenomen. Ik herinner me zoiets over het onderhoud in de openbare ruimte en bepaalde onderdelen van Wantij-West. Wat betekent dat nou voor die meerjarenbegroting?

Betekent dat eigenlijk dat het alleen nog maar negatiever wordt in termen van geld, want er zijn een aantal dingen niet meegenomen, dus het is nog somberder voor de toekomst dan het lijkt?

De heer Hagoort: Onder de knop helemaal rechts aan het eind, de knop onzekerheden, is ook een aantal ontwikkelingen opgenomen waar wij nog niet met de kennis van vandaag een prijskaartje aan kunnen ophangen. Er wordt wel wat neergelegd en tegelijkertijd ook wederom in het totstandkomingsproces van de hele kadernota zijn er ook knelpunten, beleidswensen ingediend waarvan wij inderdaad hebben gezegd: ja, die betrekken we niet nu, die slaan niet direct op de jaarschijf 2024, we faseren deze, worden meegenomen ook in het grotere traject naar de kadernota 2025 toe. Of dat dan uiteindelijk leidt tot een verslechtering, dat weet ik niet. Maar is ook echt nu gekozen om die niet nu in te brengen in de kadernota 24.

De heer Brouwer: Ja, misschien een aanvulling daar. We hebben meer dingen op nog niet opgenomen die aan de uitgavenkant zitten dan die aan de inkomstenkant zitten. Dus het gevoel dat het wat slechter kan worden is wel aanwezig, ja.

De voorzitter: Dit is wel een beetje een teneur om mee af te sluiten.

De heer Brouwer: Maar we gaan een plan maken, helpt dat?

De voorzitter: Ik hoor, ja, de heer Safranti.

De heer Safranti: Ja. Nou, ik wil de heren sowieso even bedanken voor het goede uitleg, zelfs ik begrijp of ga het een beetje begrijpen. De collega's van GroenLinks die hebben een technische vraag gesteld en ik heb daar twee fouten ontdekt misschien dat dat ook bij de andere collega's al ontdekt is maar ...

De heer Van der Meer: Ik heb er zelf inmiddels ook een ontdekt.

De heer Safranti: Oh, nou keurig. Nou, dat wilde ik even hier doorgeven dat daar ...

De heer Van der Meer: En die andere ben ik in geïnteresseerd.

De voorzitter: Maar bedankt voor deze voorzet, want dat helpt mij, technische vragen kunnen gesteld worden tot 7 juni voor de eerste ronde. Dan worden die beantwoord voorbereidend op de algemene beschouwingen in de gemeenteraad. En de vragen die we hebben, hebben we inderdaad al gedeeld dus die hoeft u niet nogmaals te stellen. Ja, de heer Van der Meer.

De heer Van der Meer: Nou ja, een belangrijk deel van die vragen is beantwoord inmiddels dus ik stel ze nog even bij voor de resterende vragen, dan kunnen die alsnog als technische vraag mee.

De voorzitter: Goed, dat gezegd hebbende kijk ik nogmaals rond, concludeer ik dat de vragen voor nu in ieder geval zijn beantwoord. Heren, ik dank u hartelijk voor uw duidelijke uitleg over de kadernota en we gaan hier verder mee. Merci.

3. Vaststellen Huisvestingsverordening Dordrecht per 1 juli 2023 - Raadsvoorstel

Voorzitter: J.F. van Vugt-Roose
raadsgriffier: D.G.H. van Poppel / B. Verkooijen
Verslag: NotuBiz

Aanwezig:

Dhr. Bootsman (GroenLinks)
Dhr. De Feijter (CU/SGP)
Dhr. Groenewege (Partij voor de Dieren)
Dhr. Gündogdu (Op Ons Eiland)
Mevr. Kamphuis (SP)
Dhr. Kolkiliç (DENK)
Mevr. Kruger (GroenLinks)
Dhr. Laban (CU/SGP)
Dhr. Van Leeuwen (FvD)
Dhr. Van der Kruijff (CDA)
Dhr. Noldus (VVD)
Dhr. Schalken-den Hartog (Beter Voor Dordt)
Mevr. Simon-van Waardhuizen (Fractie van Waardhuizen)
Dhr. Van der Spoel (PvdA)
Mevr. Stolk (VSP)
Dhr. Wringer (Beter Voor Dordt)

Portefeuillehouders: wethouder P. Heijkoop

De voorzitter: Goedenavond allemaal. We zullen beginnen met deze commissievergadering. Het gaat over het raadsvoorstel vaststellen huisvestingsverordening Dordrecht per 1 juli 2023. In verband met het verslag wil ik iedereen vragen zich even voor te stellen en dan zal ik hier rechts beginnen.

De heer Verkooijen: Bas Verkooijen, commissiegriffier.

Mevrouw Stolk: Margret Stolk, VSP.

De heer Groenewege: Pieter Groenewege, Partij voor de Dieren.

De heer Laban: Vincent Laban, fractie ChristenUnie/SGP.

De heer De Feijter: Bart de Feijter, ChristenUnie/SGP.

De heer Gündogdu: Aydin Gündogdu, Op Ons Eiland.

De heer Kolkiliç: Masum Kolkiliç, DENK.

De heer Noldus: Robin Noldus, Dordtse VVD.

De heer Van der Spoel: Wouter van der Spoel, PvdA.

De heer Wringer: Jan-Willem Wringer, Beter voor Dordt. Om half negen verkas ik naar de auditcommissie.

De heer Schalken-den Hartog: David Schalken, Beter voor Dordt.

De heer Van der Kruijff: Wim van der Kruijff, CDA.

Mevrouw Simon-Van Waardhuizen: Claudia Simon-van Waardhuizen, Fractie van Waardhuizen.

Mevrouw Kamphuis: Meta Kamphuis, SP.

De heer Van Leeuwen: Dennis van Leeuwen, Forum voor Democratie.

De heer Bootsman: Nick Bootsman, GroenLinks Dordrecht.

Mevrouw Kruger: Kitty Kruger, GroenLinks Dordrecht.

De heer Heijkoop: Peter Heijkoop namens het college.

De voorzitter: En ik ben Franciske van Vugt, vanavond uw voorzitter. Waarom zitten we hier? In verband met de huisvestingsverordening. Aan de raad wordt gevraagd om deze vast te stellen, ook om kennis te nemen van de oplegnotitie die we hebben toegestuurd gekregen. En dan is er natuurlijk ook nog de motie van Fractie van Waardhuizen, waarover ook gedebatteerd kan worden. Er zijn schriftelijke vragen ingediend, dat mocht na de beeldvormende vergadering die we vorige week hadden. En daar hebben de fracties Beter voor Dordt, Fractie van Waardhuizen en CDA gebruik van gemaakt en ook die beantwoording is toegevoegd aan de stukken op het RIS evenals de concept motie van Fractie van Waardhuizen. Welke fractie wil alvast het woord voeren in de eerste ronde waarin je nog niet per se je oordeel hoeft te geven. De heer Groenewege, zijn er nog meer gegadigden? De heer Gündogdu, de heer Van Leeuwen, nou, ik zie eigenlijk komt erop neer zo'n beetje iedereen wil, dan mag de heer Groenewege als eerste.

De heer Groenewege: Nou, dank u wel voorzitter. De Partij voor de Dieren wil drie en een half punt inbrengen over de huisvestingsverordening. En het eerste punt gaat over de communicatie over verkamering. De Partij voor de Dieren zou het van toegevoegde waarde vinden als een woningeigenaar die een vergunning aanvraagt om haar woning te verkameren wordt verplicht om hierover te communiceren met de direct omwonenden, met de burens. Zo worden de burens niet verrast door een plotselinge verkamering en kunnen zij zich mengen in de besluitvorming hierover als ze er bezwaren tegen hebben. De Partij voor de Dieren overweegt een motie of amendement op dit punt en we horen graag hoe andere partijen hierover denken. Ons tweede punt gaat over soepelere regels voor verkamering om meer studentenkamers in de binnenstad mogelijk te maken. Want het college stelt in antwoord op de technische vragen en ik citeer: grote aantallen en concentraties kleine woningen dragen niet bij aan de leefbaarheid in de binnenstad, einde citaat. De Partij voor de Dieren vindt dit te rechtlijnig.

In de Dordtse binnenstad kan je nu vaak een kanon afschieten. We snappen dat dat ontzettend leefbaar is voor de binnenstadbewoners, maar de Partij voor de Dieren vraagt zich af of je zo'n saaie binnenstad moet willen. Wij denken dat de ontwikkeling van studentenkamers de binnenstad op de goede weg kan helpen, al was het alleen al omdat studenten een impuls kunnen geven aan horeca en andere bedrijven. In de voorliggende huisvestingverordening staan strenge regels over het realiseren en verkameren van woonruimte boven winkels in het kernwinkelgebied en als je die allemaal bij elkaar optelt, is het realiseren van studentenkamers in de binnenstad eigenlijk gewoon niet mogelijk. En hiermee doen we zowel de binnenstad als studenten tekort. Dus de Partij voor de Dieren overweegt ook op dit punt een motie of amendement en we zijn benieuwd wat andere partijen hiervan vinden. Ons derde punt is van een heel andere orde en gaat over wat er gebeurt met kinderen die in een sociale huurwoning wonen bij het overlijden van de ouder. In dit geval lijken de kinderen machteloos omdat zij geen medehuurder kunnen worden. Zij moeten dus sowieso gedwongen uit die huurwoning. De Partij voor de Dieren wil het college oproepen hier aandacht voor te hebben. Zo kunnen kinderen bij overlijden van de ouder bijvoorbeeld toegang krijgen tot de voorrangregeling. Ook kan het college de woningcorporaties oproepen om alternatieve woonruimte aan te bieden. Ook op dit punt overwegen mij een motie. Ons drie en een halfde en laatste punt is dat er een fout lijkt te staan in de beleidsregels over onzelfstandige woonruimte. Artikel 2 lid 3 verwijst naar lid 3 sub e. Maar dat moet lid 1 sub e zijn, als u het heeft gevolgd, heel goed. Het vaststellen van de beleidsregels is een collegebevoegdheid, dus we roepen het college op deze fout te verbeteren. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Groenewege, u heeft drie en een half punt ingebracht en ik heb ze hier genoteerd. We kunnen afspreken dat we daar al meteen op reageren of zijn er nog meer mensen die met ideeën voor moties enzovoort rondlopen? Fractie van Waardhuizen.

Mevrouw Simon-van Waardhuizen: Ja voorzitter, dank. In ieder geval dank aan het college voor de beantwoording voor de vele vragen die we gesteld hebben.

Mevrouw Stolk: Heel even, mogen wij nu wel interrumpen of niet? Ik dacht in de eerste termijn dat het juist de bedoeling was om wel interrupties toe te staan, toch?

De voorzitter: Nou, interrumpen mag, maar ik dacht we verzamelen even de punten waarover we het met z'n allen moeten hebben. En dan, nou ja, dan kunnen we daarover in debat. Maar je mag verhelderen, je mag natuurlijk direct je vraag stellen.

Mevrouw Stolk: Ja, tenminste het lijkt mij makkelijker want als iemand dan, dan ben je dadelijk het onderwerp alweer kwijt. Snap je een beetje wat ik bedoel?

De voorzitter: Ja, maar we hebben nu al drie en een half punt, ik dacht daar kan nog de vierde bij en dan kunnen we losbarsten. Zullen we dat even doen?

Mevrouw Stolk: Ja, ik stel wel voor dat we gewoon interrumpen want dat vind ik wel lekkerder voor het debat.

Mevrouw Kruger: Ja voorzitter, want ik heb ook een interruptie op de heer Groenewege, heb ik een vraag over wat hij bedoelde met dat verkameren. Dus in die zin, ja.

De voorzitter: Kan Fractie van Waardhuizen er even mee instemmen, dan doen we eerst de vraag van mevrouw Kruger.

Mevrouw Kruger: Dank u wel voorzitter. Nou, het gaat over, ik kan het volgen die communicatie en die soepele regels, maar ik kan me ook herinneren in het stuk staat een heel regel over zoveel percentage verkameren in bepaalde buurten. Vindt u dan dat dat percentage opgerekt moet worden of dat er gewoon op bepaalde plekken in de stad dat er sowieso geen verkamering mogelijk is, want die percentages zijn er niet voor niks gekomen.

De heer Groenewege: Nee ja, die percentages zijn natuurlijk heel erg laag, het is maar ...

De voorzitter: U mag het woord, ja.

De heer Groenewege: Oh excuus. Pardon. Die percentages zijn vrij laag. Volgens mij zijn ze twee procent als ik het goed herinner. Dat betekent dat je bijna geen verkamering kan toepassen bijvoorbeeld in de Voorstraat waar je boven winkels wellicht studentenkamers zou willen kunnen realiseren. Maar ik moet heel eerlijk zeggen dat we nog niet heel specifiek hebben gekeken naar hoe zou je dat nou moeten oplossen en aan welke knoppen moet je nou precies willen draaien want dat is natuurlijk ook heel specifiek en er komt best wel wat ingewikkelde formulering bij kijken. Dus we zaten meer te denken aan een kader stellende opdracht richting het college en dat het college dan aan de gang kan met: oké, hoe gaan we dat dan doen en hoe formuleren we dat en een beetje op die manier.

De voorzitter: Oké. Dan gaan we nu naar de Fractie van Waardhuizen. Of, ja.

Mevrouw Simon-van Waardhuizen: Nogmaals dank voorzitter. Wederom nogmaals dank voor de beantwoording voor de technische vragen die wij gesteld hebben. Naar aanleiding van de beantwoording daarvan zullen wij in ieder geval nog een amendement overwegen daar waar het gaat over de verdeling rondom diverse voorrangsgroepen. Ons werd niet helemaal duidelijk hoe nu omgegaan wordt met bepaalde voorrangsregels wel niet en bepaalde doelgroepen daarbij. En verder, nou ja, mogelijk nog een tweede amendement daarop en een motie van onze partij heeft u al voorbij zien komen en mogelijk overwegen we nog een tweede motie.

Mevrouw Stolk: Voorzitter?

De voorzitter: Ja.

Mevrouw Stolk: Mag ik een vraag stellen aan de Fractie van Waardhuizen? Dat gaat namelijk over de motie die jullie in willen dienen tijdens de raad over, dan kan ik er even niet opkomen, over de bewoningsplicht.

Stel nou en dat is ook gelijk even een vraag aan het college, stel nou dat we dat onderzoek gaan doen, wat dan? Kunnen wij dan uitvoering geven want die motie klinkt ons heel sympathiek in de oren maar als we een motie aannemen en we gaan een onderzoek instellen en we kunnen hem vervolgens niet gaan handhaven, dan vind ik het een beetje zonde om een onderzoek in te laten stellen. Dus ik ben heel benieuwd of die motie ook te handhaven is.

De voorzitter: Daar mag eerste de Fractie van Waardhuizen even op reageren.

Mevrouw Simon-van Waardhuizen: Ja, ik weet niet of ik de persoon ben om daar het antwoord op te geven, voorzitter. Of we elkaar goed verstaan, in die zin onze motie is daar ook op gericht op het aanpakken zeg maar van de torenhoge huurprijzen. En nou ja, de titel luidt ook: pak malafide verhuurders in hun portemonnee. Daar zit wat ons betreft de kern en het onderzoek waar wij om vragen zeg maar gaat om het in kaart brengen van: hoe zit het nu met de verhuurderschap van woningen in Dordrecht zeg maar. En waar zitten nu zeg maar de uitbuiters in het verhaal en daarvan zeggen we: pak die aan.

Mevrouw Stolk: Mag ik nog een korte vervolgvraag?

De voorzitter: Ja, dat kan nog.

Mevrouw Stolk: Ja, ik heb de motie hebben wij goed gelezen maar dan nog blijft het wel zaak ook al ga je zeggen: nou ja, die huren moeten naar beneden dat het normale huren worden, kunnen wij dat op dit moment nu aanpakken? Daar ben ik heel erg nieuwsgierig naar want je zou eigenlijk moeten zeggen: ja, dat moet je aanpakken maar is het ook te handhaven? En daar zit een beetje het probleem en daar zou ik dan wel graag een antwoord van het college op willen hebben. Tot zover.

De voorzitter: Die vraag is genoteerd, daar komen we dan straks op terug. Ik zag eerst de heer Wringer al, die mag eerst nog.

De heer Wringer: Ja, dank voorzitter. Ja, we vinden de motie ook, even uit, ook sympathiek, volgens mij is het ook een oud Beter voor Dordt punt. In de motie staat ook de betrokkenheid bij de woningbouwcorporaties. We zien niet hoe die daarbij betrokken worden, we vinden dit toch wel eigenlijk gewoon een particulier probleem dus we willen graag horen van Fractie van Waardhuizen hoe ze dat zien. En als punt meegeven aan de wethouder, er is natuurlijk een meldpunt en dat meldpunt kan natuurlijk ook adviseren op het puntenwaarderingssysteem wat ook op de schop gaat geloof ik per 1 januari volgend jaar om een hoger aantal punten te krijgen dus die kunnen, dat meldpunt kan misschien uitgebreid worden.

De voorzitter: Bedankt. Dan mag de Fractie van Waardhuizen weer meteen even reageren. En dan kom ik daarna bij mevrouw Kruger.

Mevrouw Simon-van Waardhuizen: Ja, dank voorzitter. Ik hoop dat ik de vragen met mijn '...' goed onthouden heb.

Voor wat betreft de betrekken van de woningcorporaties, volgens mij hebben we in de begeleidende mail aangegeven dat er een hoop woningen in het sociaal segment zeg maar zijn opgekocht in een periode dat er nog weinig tot geen regelgeving was. En daarvan zeggen we: nou, kijk daar dan naar als je het hebt over de aanpak van die woekerprijzen die nu soms gevraagd wordt voor deze woningen daar waar het gaat voor onderverhuur. Dan moet u me even verder helpen met de vragen die u verder heeft gesteld.

De voorzitter: Hij vroeg hoe u het ziet of dat een particulier probleem is ja of nee.

Mevrouw Simon-van Waardhuizen: Ja, met name een particulier probleem inderdaad.

De heer Wringer: Voorzitter, ja, als het particulier probleem is dan zien we de link met die woningbouwcorporaties niet goed. Wil je die dan woningen terugbrengen in een woningbouwcorporatie of hoe ziet u die rol van hun erin om dit probleem aan te pakken?

Mevrouw Simon-van Waardhuizen: De woningen bevinden zich veelal in de gebouwen die eigendom zijn van de woningcorporaties. Dus linksom rechtsom heb je toch een partner aan hen daar waar het gaat zeg maar als je het hebt over handhaven, in beeld brengen, op die manier.

De heer Wringer: Dus even voor de duidelijkheid, voorzitter als ik mag, dus als die woningen in een woningbouwcorporaties gebouw zitten zijn die dan de malafide verhuurders of?

Mevrouw Simon-van Waardhuizen: Niet per definitie, dat is juist waar het onderzoek om zou moeten gaan zeg maar.

De voorzitter: Gaan we naar mevrouw Kruger. En daarna de heer Van der Kruijff.

Mevrouw Kruger: Ja, dank u wel voorzitter. Ja, de Fractie van Waardhuizen noemde de voorrangregeling en mogelijk met een amendement te komen. Maar misschien heb ik het even niet goed gehoord, u zei er nog wat achteraan, maar kunt u er iets meer duiding op geven?

Mevrouw Simon-van Waardhuizen: Iets meer duiding op geven in de zin van het antwoord wat nu gegeven is op de gestelde vragen, dat vinden wij nog redelijk vaag. Dus vandaaruit zeggen we: nou, dat zouden we graag nog concreter willen zien en in die zin, nou ja, denken we dat met een amendement voor te kunnen stellen. En mogelijk dat we ook nog een tweede amendement overwegen maar daar kan ik nu op dit moment verder nog niks inhoudelijks over zeggen.

De voorzitter: Bedankt. Dan gaan we naar de heer Van der Kruijff en daarna mijnheer Van Leeuwen.

De heer Van der Kruijff: Dank u wel voorzitter. Voorzitter, CDA heeft naar deze huisvestingsverordening gekeken ik denk misschien iets anders dan de andere commissieleden als ik het nu zo beluister.

Wij dachten dit is eigenlijk een vrij beleidsarm voorstel met weinig nieuwigheid erin maar we moeten gewoon vaststellen omdat de vorige verordening verloopt en dat is gewoon een opgave voor ons en dat moeten we doen binnenkort. Vervolgens komt natuurlijk wel de vraag achter vandaan: wat zou je anders willen en meer willen en beter willen? En dan hoor ik mijnheer Groenewege een heel aantal voorstellen voor doen die ik heel goed begrijp, waarin denk ook een heel eind mee kunnen gaan als je kijkt over verkamering hoe je dat doet en of kinderen mogen blijven wonen en hoe je dat doet. CDA heeft ook heel veel vragen, zouden we het niet wat ruimhartiger kunnen gaan zijn als het gaat over woningdelen of het plaatsen van mantelzorgwoningen of het toestaan in grote huizen van inwoning door mensen aan wie je ook wat zorg wil verlenen, zonder dat dat allemaal met ingewikkelde toestanden oplevert. En dan is de vraag: gaan we dat nu allemaal met moties en amendementen lopen doen bij een technische vaststelling van huisvestingsverordening? Dat vind ik persoonlijk als fractie wel een beetje te kort door de bocht, dan doe je eigenlijk geen recht, tenminste wat ons betreft, aan een beetje zorgvuldige inventarisatie van alle wensen. En mijn indruk is maar ik ben ook wel benieuwd of het college dat kan bevestigen, dat niet de bedoeling is dat deze huisvestingsverordening ook weer vier jaar gaat duren, maar dat we toch op korte termijn gewoon eens met elkaar het inhoudelijke debat kunnen gaan voeren over wat we nou in qua huisvesting anders zouden willen. Want als CDA kan ik ook wel een rijtje moties en amendementen bedenken op de onderwerpen die ik net zei. Dus zouden we deze niet technisch kunnen vaststellen en vervolgens nog in een aparte sessie gewoon vooruitlopend op een volgende huisvestingsverordening met elkaar wat zorgvuldig voorbereid eens kunnen gaan inventariseren wat we allemaal anders zouden willen qua beleid.

Mevrouw Stolk: Voorzitter?

De voorzitter: Ja, de heer Wringer zag ik net iets eerder nog en dan daarna mag u, ja.

De heer Wringer: Ja, dank voorzitter. Ik ben het met CDA eens want er wordt natuurlijk op 1 januari komt ook de nieuwe wet inzake versterking regie volkshuisvesting die van kracht gaat dus daar wordt deze huisvestingsverordening ook alweer op aangepast. Dus misschien eerste kwartaal volgend jaar kunnen we alles meenemen in de nieuwe wet en de aanpassingen. Maar suggestie.

De voorzitter: Zullen we meteen ook de interruptie van mevrouw Stolk dan komt daar straks een nieuw punt, ja.

Mevrouw Stolk: Ja voorzitter, ja, wij kunnen aansluiten in heel veel dingen met de Partij voor de Dieren maar ik ben het eens met de heer Van der Kruijff, dit is inderdaad beleidsarm en het zou ons ook zeer gewild zijn om hierover door te praten. Alleen en dat is wel van als we dit nu vaststellen, wat stellen we dan vast vanavond? En dat zou ik dan wel graag van het college willen horen, want er zijn inderdaad een aantal dingen die op de rol staan, laat ik alleen maar eventjes aangeven de Knarrenhofjes, initiatiefvoorstel van de woonwagenbewoners. Wat nu als we dit vaststellen? Daar zou ik eerst even een antwoord op willen en als dat een bevredigend antwoord is, dan sluit ik me wel aan bij de heer Van der Kruijff.

De voorzitter: Bedankt en de heer Groenewege gaat ook nog daarop verder, ja.

De heer Groenewege: Ja, ik kan een heel eind met de heer Van der Kruijff meekomen hoor. Ik snap best dat je niet over een nacht ijs wil gaan met dit soort beleidswijzigingen want je wil ook zorgen dat je het gewoon goed en zorgvuldig formuleert, maar ik denk dat we wel degelijk een opdracht kunnen meegeven al op dit moment aan het college over die beleidsrijke huisvestingsverordening. Want daar gaat het college op een gegeven moment mee aan de slag, ergens in de komende maanden als die nieuwe wet in werking treden et cetera et cetera. En een aantal ideeën waarvan we nu al bedenken die kunnen erin, die willen we erin, die kunnen we nu al meegeven lijkt mij en die kan het college dan verder uitwerken, goed formuleren et cetera. Hoe staat het CDA daar tegenover?

De voorzitter: De heer Van der Kruijff.

De heer Van der Kruijff: Nou voorzitter, ja, dat zou ook kunnen, dan zouden we als CDA of met z'n allen met elkaar een hele lijst van onderwerpen kunnen gaan maken die we op gaan schrijven en in een motie dan gaan aannemen. Als je met z'n allen doet zal dat wel gauw lukken en dan moet dat college dat gaan doen. Ik persoonlijk vind het interessanter om het college dan een procesopdracht te geven, namelijk gewoon binnenkort een consultatiesessie met de raad te organiseren, waarin we met elkaar in dialoog komen, dat vind ik toch wat meer recht doen aan alles even opschrijven en in een motie opschrijven, waarin we die kaders gaan meegeven. En als daar een motie voor nodig is om dat met elkaar, nou, af te dwingen klinkt zo naar, maar u snapt wat ik bedoel, om dat te laten gebeuren, dan wil ik daar graag aan meewerken maar als het college die toezegging al doet, zou ik dat ook prima vinden.

De voorzitter: De heer Groenewege.

De heer Groenewege: Ja, ik vind het prima om het te doen zoals de heer Van der Kruijff het voorstelt. Maar wat ik niet helemaal begrijp is waarom het CDA zich zo laat leiden door het college dat stelt dat deze nota beleidsarm moet zijn. Want het CDA had toch zelf ook nu al met ideeën kunnen komen voor een beleidsrijke huisvestingsnotitie, waarom wachten op toestemming van het college?

De voorzitter: De heer Van der Kruijff.

De heer Van der Kruijff: Voorzitter, nou, ik wacht niet zozeer op toestemming, wij krijgen gewoon een concept verordening aangereikt om vast te stellen en die moeten we begrijp ik voor 1 juli of wat was precies de datum, in ieder geval ik dacht 1 juli moeten we voor 1 juli vaststellen. En ik zie ons gewoon in praktische zin niet meer voor 1 juli allemaal amendementen op verordeningsniveau met elkaar formuleren die recht doen wat we hier allemaal bespreken.

De voorzitter: Mevrouw Stolk mag zo ook want het gaat nog steeds, maar mijnheer Van Leeuwen zit nog heel lang te wachten. Ja. Mijnheer Van Leeuwen, u mag eerst.

De heer Van Leeuwen: In ieder geval zeggen tegen mijnheer Van der Kruijff dat ik het eigenlijk wel met hem eens ben. Je zou inderdaad nu een hele discussie kunnen gaan voeren, is ook niet verkeerd trouwens, over wat we met elkaar willen maar het is niet verkeerd om daar op zich wat meer tijd voor te nemen. Maar inderdaad, ben ik ook, vind ik het ook belangrijk wat wethouder zeg maar vindt wat we dan inderdaad nu vaststellen voor 1 juli, wat voor status dat heeft. Dus als dat een goed antwoord is, ja, dan kunnen we in zeg maar in de loop van het najaar wel verder praten. Maar ik had nog een vraag aan mevrouw Van Waardhuizen over die motie. U wil en dat begrijp ik hartstikke goed, intentie in ieder geval wel, u wil slechte verhuurders gaan aanpakken door ze in kaart te brengen en ook te checken zeg maar dat ze niet te hoge huurprijzen vragen. Maar uiteindelijk onze partij is van mening dat als er al een instrument is dat je niet nog een instrument erbij moet gaan plaatsen zeg maar. En op dit moment kennen we de huurcommissie die verhuurders die een te hoge huurprijs vragen gewoon kan aanpakken. Als een huurder zegt: nou, ik moet negenhonderd euro betalen, eigenlijk is het huis maar zeshonderd euro waard en dat kan beargumenteren aan de hand van het puntensysteem dan zal de huurcommissie gewoon dat op die manier gaan vaststellen. Dus eigenlijk is er al een instrument en u wilde er een instrument bij hebben of begrijp ik dat verkeerd?

Mevrouw Simon-van Waardhuizen: Ja voorzitter, of er per se een instrument bijkomt, volgens mij is dat niet ons voorstel. Er is volgens mij ook een veranderende context en daarin plaatsen wij ons voorstel. Dus ik zou eerder zeggen dat het in navolging van elkaar komt in plaats van naast elkaar.

De heer Van Leeuwen: Dan is mijn vervolgvraag: wat voegt het toe als er al iets is zeg maar waardoor huurders hun zin kunnen krijgen als ze goede argumenten hebben om huurprijs te verlagen. Als inderdaad sprake is van een woekeraar, zijn we ook hartstikke op tegen uiteraard, maar dat die op via een andere weg kan worden aangepakt. Wat voegt die motie toe?

Mevrouw Simon-van Waardhuizen: De motie voegt dan toe in de zin van gebruik de wet- en regelgeving waar hij voor bedoeld is en dat is het handhaven van reële huurprijzen. En nou ja, kennelijk zijn er in de huidige praktijk toch excessen zichtbaar dus in die zin het huidige instrument voldoet volgens mij ook niet helemaal. Dus vandaaruit ons voorstel.

De heer Van Leeuwen: Nog een slotopmerking, voorzitter. Ik denk dat het huidige instrument wel voldoet alleen en dat is wel zo, te weinig mensen kennen de weg naar de huurcommissie dus wat dat betreft zou ik me kunnen voorstellen dat het college wel zich gaat inzetten voor een stukje informatieverlening.

De voorzitter: Ja, dat was geen vraag meer. Ik heb hier nog twee interrupties. Ik heb daar nog iemand die ook nog wat wil zeggen. Mevrouw Stolk.

Mevrouw Stolk: Dat bedoel ik, ja. Nee, ik ben het niet eens met de heer Van der Kruijff en daar wil ik me dan niet door laten leiden dat we dit voor 1 juli moeten klaarstomen. Dan had gewoon die huisvestingsverordening er eerder moeten liggen.

Dus die mening deel ik niet, dat wil ik wel even gezegd hebben. Het is juist om aan de voorkant het college mee te geven wat wij willen en natuurlijk is die beleidsarm, daar ben ik het helemaal met u eens en dat we zeker misschien een keer een consultatie moeten geven maar om nu te zeggen: ja, dat gaan we niet halen, ja, dat gaat er bij ons niet in, dat, dan moeten ze maar eerder komen.

De voorzitter: Mevrouw Kruger.

Mevrouw Kruger: Ja voorzitter, dank u wel. Nou ja, ik kan de heer Van der Kruijff zeker goed volgen wat dat betreft en ik snap u ook mevrouw Stolk. Voorzitter, ik snap mevrouw Stolk ook. Ik ga het ooit nog wel eens leren, dat is echt zo ingewikkeld. Maar de vraag die mevrouw Stolk net vroeg of stelde die vind ik eigenlijk wel interessant: wat ondertekenen we nu eigenlijk met dit voorstel? Want als het zo is dat er geen bloed aan de paal zit, zoals ze heel mooi zeggen, dus dat er genoeg ruimte is om toch een aantal zaken die nu meegegeven worden onder andere door de Partij voor de Dieren, ik heb er ook nog twee staan, dan is dat denk ik geen probleem en dan kunnen we dat vandaag doen. Want ja, u kunt, mevrouw Stolk kan wel zeggen: ja, we laten ons niet dwingen door maar dan hebben we zo meteen niks als de datum verstreken is dus we zullen wel procesmatig iets moeten doen. Dus mijn vraag is ook een beetje: ja, hoe gaan we dit nu verder doen? Want we kunnen allemaal met moties komen of wat dan ook, dat heeft nu wat mij betreft geen zin. En zoals de motie Van Waardenburg ook, Waardhuizen, sorry, vinden wij ook nog op dit moment te primair omdat er gewoon nog geen heel stuk ligt.

De voorzitter: Oké, de vraag over de status en wat we precies besluiten die is dus al eigenlijk drie keer gesteld dus die wordt straks beantwoord. Gaan we naar mevrouw Kamphuis.

Mevrouw Kamphuis: Dank u wel. Ik had ook nog een, via u voorzitter, aan mevrouw Van Waardhuizen de vraag over de motie. Begrijp ik je moties goed dat je de excessen eruit wil halen wat je niet via de huurcommissie kan aanpakken?

De voorzitter: Mevrouw Van Waardhuizen.

Mevrouw Simon-van Waardhuizen: Dank voorzitter. Daar is het antwoord ja op.

De voorzitter: Volgens mij zag ik bij de heer Wringer nog een vraag of niet. Wilde, ja, daar zijn een paar nieuwe sprekers, dat is mooi. Mevrouw, mijnheer Gündogdu, sorry.

De heer Gündogdu: Mevrouw Gündogdu die zit thuis. Voorzitter. Kom ik heel wijs over. Ik doe hem af. Oh jeetje. Voorzitter, over het proces. Nou, mijnheer Van der Kruijff die heeft een procesvoorstel gedaan waarvan ik denk: nou, dat kunnen we zeker volgen want dit is een heel waardevol instrument van de raad en uiteraard ook van het college. En dit document, de verordening hebben we in 2019 vastgesteld en wat onze fractie aangaat, we zijn ook wel benieuwd wat wij nou de afgelopen jaren hebben gerealiseerd met de handhaving van deze verordening. Dus we hadden ook graag een stukje, ja, wat is het, een bijlage willen ontvangen van wat hebben we nou voor elkaar gekregen of wat hebben we zien te voorkomen?

Dat als een eerste opmerking voorzitter. Een tweede opmerking, voorzitter, ons bekruipt het gevoel met de voorrangsregelingen en de urgentieverklaring dat iedereen die zich meldt wel een voorrangsregeling of een urgentieverklaring krijgt. Ik weet dat dat niet het geval is, maar kunnen we nou eens inzage krijgen wie nou voorrang of een urgentieverklaring krijgen op basis waarvan? Want wij spreken net als ik denk alle Dordtenaren hier mensen die met dezelfde uitdaging zit met woningnood en die klagen steen en been: mijn buurman of de buurdochter die heeft urgentieverklaring gekregen en waarom ik niet? Dus ik zou daar graag ook inzage in willen hebben.

De voorzitter: Een interruptie, de heer Groenewege.

De heer Groenewege: Als zoveel mensen contact opnemen met de heer Gündogdu met de vraag waarom zij geen urgentieverklaring hebben gekregen, waarom denkt hij dan dat iedereen en zijn halfzus een urgentieverklaring krijgt? Hij zou toch juist het omgekeerde vermoeden moeten krijgen zou je denken.

De heer Gündogdu: Ja voorzitter, dit is een beeld wat er geschapen is. En we weten vanuit het verleden ook dat er mensen uit om, nou ja, omliggende steden in Dordrecht wel de urgentieverklaring konden krijgen die ze in hun eigen stad niet konden krijgen. En dat zijn misschien ook excessen, maar dat is wel die beeldvorming wat er is ontstaan in Dordrecht. Dus daar willen we zeker ook via deze verordening echt wel een halt toe roepen dat die beeldvorming niet klopt. Maar ik wil op basis van feitelijke cijfers en ook feitelijke gegevens, wanneer kom je nou in aanmerking voor urgentieverklaring of een voorrangsregeling, dat wil ik in beeld kunnen krijgen want ik weet niet of u dat in beeld heeft, maar ik niet.

De heer Van der Spoel: Voorzitter?

De voorzitter: De heer Van der Spoel.

De heer Van der Spoel: Ik hoor de heer Gündogdu deze vragen stellen, maar volgens mij hebben wij vorige week toch een beeldvormende sessie gehad waar dat schriftelijk kon. Als deze vragen nog steeds leven dan is het moment toch voorbij omdat we nu in de oordeelsvormende sessie zitten.

De voorzitter: Ja dat is eigenlijk wel een terechte vraag, wat is er gerealiseerd en kunnen we inzage krijgen.

De heer Gündogdu: Vorige week was ik helaas ziek, dus vandaar dat ik dat heb gemist.

De voorzitter: Oké. En misschien wil de wethouder er ook wel kort iets opzeggen straks maar dat zien we dan wel.

De heer Gündogdu: Maar ik vervolg, ik ben nog niet klaar. Voorzitter, een andere vraag en dat is ook een mooi pilot geweest. We hebben in een aantal gebieden in onze stad, onder andere Lijnbaangebied en de Vogelbuurt hebben we een mooi exercitie gehad de afgelopen jaren, toegang tot de woningmarkt.

En nou, dat heeft zich bewezen, tenminste zo lezen wij dat, maar ik ben ook wel benieuwd: wat heeft dat nou opgeleverd? Want als dat nou positief impuls heeft gegeven dan zou ik ook wel willen weten: we hebben meerdere gebieden in onze stad ...

De voorzitter: Mijnheer Gündogdu, nu stelt u weer een technische vraag. Dus probeer er wel een politieke vraag van te maken.

De heer Gündogdu: Ja, wat is de overweging geweest van het college om het alleen in dit gebied te houden en niet verder uit te breiden op basis van het gegeven dat het zo goed is gelopen in die gebieden? Voorzitter vervolgens, we hebben het over woningvorming. We zitten in een markt waar er enorme krapte is op de woningmarkt en we kennen ook onze binnenstad als mooie grote historische panden die zich bij uitstek lenen om te inventariseren überhaupt of je woningen kunt splitsen zodat je enigszins kunt voldoen aan de wensen van starters of van studenten. Nu is dat mogelijk, minimaal zeventig vierkante meter, maar überhaupt hebben wij een inventarisatie gemaakt, zijn wij welwillend richting de pandeigenaren die mogelijk overwegen om een pand te splitsen? En we zijn natuurlijk wat dat betreft de afgelopen jaren heel terughoudend geweest in het toestaan van dit soort initiatieven, maar de markt dwingt ons ook om anders te kijken. En dan volg ik precies wat mijnheer Van der Kruijff ook aangeeft: we moeten met deze verordening ook kijken hoe we ons woningbestand, nou ja, in tred laten lopen met de wensen die er is in onze samenleving.

Mevrouw Kruger: Voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Kruger.

Mevrouw Kruger: Ja, ik wil even aan de Gündogdu vragen: de heer Groenewege heeft net ook zoiets aangegeven over de verkamering. Volgens mij ligt dat maar ik kan het me vergissen, ligt dat in dezelfde lijn. Dus dan denk ik: ja, we zitten nog met zoveel mensen hieraan tafel als we iedereen weer hetzelfde zegt, we kunnen ook zeggen van, nou, we sluiten ons aan bij wat de heer Groenewege heb ... Ja, gewoon eventjes voor het hele geval.

De heer Gündogdu: Voorzitter, dank u wel voor deze aanvulling. Ik doe het net in mijn eigen woorden. Voorzitter, een ander laatste opmerking is: we hebben de afgelopen jaren meermaals hebben we het onderwerp wonen boven de winkels aangestipt en iedere keer hebben wij gehoord dat dit een belangrijk onderdeel was van het beleid van het college, de voorgaande colleges en het huidige college. Vervolgens lezen we terug dat eigenlijk er meer niet mogelijk is dan dat er wel mogelijk is. Dus ik zou graag ook van het college willen weten of van de wethouder waarom nou die omslag nu middels deze verordening wordt gemaakt. Dat was mijn laatste opmerking.

De voorzitter: Dank u wel, die is ook genoteerd. Dan zag ik daar dan net nog meer vragen aan die kant. De heer Kolkiliç en mijnheer Van Leeuwen, wilde u hier op interrumperen nog? Oké. Mag u na de heer Kolkiliç mag u, ja.

De heer Kolkiliç: Voorzitter bedankt. Zoals het college aangeeft in het voorstel is het stuk wat voor ons ligt een tijdelijke verordening en wacht mijn fractie geduldig af tot het college met een nieuw voorstel komt eind dit jaar, begin 2024. Echter wil ik wel vermelden dat met het voorstel wat voor ons ligt niet veranderd vergeleken met de vorige en met de tijdelijke verordening kunnen wij op zich instemmen. Echter hebben adviseurs twijfels over de nieuwe wet versterking regie op de volkshuisvesting of het wel praktisch haalbaar is. Graag wil ik een reactie van de wethouder hoe hij daarover denkt. Wetende dat wij de leukste stad en liefste stad in de regio zijn maken vele regiogemeenten gebruik van de mogelijkheid met betrekking tot regioafspraken, in het verleden hebben wij als gemeente niet vaak gebruik gemaakt van de regioafspraken, dat kwam ook voor tijdens de commissies maatwerk huisvesting. Verwacht het college dit in de toekomst wel te doen? Over de motie van Fractie Waardhuizen, ja, daarbij, ja, wacht ik de reactie van het college en de wethouder op zich af want ook daarbij twijfels over de uitvoerbaarheid, in de motie wordt heel wat gevraagd. En we hebben al als gemeente opkoopbescherming waar ook sociale woningen onder vallen. En bij aankoop van sociale woningen zijn er echter ook nog of is er ook nog eens zelfbewoningsplicht. Dus blijven we wat mevrouw Stolk ook net zei als gemeente niet telkens dubbele regels invoeren? Ja, dit was het eigenlijk.

De voorzitter: Ja, bedankt. Gaan we naar de heer Van Leeuwen.

De heer Van Leeuwen: Ja, dank u wel voorzitter. Nou, we kunnen ons op hoofdlijnen vinden in de beleidsarme notitie van het college over hoe de huisvesting wordt geregeld per 1 juli 2023. We zijn het overigens eens met wat de heer Groenewege zegt over die verkamering, dat ga ik dus niet herhalen. We hebben echter wel een belangrijk kritiekpunt. In de notitie worden, raadt eens wat het punt is, in de notitie worden acht groepen genoemd die in aanmerking kunnen komen voor voorrang. En inderdaad, het is goed als je huis is afgebrand, dat je dan voorrang hebt voor een woning, prima. Of als je huis wordt gesloopt of als je mantelzorg verleent of ontvangt, allemaal prima. Forum voor Democratie is het eens met het voorstel voor zeven van de acht groepen. We hebben echter grote moeite met het met voorrang blijven opvangen van statushouders. Onze huidige inwoners hebben een steeds kleinere kans om te verhuizen of om aan een eerste woning te komen, heeft natuurlijk ook te maken met aantal woningen dat gebouwd worden. Je zal maar 23 zijn en op jezelf willen wonen en dat niet kunnen of je woont in een portiekflat met ondraaglijke geluidsoverlast en je beseft dat je nog jaren op de wachtlijst moet staan.

De voorzitter: Even een interruptie, de heer Kolkiliç.

De heer Kolkiliç: Ja voorzitter, dank u wel. Mijnheer Van Leeuwen die had net een punt met betrekking tot statushouders en we hebben het hier met dit stuk, met het beleid wat voor ons ligt hebben we natuurlijk over Dordtse inwoners die ook, of vaker Dordtse inwoners die ook ingeschreven zijn in de stad en op zoek of in de regio en die op zoek zijn naar een huurwoning. Vindt u niet dat dat Dordtenaren zijn of ziet u ze alsnog als statushouders?

De heer Van Leeuwen: Nou, laat ik het zo zeggen: je hebt dus mensen die nu in Dordrecht wonen die hebben gegeven het aantal woningen dat gebouwd is de afgelopen jaren hebben de grootste moeite om aan een woning te vinden en in mijn beleving hebben die een zeker recht om op afzienbare tijd termijn een woning te krijgen. Helemaal geen gekke eis want deze mensen staan al vijf of acht jaar of soms tien jaar op de wachtlijst dus ik vind dat of er worden ontzettend veel woningen bijgebouwd, dat er helemaal geen krapte meer is, prima wat mij betreft. Maar zolang dat niet het geval is vind ik dat, geef ik de voorkeur aan de huidige inwoners die van Dordrecht.

De heer Kolkiliç: Voorzitter?

De heer Van Leeuwen: Ja.

De voorzitter: Ja, u mag even verder. De heer Kolkiliç.

De heer Kolkiliç: Vindt u dat dat ook het geval moet zijn wanneer er mensen of personen uit Duitsland of België naar Dordrecht willen verhuizen?

De heer Van Leeuwen: Oké ik zal, ik ga dat verder ook uitwerken in mijn woordvoering. Ik vind op zich dat iedereen natuurlijk, iedereen heeft recht op een woning, laten we even wel wezen. Alleen op het moment dat er zo'n enorme krapte is op de woningmarkt dat mensen tien vijftien jaar of zoiets en dergelijke moeten wachten, dan vind ik op een gegeven moment dan ligt mijn keuze ligt bij de huidige inwoners van Dordrecht en ligt niet in eerste instantie bij statushouders, ben ik eerlijk in.

Mevrouw Kruger: Voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Kruger.

Mevrouw Kruger: Ja, ik vraag me af of de heer Van Leeuwen, wij hebben een landelijke opgave, we hebben gewoon quorum te vervullen. Dus ik snap niet zo goed van hoe je dat dan wil gaan oplossen.

De heer Van Leeuwen: Vindt u het goed als ik dan ...

De voorzitter: Jullie storen elkaar, dat is best vervelend. Mijnheer Van Leeuwen, u mag verder.

De heer Van Leeuwen: Vind u het goed, mevrouw Kruger, als ik even doorga met mijn betoog want ik ga dat, ik kom met een voorstel en dan heeft u in ieder geval een totale picture van wat ik zou willen. Ik ben benieuwd, ja, precies. Goed.

De voorzitter: De heer De Feijter ook een interruptie.

De heer De Feijter: Toch nog eentje dan. Ik ben benieuwd of de fractie Forum voor Democratie en of de heer Van Leeuwen ook bekend is met het aandeel statushouders wat een woning met voorrang toebedeeld krijgt.

Want ik geloof dat dat aandeel best wel meevalt en er lijkt nu een onjuist beeld geschetst te worden alsof een aantal statushouders voorrang krijgen en daarom alle Nederlanders, alle Dordtenaren maar geen woning kunnen krijgen. Dat lijkt mij een niet juist, een niet werkelijk beeld.

De voorzitter: Mijnheer Van Leeuwen.

De heer Van Leeuwen: Zo heb ik dat niet gezegd, maar ik ga even door. Ik kom zo op uw vragen terug zeg maar.

De voorzitter: De heer Groenewege heeft ook nog een interruptie.

De heer Groenewege: Ja, een interruptie van heel andere orde. Mag, kan dat laptopscherm misschien wat naar achter want ik vermoed dat daar die echo vandaan komt.

De heer Van Leeuwen: Goed, even kijken hoor. Nou goed, onze partij, dat is iedereen bekend, is, ik hoor het trouwens nog een beetje, is tegen de massale immigratie die nu gaande is. Hoewel we van die mensen natuurlijk wel begrijpen waarom ze weggaan of vluchten vanuit hun moederland, dus geen kritiek op die mensen, maar meer op het beleid zeg maar. Sinds enkele jaren is het toegestaan om de voorrangregeling in een gemeente te schrappen voor statushouders. Dat is gewoon landelijk beleid, je kan hem schrappen. Natuurlijk ben je dan überhaupt wel verplicht om mensen op te vangen, ik dacht binnen twaalf weken maar dat zou je dan bijvoorbeeld kunnen doen in bijvoorbeeld zogenaamde containerwoningen. Deze extra woningen vallen dan buiten de normale woningvoorraad waardoor er geen extra druk ontstaat voor de huidige inwoners van Dordrecht. Er zijn al gemeenten die het zo doen, bijvoorbeeld de gemeente Rijssen-Holten en de gemeente Purmerend. Ook heb ik begrepen dat Zoetermeer op weg daarnaar is. Het zou daarom kunnen dat FvD op 20 juni met een amendement komt of een motie. Die motie zou er dan over gaan dat de raad het college vraagt om een onderzoek te doen hoe wij statushouders kunnen opvangen, zonder dat dit extra druk geeft voor de huidige inwoners. Ik zou zeggen daar kun je bijna niet tegen zijn. Nou, de motie Waardhuizen heb ik, ik maak het even af als je het niet erg vindt, ik ben bijna op mijn eind.

De voorzitter: U mag het even afmaken.

De heer Van Leeuwen: Ja, dank u wel voorzitter. Dank u wel. Nou, over de motie van de Fractie Waardhuizen heb ik net wat gezegd. Erg sympathiek maar we gaan die niet ondersteunen. Nou ja, dat was het eigenlijk. Ik was er al bijna.

De voorzitter: De heer De Feijter.

De heer De Feijter: Dank u wel voorzitter. Ja, de visie van de ChristenUnie/SGP is dat als je mensen apart gaat zetten dat ze dan ook niet integreren. Dat statushouders die dus, nou ja, erkende vluchtelingen zijn en status hebben hier in Nederland dat die juist zo snel mogelijk onderdeel van de maatschappij moeten gaan worden.

Hoe ziet de heer Van Leeuwen die integratie voor zich door hen allemaal in containerwoningen te plaatsen?

De heer Van Leeuwen: Even een opmerking over de containerwoningen, dat zijn niet containers zeg maar in de vorm van, nou ja goed, zijn geen containers of zo, dat willen we absoluut niet. Het zijn gewoon normale woningen, maar het zijn tijdelijke woningen zeg maar. Wat dat betreft de integratie, ja, eigenlijk voor een deel van de mensen die gekomen zijn is integratie gelukt, voor een ander deel is dit gewoon niet gelukt. En ik denk dat het van belang is dat de problematiek van het wonen betreft voor de huidige inwoners, die zijn er namelijk ook nog mijnheer De Feijter, dat die wordt opgelost. En dit college, maar vooral ook de vorige college bouwde heel weinig, vaak ook moties over ingediend en ook andere partijen trouwens. En ja, ik vind het erg onverantwoord om te spreken van een goede integratie als een deel van de bevolking gewoon, dat er gewoon geen huizen voor zijn. Ik vind dat, je moet de zaak wel met elkaar in evenwicht zien. Dus ik vind dat de integratie voor een deel is gelukt, voor een deel ook weer niet. En je lost, je krijgt geen betere integratie door een bepaalde bevolkingsgroep zeg maar voorrang te verlenen boven een andere bevolkingsgroep.

De voorzitter: Mevrouw Kruger had een interruptie.

Mevrouw Kruger: Ja, ik had een interruptie over die containerwoning want ik vind het een geniaal idee, containerwoningen, maar niet zozeer alleen voor, niet zozeer voor statushouders, gewoon om die te gebruiken voor iedereen die een woning zoekt, vooral jongeren die kunnen ook prima in een containerwoning want het klinkt heel naar een containerwoning, maar het zijn gewoon prachtige woningen. Maar dat, ik ben het wat dat betreft met de heer Feijter eens: waarom statushouders? Het gaat er gewoon om dat mensen woningen nodig hebben en het klopt wat de heer De Feijter zegt, zoveel zijn het er niet, het gaat gewoon om dat we met een woningtekort zitten waardoor we met z'n allen een groot probleem hebben. En of het nou statushouders zijn, mensen die uit detentie komen, mensen die uit de kliniek komen vanwege verslavingsproblemen of wat dan ook, die hebben allemaal een woning nodig, die vallen ook allemaal onder die voorraangsregeling. En geniaal idee om dan containers of flexwoningen of weet ik veel wat voor woningen we hebben, oude kloosters die omgebouwd worden tot woningen, ik heb prachtige voorbeelden gezien. Dus het voorbeeld van u is geniaal alleen zou ik zeggen: doe dat gewoon generaal voor alle groepen die het nodig hebben.

De heer Van Leeuwen: In ieder geval bedankt voor het compliment, mevrouw Kruger.

De voorzitter: Even wachten want er waren ...

De heer Van Leeuwen: Ja nee uiteraard, maar ik ga er nog op door.

De voorzitter: Mijnheer Van Leeuwen, heel even wachten want er waren er nog twee interrupties op u, dan mag u ze in een keer meenemen. Mijnheer Van der Kruijff, daarna mijnheer Groenewege.

De heer Van der Kruijff: Voorzitter, de gedachte ooit aan mensen die je urgentie geeft is ook dat die niet in staat zijn geweest om zich in te schrijven. Want u zegt acht à tien jaar wachten maar als je iemand van urgentie ontnemt dat betekent dat al die mensen dus acht tot tien jaar zouden moeten wachten als je niet hebt kunnen inschrijven. En volgens mij kan dat niet want dan heb je acht of tien jaar geen woning. En eigenlijk wat u nu voorstelt en dat klinkt best sympathiek maar dan geef je statushouders feitelijk voorrang want je geeft ze geen urgentie, maar toch voorrang. Dat is natuurlijk wel een vreemde constructie. Containerwoningen, tijdelijke woningen, flexibele woningen, ook de vorige raadsperiode hebben meerdere fracties, ook de onze, daar moties voor ingediend, onderzoeken naar laten doen, commissievergaderingen over gehouden en we konden ze met elkaar geen plek voor vinden. Dus ik ben benieuwd hoe u dat voor zich ziet. Ik heb uit het landelijk nieuws zelfs begrepen dat minister De Jonge nog een heel aantal van die containerwoningen over heeft en er geen plek voor kan vinden. Dus als wij dat in Dordrecht hebben, is het zo geregeld denk ik. Waar ging u ze zetten?

De voorzitter: Die wordt straks dan ook meegenomen. Eerst nog de derde interruptie, mijnheer Groenewege.

De heer Groenewege: Nou ja, ik vraag me wel af waarom Forum voor Democratie zich zo richt op statushouders en dan statushouders buiten de bestaande woningvoorraad specifiek wil houden. Statushouders zijn gewoon mensen met een verblijfsvergunning, die gaan niet meer het land uit, dus die worden gewoon onderdeel van, ja, van Nederland, worden gewoon Nederlanders, die komen in onze woningen terecht. Waarom zou je ze dan tijdelijk in een containerwoning zetten? Ik vind dat geen logische keuze.

De voorzitter: Goed, u mag op alle drie reageren.

De heer Van Leeuwen: Ja, ik weet niet of ik alle vragen nu onthouden heb maar ik begin even bij de laatste, is wel het makkelijkste. Kijk, mensen die op dit moment in Dordrecht wonen zeg maar die schrijven zich in als ze naar een andere woning willen en die moeten uiteindelijk een aantal jaren, x aantal jaren wachten om een andere woning te bemachtigen. Nou, dat vinden we, dat is beroerd. En statushouders komen binnen, die hebben een andere positie, die komen binnen, krijgen direct een woning. Nou, mijn idee zou zijn van je laat ze in zeg maar in een tijdelijke woning verblijven die buiten de normale woningvoorraad valt en dus de vraag is aan het college of dat kan, volgens mij kan dat maar ik wil graag de mening van de wethouder weten. En dan kunnen zij ook gewoon net als alle andere Dordtenaren, want u ziet het ook, Dordtenaren kunnen ze gaan sparen zeg maar om uiteindelijk naar een sociale woning toe te kunnen gaan. Dat vind ik helemaal geen discriminatie of zo, ik vind dat het gelijktrekken van rechten en kansen voor statushouders en huidige inwoners. Ik vind het een rechtvaardig idee. Dat is antwoord een. Even kijken, antwoord twee is waarom, van mevrouw Kruger, waarom niet de andere mensen ook zeg maar naar een containerwoning geleid, laat ik het even zo zeggen. Mijn probleem is als je het openstelt voor alle mensen, dan vallen die woningen ook weer onder de sociale woningvoorraad en dan krijg je dus eigenlijk dat je naar mijn gevoel niks oplost.

Ik bedoel, je hebt nog steeds een x aantal woningen, je hebt een x aantal mensen plus nog een aantal zeg maar dat via de statushouders verordening binnenkomt. Je lost dan gewoon niks op, dat is een beetje het idee. Maar goed.

De voorzitter: En dan nog de vraag van de heer Van der Kruijff.

De heer Van Leeuwen: Ja, die ben ik even ...

De voorzitter: Of het wel een oplossing is want waar moet je ze zetten.

De heer Van Leeuwen: O ja, ik heb ze, ik heb een antwoord gegeven over die zoals wij er dan tegen aankijken mijnheer Van der Kruijff, over dat punten sparen zeg maar. Volgens mij was dat ook uw vraag.

De heer Van der Kruijff: Voorzitter, dat was niet mijn vraag. Mijn vraag was heel specifiek op welke plek, omdat we de afgelopen vier jaar met elkaar ons daar eindeloos naar hebben gezocht en niet hebben gevonden.

De heer Van Leeuwen: U zegt dat er te weinig plek is om woningen neer te zetten. Nou, daar heb ik veel partijen over gehoord de afgelopen jaren. Ja, ik denk dat we daar het college voor hebben. We kunnen dezelfde opdracht kunnen meegeven om er nog eens naar te kijken of die toch, om zo maar te zeggen, ja, er is gewoon echt geen plek. Ik kan me wel herinneren dat in de buurt van Leerpark dat er 333 woningen volgens mij even uit mijn hoofd gebouwd zijn of in aanbouw zijn in ieder geval op dit moment. Er is wel, nee, maar er is wel plek voor gevonden dus, ja, niet ...

De voorzitter: Oké, mevrouw Stolk en daarna wil ik eventjes de teugels aantrekken, we moeten de tijd in de gaten gaan houden. Mevrouw Stolk, u mag nog uw interruptie.

Mevrouw Stolk: Ja voorzitter, ik vind het een beetje flauw van de heer Van Leeuwen om te zeggen: nou, ik leg het bij het college neer. Ik zou graag willen weten waar Forum voor Democratie die woningen neer wil zetten. Wij hebben daar suggesties over gedaan in het verleden, wij willen absoluut niet bouwen in de polders, laat dat helder zijn, maar waar zou Forum het dan wel willen?

De heer Van Leeuwen: In principe ook niet bouwen in de polders, heel simpel op dit moment, ja, het is niet flauw. Daar hebben we dus echt het college voor wat dat betreft om dat uit te werken. Ik ga het ook als we die raadsvergadering hebben 20 juni in een motie vragen aan het college en het college kan dan met bepaalde voorstellen komen.

De voorzitter: Ja, mevrouw Stolk.

Mevrouw Stolk: Ja, dat is dus politiek. Politiek zijn keuzes maken en volgens mij is de keuze aan Forum waarvan u zegt: nou, waar willen wij dan die containerwoningen plaatsen? Wij hebben bijvoorbeeld een keer aangegeven doe dat bijvoorbeeld op een voetbalveld wat er niet meer is om er tijdelijke woningen neer te zetten. Maar waar wilt u ze dan hebben?

De heer Van Leeuwen: Ja ik, dat heb ik inderdaad van u gehoord een paar jaar geleden. We hebben zelf ook genoemd bijvoorbeeld een industrieterrein zeg maar wat je zou kunnen plaatsen. Maar even mijn idee om niet te veel te noemen is dat het politiek nogal gevoelig ligt. Kijk, de vraag is of je de meerderheid ervoor krijgt. Dus ik wil niet de kans beperken zeg maar door ook locaties te noemen. U noemt ze wel: voetbalveld, industrieterrein. In ieder geval inderdaad niet buiten de stadsgrenzen, niet in de polder bouwen, ben ik helemaal met u eens, daar zaten wij dus aan te denken. Maar de echte specifieke locatie: nou, die locatie is geschikt en die locatie ook, dan zou ik op een gegeven moment willen zeg maar vertrouwen op het ambtelijk apparaat en ook het college zeg maar die dan met een advies ...

De voorzitter: Mijnheer Van Leeuwen bedankt. Ik zou nu graag nog specifieke vragen aan de wethouder even willen inventariseren en dan kan die straks aan het woord en dan kunnen we daarna weer verder. Mevrouw Kamphuis was nog net wat eerder dacht ik. Gaat het nog hierop in, bedoelt u dat?

De heer Noldus: Nee nee, nee ging woordvoering nog, kort voorzitter.

De voorzitter: Ja nee, dat mag ook nog. Mevrouw Kamphuis nu.

Mevrouw Kamphuis: Dank u wel voorzitter. Als eerste een reactie op de technische vragen die door een aantal partijen gesteld zijn over het wonen boven de winkels en het omvormen van de winkels naar woningen. Er wordt gesteld dat het toevoegen van te veel kleine wonen in de binnenstad geen kwaliteit zou toevoegen. Dat ligt er maar net aan wat je verstaat onder kwaliteit. Voor veel alleenstaanden is een kleine woning prima. Ook wordt er gezegd dat de binnenstad aantrekkelijk moet blijven voor gezinnen en dat daarom buiten de kernwinkelgebied een minimum van zeventig vierkante meter moet worden aangehouden. En de vraag is of dit niet de grote beperking met zich meebrengt. We zien hoe groot de woningnood is voor jongeren en kleine starters en wij verwachten dat met name die groep graag in de binnenstad wil wonen vanwege de uitgaansgebied. Waarom wordt de aanneming gemaakt dat te veel kleinere woningen in een straat de leefbaarheid zou gaan aantasten? Nu heb je twee procent kamerverhuur in de straat maar de ene straat is niet de andere. Nu is onze vraag: kan dat niet per straat worden bekeken want net zoals de Voorstraat is een hele grote straat en de Blindeliedengasthuissteeg een heel klein straatje. Tenslotte zullen wij de motie van Fractie Waardhuizen medeondertekenen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Gaan we naar de heer Noldus.

De heer Noldus: Ja voorzitter, dank. Begreep u net verkeerd met vragen aan het college want ons blijft een inbreng vanuit de VVD want we hebben wat betreft hoe we dit voorstel hebben ontvangen kunnen we ons voor een deel aansluiten wat de heer Van der Kruijff erover zei. Het een technisch voorstel, de huidige gaat verlopen en we moeten voor 1 juli een nieuwe vaststellen, dus wat ons betreft gaan we dat doen. En nou, we hebben ook recent de woonbrief vastgesteld of de routekaart wonen waarin we een aantal andere politieke zaken hebben kunnen bespreken met elkaar.

En we snappen wel de noodzaak en wij voelen zelf de behoefte ook wel om in een tweede helft van het jaar hier de politieke beleidsrijke variant van te bespreken. En ik hoorde de heer Wringer zeggen: nou, wellicht zo snel mogelijk in het nieuwe jaar, want op 1 januari gaat zoals het er naar uitziet de nieuwe wet op de volkshuisvesting in. Ons beeld zou dan toch wel zijn dat we voor ingang van die wet een nieuwe huisvestingsverordening met elkaar in dit huis zouden moeten hebben vastgesteld. Dus dat is even een '...' aan de wethouder wanneer die dan denkt te komen. Want ook tegen die tijd zijn er vanuit de VVD uiteraard wel wat wensen. Wonen boven winkels is het punt waar we vanuit de VVD al sinds langere tijd en ook in 2019 met een motie en daarna nog met wat vragen en een voorstel op zijn gekomen. Dus wat ons betreft een belangrijk punt wat we tegen die tijd graag zien. We hebben in de woonbrief of in de routekaart wonen een evaluatie op de opkoopbescherming gevraagd, daar zien we naar uit. Dat is natuurlijk een onderdeel van de huisvestingsverordening wat er hier voorligt. En ook de Dordtse VVD heeft wel wat zorgen over het aantal voorrangsgevallen wat er is en zeker met de toelichting vanuit het college op eerdere stukken dat dat in de toekomst nog wel enorm zou kunnen toenemen. Dus dat lijkt ons wel een belangrijk gesprek om met elkaar te voeren en waar we hier in deze commissiezaal graag goed op gevoed worden om dat goede scherpe gesprek met elkaar te voeren. Maar dan wat ons betreft na de zomer, als er een beleidsrijk stuk voor kan liggen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Zijn er nog meer mensen die nog een stukje woordvoering willen doen? Mijnheer Van der Spoel.

De heer Van der Spoel: Ik zei net tegen mijn collega, zeg ook maar dat het namens de PvdA was. Ik sluit me er volledig bij aan.

De voorzitter: Dank je wel. Dan gaan we naar de heer Van der Kruijff.

De heer Van der Kruijff: Nee, een vraag aan de heer Noldus of want het is goed als er een beleidsrijk stuk ligt maar ik hoorde ook uit deze commissie ook van diverse partijen, Partij voor de Dieren, van Fractie van Waardhuizen, wij hebben zelf ook als CDA ook wel een aantal ideeën wat je verwerkt zou willen zien in die ... Dus ik wil eigenlijk geen kant en klare verordening al aangeboden krijgen waar ik wat van mag vinden. Ik zou eigenlijk een consultatiesessie willen waarin we als raad onze wensen en ideeën mee kunnen geven en dat het college daar vervolgens mee aan de slag gaat en dan krijgen we een verordening. Bedoelt u dat ook, want dat is wat ik bedoelde.

De heer Noldus: Ja zeker voorzitter, dat is wat ik eigenlijk bedoelde met dat we hier een goede discussie willen voeren en dat doe je niet naar aanleiding van een heel uitgekauwd stuk vanuit het college wat we mogen tekenen bij het kruisje maar volgens mij moeten we daar gevoed worden met zowel de informatie als de keuzes om daar het scherpe gesprek op te voeren. Dus ik sluit me daar helemaal mee aan voorzitter. Nee dat.

De voorzitter: Bedankt. Dan gaan we naar mijnheer, mevrouw Kruger.

Mevrouw Kruger: Nog steeds ja, mevrouw. De mijnheer zit thuis en die heet geen Kruger trouwens, maar ... Ja, hij wilde mijn naam niet aannemen. Ja, kan ik ook niks aan doen hoor. Is toch heel ouderwets. Nee voorzitter, wat dat betreft de woordvoering van de heer Noldus en zoals de PvdA aangaf sluiten wij ons ook eigenlijk gewoon aan bij hoe het nu staat. Waar we ook nog wel mee willen geven de voorrangsregeling om dat echt met elkaar goed door te spitten, want ja, voorrang geven aan wie en hoe terwijl er geen huizen zijn, ik bedoel dat blijft gewoon een kwetsbaar punt. En ook nog een stukje dat we goed willen uitkauwen is de screening die nu gedaan wordt. Het heeft goede resultaten, het is nu met een aantal jaren verlengd. Maar hoe gaan we daar in de toekomst mee om? Ja, om polarisering of profilering of hoe je het ook wil noemen en discriminatie tegen te gaan, willen we ook dat stukje gewoon goed besproken hebben. En dan het idee om daar sessies over te houden, nou prima.

De voorzitter: Dank u wel. Ik zag de heer De Feijter nog.

De heer De Feijter: Dank u wel voorzitter. Ja, grotendeels kan de ChristenUnie/SGP zich ook aansluiten bij de woordvoering van de heer Van der Kruijff en de heer Noldus en mevrouw Kruger eigenlijk ook, ja makkelijk, ja, zijn het overal mee eens. Nee, in die zin dat we nu ook nog wachten op de uitwerking van twee wetten en natuurlijk de routekaart wonen die we ook recent hebben vastgesteld. Dus we willen het college ook de tijd voor geven om te komen met een wat concreter voorstel en een heel goed idee om van tevoren natuurlijk ook ons nog te consulteren erbij. Even kijken hoor, dus voor op dit moment vooral technisch vaststellen, inhoudelijk vinden wij die zeventig vierkante meter ondergrens is ook nog wel iets waar wij over, nou, in ieder geval aan het nadenken: is dat nou inderdaad een minimum wat we moeten stellen? We snappen het voor gezinnen dat het lijkt het ons wel inderdaad een goede ondergrens. Tegelijkertijd begrijpen we ook goed wat mevrouw Kamphuis naar ik meen ook al zei dat vooral de binnenstad ook aantrekkelijk is voor studenten en voor starters en dat die ook met wat minder vierkante meter al wel genoeg nemen. Tegelijkertijd zit er ook weer in een spanningsveld met sociale veiligheid. Dus nou, we zijn ook wel benieuwd hoe het college daarnaar kijkt. En voor de rest vinden wij het belangrijkste: wat is een beetje het perspectief? Dus welke datum zou de heer Heijkoop kunnen schetsen waarop ze die uitwerking van die wetten van de routekaart wonen kunnen verwachten. Want ja, voor die tijd kunnen we natuurlijk nog niet echt aan de slag met een beleidsrijke verordening.

De voorzitter: Dank u wel. Gaan we naar de heer Groenewege en we moeten nu echt op de tijd gaan letten want het wordt denk ik mijn eerste vergadering dat ik echt mijn best moet doen om de tijd te halen. De heer Groenewege.

De heer Groenewege: Dank u wel voorzitter. De heer De Feijter noemde het heel snel: de sociale veiligheid komt onder druk als je kleinere kamers toestaat. Kan hij toelichten hoe dat werkt?

De heer De Feijter: Nou, ben geen expert maar het is natuurlijk wel zo dat over het algemeen in buurten waar gewoon meer mensen zitten en waar je gewoon op een kleinere ruimte met elkaar samenleeft dat dat gewoon een zeker spanningsveld met zich meebrengt. Hoeft niet altijd zo te zijn, gaat ook heel vaak goed.

Ja, maar je hebt toch iets sneller kan je overlast bijvoorbeeld van elkaar ervaren. En nou ja, daar zit daar wel gewoon een bepaalde ruimte. Helaas is ons raadslid wat expert was op dit gebied vertrokken, maar goed, er zit daar wel een spanningsveld en het college kan daar allicht meer over vertellen.

De voorzitter: Interruptie, de heer Groenewege.

De heer Groenewege: Ja voorzitter, die overlast kan ik op zich wel volgen. Maar sociale veiligheid is volgens mij iets anders. Ik heb juist het idee dat de sociale veiligheid toeneemt met meer mensen op dezelfde oppervlakte, want je hebt meer sociale controle. Dus is de heer De Feijter niet juist van mening dat de overlast toeneemt en bedoelde die dat te zeggen in plaats van de sociale veiligheid?

De voorzitter: De heer De Feijter.

De heer De Feijter: Dank u wel voorzitter en bedankt ook voor de interruptie. Voor een deel kan ik daarin meekomen. Tegelijkertijd wat ik zeg, ik ben geen expert, maar ik heb hier wel een aantal dingen over gelezen en daar bleek wel uit dat het inderdaad wel een spanningsveld met sociale veiligheid meebrengt. Aantal personen dat kan inderdaad helpen met die sociale controle. Tegelijkertijd merk je ook juist in steden en in grotere gebieden dat dat ook helpt met de of juist zorgt voor anonimiteit en dat je eigenlijk juist haast minder naar elkaar gaat omzien.

De voorzitter: Nog een interruptie van mevrouw Kamphuis.

De heer De Feijter: Maar goed, ik wil hier voor de rest inhoudelijk niet te gedetailleerd op in.

Mevrouw Kamphuis: Dank u wel. Ik had een vraag, ik woon in een ouderencomplex met alleen maar ouderen. Daar is de overlast ook heel erg hoog en daar wonen maar een paar ouderen. Waaruit blijkt het dat de overlast van de jongeren erger zou zijn dan van de ouderen, of dat het meer overlast kan brengen? Want je weet dat je in een omgeving gaat wonen waar veel studenten zijn, dan weet je toch dat er overlast is?

De voorzitter: De heer De Feijter.

De heer De Feijter: Dank u wel voorzitter. Ja, dat waren niet mijn concreet of niet mijn woorden dat jongeren zorgen voor meer overlast. Ik had meer gewoon over de bevolkingsdichtheid. Goed, ja, er zijn inderdaad voorbeelden van studentensteden waarbij grote groepen jongeren op elkaar inderdaad zorgen voor meer overlast. Maar goed, ja, dit is niet een specifiek punt waar ik me nu hard op wil gaan maken. Het gaat vooral om die zeventig vierkante meter waarvan we snappen dat het een ondergrens is wat betreft gezinnen maar wij denken inderdaad dat er voor jongeren, ja, mogelijkheden zijn als die aantal vierkante meter naar beneden gaat. We zijn benieuwd hoe het college daarnaar kijkt.

De voorzitter: Bedankt. Dan gaan we door naar de beantwoording vanuit het college. Ik heb 22 punten opgeschreven, misschien heb ik er nog een paar gemist tussendoor. Als u nu gewoon begint dan volg ik wel of er nog dingen missen straks. Dus we gaan even luisteren en dan kunnen we straks de tweede ronde. Tien minuten?

De heer Heijkoop: Ja voorzitter, ik zet even mijn dingetje uit. Ze kunnen thuis niet op Netflix, dus dat is wel een groot probleem, maar dat ga ik nu even niet voor ze oplossen. Ik ga wel uw vragen beantwoorden. En het waren de talrijk aantal, voorzitter. En ik ben altijd jaloers op uw gestructureerde aanpak want ik zit dan zelf een beetje te kliederen en dan zie ik u alles heel goed op een rij zetten. Dus wellicht kunt mij nog behulpzaam zijn als ik ergens een vraag vergeet. Maar ik denk zomaar dat de commissieleden zelf ook wel in het oog zullen houden als ik vragen mis. Ik denk dat de meeste vragen gingen over de status van dit stuk. En dit is geen uitgekauwd stuk, zou ik richting de heer Noldus willen zeggen, dit is een met veel liefde opgestelde verordening door de ambtenaren met hier en daar wel een artikeltje wat misgegaan is in de doornummering geef ik gelijk toe richting de heer Groenewege. Daar zullen we nog even goed naar kijken, want een verordening moet natuurlijk wel kloppen. En waarom moet die kloppen, omdat een verordening eigenlijk per definitie een soort sluitstuk is van een beleidsproces. Dat zien we in het sociaal domein, dat zien we op tal van onderdelen, eerst praat je met elkaar over het beleid en als het beleid duidelijk is, dan laat je de gevolgen van het beleid neerslaan in de verordening en dat is eigenlijk het instrument wat je toepast. Dus zo is deze ook bedoeld. Dus u heeft absoluut wel gelijk als u zegt: ja, dit is eigenlijk een stuk waar je niet echt lekker vrij met elkaar over kan praten. We hebben in het voorstel ook nadrukkelijk aangegeven dat we ervoor kiezen om deze verordening nu aan u voor te leggen omdat de winkel moet openblijven tijdens de verbouwing. Een verordening stel je voor vier jaar vast, de huisvestingsverordening, in principe en dan moet hij vernieuwd worden. En hij loopt nu uit de tijd dus we hebben hem eventjes netjes tegen het licht gehouden, we hebben wat zaken aangepast, geactualiseerd, maar we hebben hem niet verrijkt met allerlei nieuwe inzichten vanuit uw raad of vanuit politiek akkoord of vanuit wet- en regelgeving die eraan zit te komen. We kiezen er nadrukkelijk voor om te zeggen: nou, we gaan de ambtelijke inzet richten we nu even op het op orde brengen van deze verordening en daarna gaan we een traject lopen. En het traject gaan we lopen met uw raad in de eerste plaats maar ook in de regio want we zijn een arbeidsmarktregio en we hebben een regionale verordening, regionaal beleid en het is ons ook een lief ding waard om elkaar, nou ja, om eigenlijk in verbinding met elkaar tot een nieuwe verordening te komen omdat je anders een enorm bewerkelijke uitvoeringstechnisch ingewikkeld gebeuren krijgt. Dus dat gaan we ook doen. Daarbij was ook een ander argument heeft u ook kunnen lezen dat we op dit moment een hele ambitieuze minister hebben die de wetten aan elkaar rijgt. Of ze allemaal uitvoerbaar zijn, zeg ik richting de heer Kolkiliç, ja, bij deze minister die staat erom bekend dat hij wel eens de stip, dat hij de lat net ietsje hoger legt dan wat die uiteindelijk waar kan maken. Maar zijn energie doet ons goed, zijn energie is ook nodig omdat we op het gebied van volkshuisvesting een groot vraagstuk hebben. En het thema volkshuisvesting is gewoon tien jaar lang veronachtzaamd in Den Haag.

Dat kun je ook gewoon zo stellen want het was niet eens meer een departement, het had weinig bestuurlijke aandacht en daarmee zijn we voor een deel ook in de problemen beland waar we nu in zitten. Dus het is goed dat er regie wordt gepakt en het is ook goed dat er stevige wet- en regelgeving komt en, excuus voorzitter.

De heer Gündogdu: Voorzitter, wie is die minister?

De voorzitter: Wie is die minister?

De heer Heijkoop: Ja, dat is een technische vraag voorzitter, dat ... U weet wie de minister is neem ik aan. Ja, ik dacht ik vind het ook weer, anders vind ik het ook erg flauw. Maar ja, maar de wet versterking regie op de volkshuisvesting is best wel een stevige wet, is politiek geladen maar is ook in zijn uitvoering best wel stevig en heeft echt gevolgen voor ons ruimtelijk instrumentarium, heeft gevolgen voor de wijze waarop wij woningbouw kunnen realiseren, met welke instrumenten wij kunnen ingrijpen en ook waar het gaat over de woningtoewijzing en dergelijke, de verhouding sociaal, niet sociaal, nou, dat soort vragen. Dus wij willen eigenlijk echt weten hoe die wet eruitziet om dan de gevolgen van die wet ook mee te kunnen nemen in de verordening. Dus dat zou eigenlijk mijn antwoord richting de heer Noldus kunnen zijn, zou dat moeten zijn: als die wet vastgesteld is door de Kamer, hij is duidelijk, hij hoeft nog niet gelijk in werking te zijn getreden, maar we weten wel wat het geworden is, dus want de Kamer kan nog amenderen en alles, nou ja, dan kunnen wij die ook nadrukkelijk een plek geven in onze verordening. En parallel daaraan lopen we ook het traject in de regio. In de routekaart wonen hebben we aangegeven dat we begin volgend jaar in principe met u in gesprek willen over die nieuwe verordening maar ik heb u ook nadrukkelijk gehoord over een, moet ik even goed, consultatiebijeenkomst. Dat was het, voorzitter, daar heb ik meerdere van u over gehoord en ik kan mij zomaar voorstellen dat dat zeer waardevol is en daar hoeven we zeker geen jaar mee te wachten of driekwart jaar, dat zouden we na de zomer kunnen doen. En wellicht ook ondersteund vanuit de nieuwste inzichten waar het gaat over voorrang. De beschikbaarheidsmonitor 2022 is bijna gereed, de corporaties leggen daar nu de laatste hand aan en dat geeft alle inzichten waar het gaat over de huidige toewijzing vanuit de huisvestingsverordening dus dan kun je precies zien wat we allemaal zien gebeuren. En ook inderdaad dat een steeds hoger percentage met voorrang wordt toegewezen, nou ja, doordat mensen vanuit verlaten instelling, andere voorrangscriteria, sloop nieuwbouw, maar natuurlijk ook het huisvesten van statushouders. Dus wat mij betreft zouden we daar zeker in kunnen voorzien want ik hoor de VVD nadrukkelijk aangeven dat zij het willen hebben over voorrang, maar ik hoor dat GroenLinks ook aangeven en ik kan me zomaar voorstellen dat u daar niet dezelfde voorkeuren heeft, maar u heeft wel de gezamenlijke voorkeur om het erover te hebben. Dus dat gesprek gaan we natuurlijk voor uw hele raad goed faciliteren en daar kunnen we nadrukkelijk ook een aantal andere elementen in meenemen bijvoorbeeld de evaluatie opkoopbescherming voor zover daar al informatie over beschikbaar is. Ja voorzitter, daar gaan we dus tijd voor nemen, met de regio een traject lopen, er komt nieuw stevige wetgeving aan. We zijn de routekaart wonen ook aan het uitwerken. Daar hebben we een aantal elementen al in opgenomen die we in de huisvestingsverordening straks willen opnemen.

Daar staat bijvoorbeeld ook hospitaverhuur bij. Dat raakt heel nadrukkelijk de wens om het ook over verkamering te hebben vanuit de raad. Dat gaat eigenlijk voor een groot deel over hetzelfde, waarbij ik u wel in herinnering wil geven en een aantal van u liep denk ik tegen die tijd al mee, want anders is het echt opa vertelt, dat er in het verleden een taskforce zelfs was waar het ging over verkamering. Dit werd als een groot probleem gezien in deze stad en het college destijds, dan hebben we het over de periode 2010 2014 heeft daar heel krachtig op gehandeld omdat het echt leefbaarheidsproblemen gaf. Want we zagen dat daar, nou ja, dat dat net een beetje een kant van de samenleving die daarmee zichtbaar werd die we eigenlijk, nou ja, wel echt schrijnend zouden kunnen noemen. Tegelijkertijd hebben we ook al behoefte aan een wat fijnmaziger gesprek daarover omdat wij natuurlijk ook zien dat de binnenstad inderdaad als het gaat over studenten daar zit ook echt wel een wenselijkheid om de leefbaarheid te versterken. Maar leefbaarheid en levendigheid, het staat allemaal op gespannen voet met elkaar. Sociale veiligheid werd genoemd, nou ja, het is inderdaad net iets anders dan de leefbaarheid maar we moeten daar echt wel een heel zorgvuldig gesprek over voeren want we zijn er niet voor om heel de binnenstad vol te zetten met kleine kamertjes en we hebben al honderden kamers gerealiseerd de afgelopen tien vijftien jaar.

De voorzitter: Mevrouw Kruger.

Mevrouw Kruger: Voorzitter ja, ik vind het wel weer mooi hoe de wethouder aangeeft: we willen niet de hele binnenstad volproppen met kleine kamertjes. Ik bedoel, dat is volgens mij niet het beeld wat gevraagd werd of wat geschetst werd. En ik wil er wel op wijzen, het is terecht dat in 2010 dat er toen heel veel problemen waren, maar dat waren ook weer bepaalde gebieden en bepaalde straten. En daarom vond ik de opmerking van de SP wel heel goed: laten we wel even kijken wat, ja, over in welke context dat we het hebben over die verkamering. En niet, nou ja, over de excessen die toen geweest zijn want dat was inderdaad toen, we leven nu dertien jaar of veertien jaar verder en er zijn wel wat dingen in de samenleving ook veranderd.

De heer Heijkoop: Zeker voorzitter en er zijn ook nog een aantal dingen hetzelfde gebeven en er zijn ook nog een aantal zaken fors verergerd. Dus dat alles pleit voor een heel zorgvuldig gesprek. Wij hebben bijvoorbeeld ook de beleidsuitgangspunten dat woningen moeten tenminste zeventig vierkante meter zijn. Nou, wij krijgen geregeld verzoeken: joh, kan het niet iets kleiner, is een beetje ouderwets. Nou, op onderdelen kunnen we daar ook echt wel in meegaan en we maken er ook wel eens een uitzondering op. Maar we zijn ook alweer terughoudend om te zeggen: nou weet je, alle plannen mogen ook voorzien in kleine appartementen van veertig vijftig vierkante meter want voor je het weet krijg je slechte kwaliteit woningen waarbij winstmaximalisatie op de voorgrond staat vanuit de ontwikkelaar en dat heeft onze stad gewoon niet nodig. Dus dat moet je, dat gesprek moet je zorgvuldig en goed voeren.

De voorzitter: Mevrouw Kamphuis.

Mevrouw Kamphuis: Ja, mijn hersenen gaan niet zo snel als mijnheer Heijkoop kan praten maar hij zegt net, sorry, dertien jaar geleden met, ja, bijvoorbeeld met die huisjesmelkers. Die problemen hebben we van geleerd mag ik hopen en dat wil niet zeggen dat je de, ja, verhuur weer terugbrengt naar die tijd. Als je kleinere kamers verhuurt kan dat, ja, geregeld worden, gezien worden en dan heb je niet een huisjesmelker die dat allemaal regelt, verschillende verhuurders.

De voorzitter: Kortom, het kan anders als je maar goed regelt, dat wilt u eigenlijk de wethouder voorhouden, ja.

De heer Heijkoop: Nou en daar heeft mevrouw Kamphuis helemaal gelijk in. En ik ben ook, ik luister ook goed naar uw raad en als de heer Groenewege aangeeft: ja, vanuit de huidige verordening is het bijna onmogelijk om dat nog daar nog in te voorzien. Nou ja, we moeten daar echt naar kijken. Ik heb er ook wel eens met andere raadsleden over gesproken die bijvoorbeeld bereid waren in de omgeving een bereidheid was om bijvoorbeeld ook kamers beschikbaar te stellen en dat dat dan echt wel heel ingewikkeld is. Maar ik herhaal wel mijn pleidooi om dat echt heel zorgvuldig en goed met elkaar te bekijken, omdat misstanden altijd op de loer liggen. En er zijn veel mensen van goede zin, maar er zijn ook veel mensen helaas die rijk worden van uitbuiting. En volgens mij is deze raad unaniem van mening dat we dat in ieder geval tegen moeten gaan. Maar ik zeg: doe, oh, ik wou bijna iets toezeggen.

De voorzitter: Nee, ik ben heel nieuwsgierig, wat wordt er toegezegd, dat mag eerst.

De heer Heijkoop: Nou ja voorzitter, ik wou zeggen ik zeg u toe om hierover in gesprek te gaan in zo'n consultatiebijeenkomst en dan ook misschien wel wellicht ook een aantal knoppen aan te reiken: waar kan je aan denken en wat zijn ook de gevolgen van bepaalde keuzes die je kan maken? Ik durf u dat ook iets duidelijker toe te zeggen omdat wij inmiddels ambtelijk ook weer bijna helemaal op sterkte zijn. Ja, dat klinkt wat flauw maar er is ongelooflijk hard gewerkt door heel weinig mensen het afgelopen jaar en nu kunnen we ook beter dit soort bijeenkomsten goed voor u faciliteren dus daar zouden we daar na de zomer in kunnen voorzien.

De voorzitter: Mevrouw Stolk.

Mevrouw Stolk: Ja voorzitter, dank. Mooie toezeggingen van de wethouder trouwens. Alleen ik wilde nog wel even aangeven: we leven niet meer toen, wat mevrouw Kruger aangeeft. En we moeten juist kijken, er is zoveel krapte op de woningmarkt dat we wel innovatief moeten zijn met het zoeken naar beschikbare ruimte. En dat kan dan misschien wel wat kleiner zijn, ja, ik ben het dan niet helemaal eens met wat de ChristenUnie/SGP over sociale veiligheid, we moeten ergens de mensen wel huisvesten en dan worden dat kleinere woningen. Maar ik ben in ieder geval blij met de toezegging van de wethouder en als mensen zich niet aan de regels en aan de wet houden, dan moeten we daar gewoon keihard op handhaven.

Mevrouw Kruger: Voorzitter?

De voorzitter: Mevrouw Kruger.

Mevrouw Kruger: Een kleine toevoeging op wat mevrouw Stolk aangeeft. Ik vind die consultatiesessie zoals dat genoemd is en ook de toezegging van de wethouder geweldig. Ik wil er zelfs nog iets aan toevoegen: laten we zo kijken of we zoeken naar innovatieve mogelijkheden, kunstenaars, kinderen inzetten, wie wat waar hoe, die hebben vaak zijn vrijdenkers, die hebben vaak hele goede ideeën om dit vorm te gaan geven. Ik bedoel, we moeten hier niet met zijn 39en in de raad over buigen. Er zijn fantastische mensen die daar iets over kunnen vinden. Dus en ik ben blij te horen dat de ambtenaren weer min of meer op sterkte zijn. Dus mogelijk kan ook zoiets erbij georganiseerd worden.

De voorzitter: De heer Heijkoop.

De heer Heijkoop: Ja voorzitter, we gaan dat gewoon heel goed met u voorbereiden en ik hoop eigenlijk dat er misschien wel een enkeling van u even mee kunnen denken hoe zo'n consultatiebijeenkomst goed kunnen voorbereiden zodat het ook echt recht doet aan de vraag die u heeft. Als het gaat over die binnenstad, dan wil ik u wel meegeven: we hebben echt al de laatste tien jaar vijftien jaar best wel veel getransformeerd en gerenoveerd en ook op dit moment worden er nog steeds kamers, kleine appartementen, iets grotere appartementen gerealiseerd. En die stad, die binnenstad ziet er echt wel beter uit dan tien vijftien jaar geleden. Ook de kantorenvorraad hebben we in belangrijke mate getransformeerd dat we daar nu zelfs van zeggen, collega Burggraaf heeft dat ook wel eens met u gedeeld: nou, we zijn daar wat terughoudend in, want we komen straks klem te zitten met onze kantorencapaciteit. Dus het is niet zo dat er niks gebeurd is maar wij zien wel dat ook al is het alleen maar door de demografische ontwikkeling, dat er steeds meer eenpersoonshuishoudens komen en dat er inderdaad ook kwetsbare groepen zijn, dat er met de komst van statushouders die vaak ook een of twee personen dat je daar ook kleinere huisvesting voor nodig hebt, dat je daar het gesprek over wil aangaan. Maar altijd wel een balans tussen die leefbaarheid, levendigheid en de kwaliteit van je totale woningvoorraad. Voorzitter, als het gaat over die creativiteit en die tijdelijkheid ...

Mevrouw Stolk: Mag ik daar nog een suggestie aan toevoegen?

De voorzitter: Een suggestie, ja natuurlijk.

Mevrouw Stolk: Als we het dan toch zo'n consultatie hebben, zou ik dat graag eens een keer met elkaar gewoon met de commissie eens daarover hebben om het kernwinkelgebied compacter te maken, want wij zien daar echt kansen als je je kernwinkelgebied gaat verkleinen dat je aan de randen als je het compacter maakt aan de randen en dan ... Ja, bijvoorbeeld, nee maar ook studentenwoningen om het levendig te houden en zodat dat kernwinkelgebied compacter wordt waar meer winkels en aan de buitenkant meer voor; nou, waar de wethouder het over heeft over eengezinswoningen of dat je die panden gaat verdelen zodat er meer ruimte is voor woningen want we moeten daar echt innovatiever in zijn.

De voorzitter: Zodat je en meer kamers creëert of meer woningen creëert en de levendigheid behoudt.

Mevrouw Stolk: Precies.

De voorzitter: Gaan we naar de wethouder.

De heer Heijkoop: Ja voorzitter, ik denk dat collega Burggraaf uitziet naar het debat daarover. Zijn voorganger heeft in ieder geval veelvuldig gevoerd. Het is altijd een ingewikkelde discussie hoe je omgaat met een kernwinkelgebied, het is ook altijd een ingewikkelde discussie vooral ook in de binnenstad zelf, met winkeliers en dergelijke. Maar het is wel een discussie die je moet blijven voeren, want je ziet dat het winkelaanbod verandert, het horeca aanbod verandert. En nou, ik weet zeker dat vanuit college er bereidheid is om dat gesprek met u te voeren. Of je dat direct moet koppelen aan een huisvestingsverordening is een tweede, maar dat laat ik verder aan uw raad. Voorzitter, ik heb nog een aantal punten openstaan, even voor wat het betreft het proces. Ik zou mij kunnen voorstellen deze huisvestingsverordening is net ietsje beter dan de vorige, want hij is geactualiseerd en er zijn wat dingen in aangepast, hij moet inderdaad per 1 juli worden vastgesteld, dat gebeurt overal in de regio. Maar dat we na de zomer met elkaar dan zo'n consultatiebijeenkomst beleggen, dat we dat ook voorbereiden en dat u daarmee ook richting gaat geven in de nieuwe huisvestingsverordening wat daar allemaal in moet komen te staan. Ik denk dat u dan als raad goed in positie bent, dan kunnen we ook de nieuwste wet- en regelgeving meenemen en ook de meest actuele cijfers en ook de uitwerking van de routekaart wonen, dan komt het allemaal goed bij elkaar. Dan nog enkele losse inhoudelijke vragen. Als het gaat over tijdelijke woningen, over containers en ook de statushouders, dat werd vanuit Forum werd die groep er even uitgelicht als zijnde een voorrangsgroep waar je misschien anders mee zou kunnen omgaan. De creativiteit hebben wij echt wel aan de dag gelegd. En het klopt inderdaad op het Leerpark daar hadden we een plot over, daar hebben we destijds van bij gezocht van wat zouden we daar kunnen doen. Nou, daar konden dus tijdelijke studio's neerzetten. Die zijn inmiddels gerealiseerd, daar wonen ook met name jongeren, 333 studio's. Echt klein, maar voor heel veel jongeren een hele mooie oplossing. Die staan er tijdelijk en daardoor kon het ook want daar, dit kon daar niet definitief worden neergezet bestemmingsplan technisch. En we zijn altijd op zoek naar dit soort oplossingen. Dezelfde minister als die net al even de revue passeerde heeft in een enthousiaste bui enorm veel duizenden tijdelijke containerwoningen laten bouwen. Die heeft hij nu ergens opgeslagen want hij kan ze nog niet helemaal kwijt en hij heeft ook inderdaad, dat klopt, ja, daarmee zeg ik niks gek, hij heeft inderdaad een oproep gedaan: beste mensen, wie wil mij van deze tijdelijke woningen afhelpen? Nou, wij zijn in Dordrecht ook aan het kijken, we hebben misschien een locatie waar we inderdaad een aantal van deze studio's kunnen neerzetten. Maar om, ja, omwille van de gevoeligheid deel ik die nog niet met u, maar we zijn er wel serieus naar aan het kijken of we hem toch van een paar van die studio's kunnen afhelpen en dan inderdaad voor kwetsbare groepen of voor statushouders of, nou ja, in ieder geval daar zijn we wel nadrukkelijk naar aan het kijken.

En die gedachte en die zoektocht blijft gaan en collega Burggraaf heeft daar inderdaad recent nog met u over gesproken, ook met de vorige raad. Altijd aan het kijken: waar zouden we dat kunnen doen? Tegelijkertijd hebben we ook een forse stedelijke ontwikkeling, nou, we hebben heel veel gebiedsontwikkelingsplannen, verdichting in de binnenstad en die staat soms op gespannen voet met een tijdelijke invulling van het terrein. Dus ja, niet alles is mogelijk, maar we zijn altijd op zoek. Dat is destijds ook gebeurd toen de wens bestond om een azc te realiseren en daar moesten we ook best wel onorthodox kijken: ja, wat kan er wel in plaats van uit belemmeringen en daar is uiteindelijk ook de locatie uit voortgekomen. Dus u mag op de creativiteit van het college rekenen voorzitter.

De voorzitter: Mijnheer Heijkoop, nog een paar dingen zitten nog. Kan er aandacht zijn voor kinderen die waarvan ouders overleden zijn en die blijven zitten in sociale huurwoning, punt drie van Partij voor de Dieren.

De heer Heijkoop: Ja voorzitter, dat punt dat heeft, ik heb dat ook gehoord bij de technische sessie en dat leidt soms tot hele schrijvende verhalen. Ik meen maar dat zou ik even moeten checken dat minister Ollongren destijds nog daar wel wetgeving op gemaakt heeft dat echt niet meer zo zou moeten zijn dat je, nou ja, mede kan huren als kind zeker als je mantelzorg geleverd hebt en dat je dan de woning kan overnemen, in ieder geval het huurcontract, alleen dat moet je dan wel tijdig regelen. Maar ja, wat mij betreft nemen we deze ook nadrukkelijk mee bij die consultatiebijeenkomst of we daar ook als gemeente nog iets in kunnen doen. Ik denk dat onze rol daar vooral in gelegen is om met de corporatie in gesprek te gaan dat zij mensen er proactief op wijzen dat die mogelijkheid bestaat. En ik zeg heel eerlijk, het gebeurt ook wel eens dat kinderen, ja, er gebruik van maken, want ja, die zijn, logisch hoor, want die zijn op zoek naar een woning en die denken: op die manier zou dat misschien kunnen. En dan geef ik u wel mee en dat is eigenlijk de alomvattende opmerking die ik wel mee wil geven, als je de ene voorrang geeft, gaat het altijd ten koste van de ander. Ik heb de laatste maanden heel veel gesprekken gevoerd, ook zelf met mensen die afgewezen zijn voor een voorrangsverklaring, in bezwaar zijn gegaan, weer afgewezen, nou, uiteindelijk kunnen zij een hoorzitting aanvragen en ik heb echt hele heftige gesprekken gevoerd met mensen. En soms besluit je dan om een voorrangsverklaring af te geven en soms moet je toch ook zeggen: ja, hier kan ik dat gewoon niet doen want er zijn andere mensen die ik dan daarmee dupeer en dat is echt een ingewikkelde afweging die je moet maken. En het is goed dat er een huisvestingsverordening is en het is ook goed dat er een platform uitvoering voorrangregeling is. Maar ik vind ook eigenlijk wel goed en daarom doe ik die gesprekken ook vaak zelf, dat je ook als wethouder zelf je bewust bent van in welke dilemma's mensen verkeren en ook in welke nood ze soms verkeren. Geanonimiseerd waren er wat, was er wat casuïstiek met u gedeeld zag ik. Tot slot voorzitter, de motie vanuit de Fractie van Waardhuizen gaat over de wet goed verhuurderschap. Forum voor Democratie had daar in replek wel vond ik een zeer zinvolle bijdrage. Wij zitten daar wel een beetje mee. Kijk, deze wet is een mooie wet, die wet goed verhuurderschap. Nou, daar is hij weer, de minister heeft deze wet door de Kamer gelooft maar die heeft er erg weinig middelen meegegeven aan gemeenten. We hebben 70.000 euro beschikbaar.

Wij kunnen niet proactief door heel de stad trekken om verhuurders aan te pakken. Dus we proberen dat op een manier te doen dat mensen, wij willen vooral heel erg inzetten op dat mensen zich gaan melden, heel actief onder de aandacht brengen wat hun rechten zijn. We hebben een meldpunt ook hiervoor in het leven groepen enkele jaren terug om op die manier toch het maximale eruit te halen. Als we echt onze aanpak enorm zouden willen opschalen, ja, dan gaat het over enorm veel middelen die we helaas niet hebben. Dat is ook wel een politieke afweging, maar ik zeg u heel eerlijk ook met de pet van wethouder financiën op, dat we eigenlijk geen ruimte hebben in de begroting om hier fors op uit te breiden. Dus u kunt ons wel aanspreken op het zo goed mogelijk inzetten van die middelen maar deze motie die is eigenlijk in die zin heel lastig uitvoerbaar omdat het vraagt eigenlijk gewoon een enorme, tenminste dat deel van de motie vraagt enorm veel extra inzet en die, ja, die is gewoon echt niet beschikbaar. Dan tot slot voorzitter en dan ga ik u, hoop ik dat we het nog redden in de tijd.

De voorzitter: Dertig seconden.

De heer Heijkoop: Dat gaat lukken. Er was ook een vraag over het Lijnbaangebied, GroenLinks en Op Ons Eiland kwamen daarop terug. De vraag was: ja, dat moeten we wel zorgvuldig doen met die screening. Ook de vraag: joh, als het zo goed werkt, doen we dat dan niet op andere plekken? Nou eigenlijk is dat dezelfde kant van de medaille. Het is best wel een zwaar instrument, het werkt goed, maar je moet dat wel heel voorzichtig doen, heel goed onderbouwen, etnisch profileren ligt altijd op de loer. We hebben het Lijnbaangebied er sterker mee gemaakt omdat je toch in kan grijpen op het moment dat de leefbaarheid achteruitgaat doordat een bepaalde concentratie van overlast plaatsvindt. Maar je wil ook niet daarin doorschieten dat mensen op den duur geen plek kunnen vinden. Dus we hebben daar heel goed naar gekeken, besloten om het op deze plekken door te zetten. Dat doen we nadrukkelijk ook in samenspraak met politie en dergelijke en met de corporatie natuurlijk. Maar ja, we zijn, we willen dit eigenlijk op dit moment niet uitbreiden. In de toekomst kan het wel zijn dat het op een ander gebied dat het dan meer een gepast instrument is en dat je het dan bijvoorbeeld hier opeeft. Maar dat is voor nu de keuze.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Stolk en mevrouw Kamphuis ook en verder 🙌

Mevrouw Stolk: De wethouder ratelt door, ja ja ja, nee, helemaal goed. Alleen ik had nog gevraagd van als we dit vaststellen, wat stellen we dan vast en wat heeft dat voor consequenties? Wij hebben twee initiatiefvoorstellen ingediend met andere partijen, zit daar een overlap op of en misschien hebben andere mensen ook nog moties of amendementen daarover ingediend. Bijt dat elkaar?

De heer Heijkoop: Heel kort voorzitter: nee, dat bijt elkaar niet. De initiatieven vanuit de raad rondom Knarrenhofjes en ook de vragen, het voorstel rondom woonwagens dat gaat veel meer over de inpassing van bepaalde plannen. Daar ziet deze verordening niet op, dus u heeft geen enkel beletsel om deze verordening vanuit dat perspectief vast te stellen.

De voorzitter: Mevrouw Kamphuis.

Mevrouw Kamphuis: Ik hoorde via u voorzitter mijnheer zeggen: ja, er kunnen misbruik van gemaakt worden met die kinderen, maar niet als die kinderen al heel lang in dat huis wonen. Kunt u dan geen onderscheid maken?

De heer Heijkoop: Ja voorzitter, deze verantwoordelijkheid ligt primair bij de corporaties. Ik wil u zeker toezeggen om dat nog eens bij hen onder de aandacht te brengen maar ze zijn het zichzelf goed, ja, echt wel van bewust dat dit speelt. Eigenlijk wordt er vaak ook wel een goede oplossing gevonden. Corporaties zijn niet altijd bereid om kinderen te laten wonen want even heel zwart wit, het gebeurt ook wel eens dat een vijfkamerwoning of een vierkamerwoning achterblijft en dat er dan een dochter blijft wonen. En dan zegt de corporatie: nou, wij willen u graag huisvesten dus u kunt een woning huren maar deze woning willen we eigenlijk beschikbaar krijgen voor een gezin met jonge kinderen. Dus op dat niveau vindt dat gesprek vaak plaats. Maar volgens mij is het ook bij wetgeving nu wel geregeld dat kinderen zich dus bij hun ouders, nou ja, medehuuder kunnen worden en daarmee het kunnen continueren. Maar ik vind het wel goed dat de corporatie altijd een gesprek aangaat, dat doen ze trouwens ook waar het gaat over ouderen die door verhuizen, om hen zo passend mogelijk te laten wonen.

De heer Kolkiliç: Voorzitter?

De voorzitter: Nou, eigenlijk kan het niet meer.

De heer Kolkiliç: Het is een aanvulling op hetgeen wat de wethouder zei. Zover ik het weet kunnen inwonende wees van 18 tot en met 27 jaar twee jaar lang blijven wonen in de woning waar ze met hun ouders hebben gewoond.

De voorzitter: Dank u wel voor de aanvulling. Dan gaan we nu naar de volgende ronde. Eigenlijk zou er nu nog de tweede termijn moeten doen, ik vat even samen. Er is een toezegging gedaan door de wethouder dat er een consultatie kan komen. Dat zou dan betekenen dat je toch wel eerst die verordening vaststelt, dat er daarna zo snel mogelijk consultatie komt waarin we dan ook het meteen alle actuele gegevens mee kunnen geven en dat we dan toewerken naar een nieuwe verordening. Dus we moeten het daar even met elkaar over hebben, hoe staan we erin. De heer Groenewege.

De heer Groenewege: Ja, over die consultatie. Het is een mooi middel als je weinig tijd hebt, maar het is niet een heel zorgvuldig middel. Eigenlijk merk ik bij, proef ik bij veel partijen, bij het CDA en ook bij de wethouder zelf onder andere, de wens om een heel zorgvuldig gedegen proces te hebben om te kijken wat zijn nou de uitgangspunten voor die nieuwe huisvestingsverordening? En ik denk een manier om dat goed te doen is door een startnotitie te krijgen voor de nieuwe huisvestingsverordening met een aantal kaders voor wat daarin komt aan principes en richtingen vanuit het college, dat we daar dan beeldvormende en oordeelsvormend in het najaar als raad over in gesprek gaan en dat we dan als raad kaders kunnen meegeven door bijvoorbeeld die startnotitie te amenderen of moties aan te nemen. Ik vind dat een veel zorgvuldiger proces dan een of andere consultatiesessie die we ertussendoor gooien.

De voorzitter: U stelt dus voor om ook een startnotitie te laten aanleveren op basis waarvan we die consultatiegesprekken ook aangaan. Zoiets, combinatie?

De heer Groenewege: Ja en dan beeldvormend oordeelsvormend.

De voorzitter: Beeldvormend en oordeelsvormend. Reacties, de heer Van der Kruijff.

De heer Van der Kruijff: Voorzitter, ik vind het best een goed voorstel en van mij mogen we het ook zo doen, want volgens mij willen we materieel gewoon hetzelfde. Ja, misschien inhoudelijk niet, maar qua proces wel. Het enige is bij een kadernota normaal gesproken, of niet een kadernota, bij een startnotitie gaat het normaal alleen over proces en nu willen we ook inhoudelijke uitgangspunten meegeven. En volgens mij moeten we niet allemaal al te moeilijk doen, als we met elkaar afspreken dat we dat dan ook gaan doen, dan vind ik het prima.

De voorzitter: Wie wil daarop reageren? De heer Noldus.

De heer Noldus: Ja voorzitter, op zich een begrijpelijk voorstel. Ik vraag me wel af, startnotitie hebben we toch meer het idee dat je bij een greenfield nieuw beleidsstuk gaat maken en toch binnen de huisvestingsverordening hebben we zowel vanuit onze eigen bestaande verordening als vanuit landelijk toch wel de nodige kaders. Dus ik denk dat je een consulterende sessie, even los van hoe je hem precies invult, best wel gericht kan doen op een aantal keuzes. Dus ik weet niet of je daar per se een heel, het mangel van een startnotitie met alle ambtelijke capaciteit doorheen zou moeten. Wat mij betreft zou het praktisch kunnen en als we het goede gesprek met elkaar kunnen voeren.

De voorzitter: Oké. De heer Groenewege.

De heer Groenewege: Ja, als dat zo zou zijn, dan zou je geen onderscheid hebben tussen een beleidsarme huisvestingsverordening en een beleidsrijke huisvestingsverordening. Kennelijk zijn er toch nog best wat '...' die wij als raad kunnen maken. Dus ja, ik zou bij mijn voorstel willen blijven.

De voorzitter: De heer Groenewege blijft bij het voorstel. Ja, ik zit even met een praktisch puntje, we moeten eerst even het hebben over nu die verordening. Kan die zoals die nu is naar de raad? En het wordt sowieso dus een bespreekstuk omdat er moties en amendementen zijn aangekondigd. Ik weet niet in hoeverre die overeind blijven.

De heer Van Leeuwen: Nou op zich gegeven de omstandigheden, wethouder heeft het wat mij betreft goed geformuleerd, zullen wij akkoord gaan maar dan wel met een stemverklaring op 20 juni.

De voorzitter: Ja, Fractie van Waardhuizen.

De heer Van Leeuwen: Tenzij andere mensen ook met een motie komen, want dan is het een bespreekstuk geworden.

De voorzitter: Die, ja, die snap ik. Mevrouw Van Waardhuizen.

Mevrouw Simon-van Waardhuizen: Ja voorzitter, ik ga hier even heel formeel op antwoorden en dat is dat ik het even meeneem terug de fractie in.

De voorzitter: Ja logisch. Zoals het er dan nu uitziet wordt het sowieso een bespreekstuk, dan moeten we het ook nog over hebben twee minuten of vijf minuten. Ja, omdat er een motie is.

De heer Van der Kruijff: Als het een bespreekstuk wordt dan wordt het vijf minuten, dan gaat het CDA denk ik ook twee drie moties en amendementen indienen maar dat heeft niet mijn voorkeur. Dus ik zou echt een appel op de andere fracties willen doen om gewoon, want die vragen ook om richting naar de toekomst en niet op een aantal punten om dat gewoon of nou startnotitie is of hoe het precies voorbereiden. Ik vond het voorstel van de wethouder, laat twee of drie mensen vanuit de raad met elkaar het ook even voorbereiden hoe je het precies wil hebben best een aardige. En mijnheer Groenewege heeft er uitgesproken ideeën over, ik misschien ook. Ik zou dat heel graag met hem samen willen doen om daar even het proces in te richten hoe we dit nou willen doen, de andere fractie consulteren het.

De voorzitter: De heer Schalken was eerst.

De heer Schalken-den Hartog: Ja voorzitter, er zijn volgens mij voldoende toezeggingen gedaan, ook vanuit de commissieleden hier dat wij met elkaar graag dieper op in willen gaan om straks dadelijk in de nieuwe situatie tot een goede nieuwe verordening te komen, waar ook de nieuwe landelijke regels in zijn verwerkt. En dat zou wat ons betreft betekenen dat we het nu, voor nu het stuk wat er nu ligt gewoon als hamerstuk kunnen vaststellen. Maar wanneer er een motie komt dan zou de bespreking zich wat ons betreft dan richten alleen op de bespreking van het eventuele motie of amendement, als die toezegging er ligt om er straks nader uitgebreid erop in te gaan. En het lijkt mij inderdaad ook een goed idee dat, nou ja, bijvoorbeeld de heer Van der Kruijff en de heer Groenewege in de voorbereiding meekijken hoe we tot het beste voorstel richting de commissie kunnen komen als zij dat ook zien zitten om dat te doen.

De voorzitter: Ja, dank u wel. We moeten echt tempo maken. Mevrouw Kruger.

Mevrouw Kruger: Voorzitter, ja, gewoon afsluitend wat mij betreft. Ben het helemaal eens wat de heer Den Hartog, Schalken, ik zeg altijd Den Hartog.

De voorzitter: Schalken Den Hartog.

Mevrouw Kruger: Schalken Den Hartog aangeeft. En een beetje flauw van de heer Van der Kruijff om te zeggen van als we dan met moties komen dan komen wij ook met een berg moties, vind ik een beetje kinderachtig. Maar het gaat mij er meer om, wij hebben met z'n allen geconstateerd dat zoals de heer Den Hartog aangeeft, Schalken aangeeft, dat het waarschijnlijk gewoon een hamerstuk wordt.

En als zo niet, als een motie toch wordt gehandhaafd en ik vind, ja, iedereen staat in zijn recht om moties in te leveren en mevrouw Van Waardhuizen heeft aangegeven dat ze terug meeneemt naar de fractie. Dus mogelijk wordt dat gewoon goed afgehamerd.

De voorzitter: Mijnheer Van der Kruijff, u wilde nog wat toevoegen.

De heer Van der Kruijff: Nou voorzitter, nee, ik even, er wordt zomaar aangemeten dat het kinderachtig is. Ik meende dat verre van kinderachtig. Het CDA heeft echt een aantal inhoudelijke wensen voor de toekomst van de huisvestingsverordening en als we met elkaar kaders gaan meegeven, als andere fracties dat ook gaan doen, het is ook een soort gentlemen's agreement met elkaar hier, dan willen wij dat ook doen. Dat is het, meer niet.

De voorzitter: Oké, we sluiten nu een stukje af. Dit gaat in principe als hamerstuk door, tenzij er moties komen. En als ik dan, zouden we het dan kunnen houden op twee minuten als het zover zou komen? En dan is er verder de toezegging dat er een consultatiesessie komt en dat een paar mensen dat gaan voorbereiden. In elk geval, ik meen enthousiasme te speuren bij de heer Groenewege, de heer Van der Kruijff. Zijn er nog, is er nog een derde? En stemt iedereen daarmee in?

De heer Heijkoop: Voorzitter, ik kan me voorstellen dat dan iemand van de griffie en beleidsmedewerker wonen dan ondersteunen, ja.

De voorzitter: Ik zag daar nog iemand, de heer Noldus geeft zich nog op.

De heer Noldus: Ja, graag bereid om daarbij te helpen als er versterking nodig is.

De voorzitter: Kan dit instemming? En iedereen kan input leveren natuurlijk.

De heer Schalken-den Hartog: Voorzitter, even als laatste. U gaf aan inderdaad als het op moties en amendementen aankomt dat het dan een spreektijd van twee minuten is. Wat ons betreft beperken we het bespreken dan echt tot de ingediende moties en amendementen en gaan we niet alsnog allemaal een riedeltje doen.

De voorzitter: Daar ben ik het van harte mee eens en ik denk de meeste mensen hier en het zou mooi zijn als we ons daar ook aan houden. Ik sluit deze vergadering.

4. **Uitbrengen Concept Zienswijze Jaarstukken '22, Herziene begroting '23 en Begroting '24 Dienst Gezondheid en Jeugd - Raadsvoorstel**

Voorzitter: J.F. van Vugt-Roose
raadsgriffier: D.G.H. van Poppel / B. Verkooijen
Verslag: NotuBiz

Aanwezig:

Dhr. Bootsman (GroenLinks)
Dhr. Van den Berg (CDA)
Dhr. De Feijter (CU/SGP)
Dhr. Groenewege (Partij voor de Dieren)
Dhr. Den Hartog (GroenLinks)
Dhr. Kwaak (VVD)
Dhr. Laban (CU/SGP)
Mevr. Lammens-Oostdijk (VVD)
Dhr. Portier (SP)
Dhr. Schalken-den Hartog (Beter Voor Dordt)
Mevr. Schnabel (PvdA)

Mevr. De Koning (ambtelijke ondersteuning)

Portefeuillehouders: wethouder R. van der Linden

De voorzitter: Goedenavond allemaal. Er is, excuses dat we wat te laat beginnen, de vorige vergadering was zelfs nog moeilijk om die niet nog langer te laten uitlopen. Ieder hartelijk welkom. We gaan even een rondje maken voor het verslag, dat is dan altijd weer goed. Laten we hier links beginnen.

De heer Van der Linden: Rik van der Linden, wethouder. Zonder bordje deze keer.

Mevrouw De Koning: Eline de Koning, beleidsadviseur gezondheid en jeugd.

De heer Portier: Ronald Portier, SP.

De heer Bootsman: Nick Bootsman, GroenLinks.

De heer Den Hartog: Paul den Hartog, GroenLinks Dordrecht.

De heer Van den Berg: Elco van den Berg, CDA Dordrecht.

Mevrouw Schnabel: Marije Schnabel, Partij van de Arbeid.

De heer Schalken-den Hartog: David Schalken, Beter voor Dordt.

De heer Kwaak: Peter Kwaak, Dordtse VVD.

Mevrouw Lammens-Oostdijk: Jeanine Lammens, Dordtse VVD.

De heer De Feijter: Bart de Feijter, ChristenUnie/SGP.

De heer Laban: Vincent Laban, ChristenUnie/SGP.

De heer Groenewege: Pieter Groenewege, Partij voor de Dieren.

De heer Verkooijen: Bas Verkooijen, commissiegriffier.

De voorzitter: En Franciske van Vugt, vanavond uw voorzitter. Waarom zijn we hier bij elkaar? We hebben het vanavond over de zienswijze die uitgebracht moet worden vanuit onze raad richting de Dienst Gezondheid en Jeugd Zuid-Holland Zuid. En wordt ook gevraagd om iets te verwerken, dat gaat over de extra kosten uit de herziene begroting 2023 van bijna drie miljoen en de begroting van 2024 van een dikke viereneenhalve miljoen, om dat te verwerken bij de bestuursrapportage 2023 kadernota 2024. De zienswijze, nou, het gaat dus om al die stukken die zijn bijgeleverd en het is aan de commissie om de zienswijze over te nemen of om deze aan te passen. Definitieve concept moet in de gemeenteraad worden vastgesteld, de eerstkomende gemeenteraad en dan moet het worden doorgestuurd aan het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling. Welke fracties willen hierover op dit moment het woord voeren? De heer Kwaak en de heer Laban en de heer, nou, ik zie er een heleboel. We beginnen met de heer Kwaak.

De heer Kwaak: Dank voorzitter. Terugkijken is altijd makkelijker dan vooruitkijken weten we allemaal. 2022 corona, de nasleep, niets was te voorzien. We hebben begrip voor het tegenvallende resultaat. De herziene begroting van 23 roept ons op te lobbyen voor de extra rijksmiddelen. Mijn mail naar Den Haag is al onderweg. Als gemeente is er de laatste jaren verre inzet geweest voor de jeugd. Wij willen allen dat er niemand tussen wal en schip valt, zeggen we altijd. Realistisch vergroten is een pre. Onze gemeenschappelijke regelingen laten ons zien dat door meer te doen dat geld gaat kosten en de tekorten gaan oplopen. Ik heb ze alle drie eens op naast elkaar gelegd, de gemeenschappelijke regelingen. De zienswijze van omgevingsdienst staat: wij verzoeken u dan ook om aan te geven waar binnen de OZHZ bezuinigingen mogelijk zijn. Bij de zienswijze van de veiligheidsregio: hier roepen wij u op tot het uiterste in te zetten om te zorgen dat de kosten niet tot een structurele verhoging leiden. We weten allen dat de kosten oplopen en onze begroting onder druk staat. De zienswijze van de Dienst Gezondheid en Jeugd stemt alle, staat alleen dat met hen het gesprek willen aangaan het ambitieniveau bij te stellen. Ombuigingsmaatregelen dus. Naar de toekomst investeren en het algemeen te spreken voor de kosten van de dienst. Mijns inziens is dit zwak geformuleerd. Sorry, ik moet even stoppen, ik heb het een beetje benauwd.

De voorzitter: Ja, ik hoor het. We komen straks bij u terug. Dan gaat de heer Laban eerst even verder.

De heer Laban: Ja, dank u wel voorzitter. Fractie van ChristenUnie/SGP steunt het college in het compliment dat zij de dienst geven.

Afgelopen jaar was toch een lastig jaar met in veel sectoren een hoog verloop in medewerkers. Knap dat er zo'n inhaalslag is gemaakt door de dienst. De gevraagde extra bijdrage is lager dan verwacht hoewel we dat soort dingen soms maar beter niet hardop zeggen. De door het college gevraagde lobby naar het Rijk voor extra compensatie steunen wij dan ook van harte. Ook zijn we benieuwd naar de uitleg van het hoge aantal geraamde hoortaken in 2024. Dit wijkt wel sterk af van de aantallen in voorgaande jaren. Ook zijn we benieuwd naar de reactie van de Serviceorganisatie Jeugd Zuid-Holland Zuid op de berekening van het college, waardoor een kostenafname van anderhalf miljoen wordt verwacht. Samenvattend kunnen we instemmen met de voorgestelde zienswijze van het college.

De voorzitter: Dank u wel. Is er meer nodig? Ja.

Mevrouw Lammens-Oostdijk: Mijns inziens is dit zwak geformuleerd dan bij de andere GR, maar ik ga ervanuit dat alle GR in de praktijk het zeker zijn. Wellicht kan de wethouder bevestigen of de manier waarop dit is bij de andere GR ook gebruikelijk voor de DGJ. Daarnaast wordt er natuurlijk in de concept zienswijze weer terecht opgemerkt dat wij als raad zelf de kaders stellen voor de DGJ. Ik wil daarom de andere raadsleden oproepen om bij de volgende heroverweging van de DGJ scherp mee te denken zodat de stijging van de kosten niet in de weg komt te zitten in het uitvoeren van de taken van de DGJ. Tot slot voorzitter en ik rond af, samen met Karin heb ik een agenderingsverzoek gedaan en samen hopelijk met in alle op een andere manier te kijken naar de jeugdzorg. Dank u wel voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel mevrouw Boom en ook bedankt voor het afmaken, sorry, mevrouw Lammens. Ik hoorde net even de naam Karin en toen ging de andere belletje af. Zo gaat dat. De heer Gündogdu.

De heer Gündogdu: Voorzitter, bedankt voor deze gelegenheid. Ik moet straks wel om half tien weg naar een andere commissie. Dus wellicht dat ik de antwoorden mis maar dat luister ik dan weer terug. Voorzitter, kort vanuit Op Ons Eiland. Voorzitter, Dienst Gezondheid en Jeugd Zuid-Holland Zuid heeft een heel nobel streven om onze gezondheid en die van onze jeugdigen, nou ja, daarvoor te waken en ervoor te behoeden dat het misgaat. Dus wat dat betreft die intrinsieke motivatie die deze instelling uitdraagt, dat ondersteunen wij wel. Echter wij maken ons ook wel zorgen over het gegeven dat we eigenlijk al jaren tegenaan lopen dat de sluitende begrotingen niet worden gepresenteerd. En dat is wel met de wetenschap dat de komende jaren best zwaar gaat worden ook vanuit onze begroting, ja, dat, ja, de draagvlak om die tekorten te financieren wel eens heel zwaar kan liggen hier, want wij willen ervoor waken dat juist die Dienst Gezondheid en Jeugd wat heel goede zakendoet in het gedrang komt en ter discussie staat omdat we met in ons achterhoofd de tekorten van de afgelopen jaren toch vooropstellen in plaats van de dienstverlening die deze instelling doet. Dus daar willen we wel even een waarschuwingssignaal richting het college afgeven. En daarnaast voorzitter, we weten dat er de afgelopen jaren veelvuldig is gereorganiseerd en ook de pandemie heeft natuurlijk de instelling enorm te parten gespeeld. Want ja, onvoorziene omstandigheden en uitgaven.

Maar we zijn ook wel benieuwd in hoeverre zeg maar de instelling wel weer op rit zit, of we weer de draad hebben opgepakt zoals we dat voor de pandemie wel deden. En of dat zeg maar wel, laat ik zo zeggen, de basis die we destijds met elkaar hadden afgesproken, dit is de diensten van Dienst Gezondheid en Jeugd, of dat als we dat zeg maar als basis nemen of de begroting die daarbij hoort wel passend is of dat de huidige uitgaven zeg maar de begroting of dat met de inzien van de huidige situatie waarbij het na-ijleffect van de pandemie of dat daar ook in is verwerkt. Ik weet niet of dat helder is, maar.

De voorzitter: Ja, ik snap de vraag, bedankt.

De heer Gündogdu: En nog een laatste opmerking voorzitter. We weten dat de Dienst Gezondheid en Jeugd is een gemeenschappelijke regeling waar heel veel gemeenten een bijdrage aan leveren, ook de zienswijze. Maar we zijn ook oprecht wel benieuwd in hoeverre de Dordtse gemeenteraad gezien de constructie nog wel iets in te brengen heeft in het volledig manier van werken die we hebben georganiseerd.

De voorzitter: Dank u wel. Wie wil? De heer Bootsman.

De heer Bootsman: Dank u wel voorzitter. Wij spreken hier vanavond over een best wel breed stuk, waar wij toch een aantal aandachtspunten voor willen meegeven. Wij staan achter de oproep die in de zienswijze staat tot een gezamenlijke lobby om de landelijke overheid op te roepen extra te compenseren voor de indexatie. En wij vinden het ook goed om binnenkort eens met de raad en de DG&J te gaan zitten om met elkaar het ambitieniveau te bespreken en elkaars verwachtingen naast elkaar te leggen om er zo voor te zorgen dat elkaars verwachtingen in lijn liggen met de veranderende financiële positie van de gemeente. Voor de Serviceorganisatie Jeugd wordt er in de concept zienswijze gesproken, er wordt dat er geen groei of besparingen worden begroot. Echter kunnen wij in dezelfde concept zienswijze lezen dat er wel degelijk wat groei en besparingen zijn wat uitkomt op een kostenafname. Wij vinden het belangrijk ...

De voorzitter: Interruptie mevrouw Stolk.

Mevrouw Stolk: De heer Bootsman die ging heel snel door. U zegt: laten wij eens met de Dienst Gezondheid en Jeugd gaan zitten en wat zou u dan met de Dienst Gezondheid en Jeugd willen doen om de ambities bij te stellen of wat uw ambitieniveau is? We weten al jaren dat de Dienst Gezondheid en Jeugd onder druk staat. Ieder jaar hebben we, nou ja, tekorten. Hoe kijkt u aan tegen de Serviceorganisatie Jeugd, want die speelt daar ook een hele grote rol in. Hoe kijkt u daar tegenaan?

De voorzitter: De heer Bootsman.

De heer Bootsman: Dank u wel voor de vraag. Ja, ik vind dat, kijk, het is natuurlijk altijd lastig want er staat inderdaad flink wat druk op de Dienst Gezondheid en Jeugd en dat is aan de ene kant is dat jammer maar ik denk dat het toch goed is om inderdaad elkaars ambities met elkaar af te stemmen en dat kan ...

En de Serviceorganisatie Jeugd die heeft er inderdaad een groot aandeel in en jeugdzorg is heel erg belangrijk, maar het is denk ik wel goed om eens een keer met elkaar te zitten: kunnen de dingen niet, daar bedoel ik niet mee minder zorg, absoluut niet, maar kunnen dingen misschien niet soms wat strakker geregeld worden en wat duidelijker en dat soort dingen.

De voorzitter: Mevrouw Stolk is nog niet tevreden met dit antwoord. Ja, aanvullende vraag.

Mevrouw Stolk: Nee, want we hebben al heel vaak met deze organisaties gezeten en dan vraag ik me af wat we dan moeten doen. Kijk, jeugdzorg is gewoon bij wet geregeld, wij moeten gewoon iedere jeugdige moeten we gewoon zorg verlenen. En de Serviceorganisatie Jeugd is voor het budgetbeheer en die moet gaan kijken waar die budgetten aan uitgegeven worden. Dus ik snap uw oproep wel, maar ik snap niet zo goed wat u dan wil gaan bespreken, want ambitie is er niet. Die ambitie is gewoon: wij moeten gewoon zorgen dat iedere jeugdige zorg krijgt die die nodig heeft. Dus ik snap uw oproep niet helemaal. Ik, nou ja, in die zin ik snap hem misschien wel maar probeer hem eens wat concreter te maken.

De voorzitter: De heer Bootsman.

De heer Bootsman: Ja voorzitter, hartelijk dank voor de vraag en ik ben het ook volledig eens met wat mevrouw Stolk net zei: ieder jeugdige moet de juiste passende zorg krijgen. En ik denk dat er in dat stukje de juiste passende zorg, dat daar een stukje zit wat je qua ambitieniveau met elkaar zou kunnen bespreken, want soms is passende zorg niet de meest dure zorg, om het maar even heel hard te zeggen. Maar ik denk dat het ook iets is tussen natuurlijk de jeugdzorgverlener en de client. Daar moeten wij niet te veel op gaan zitten maar ik denk dat het wel goed is om er eens een keer gewoon met elkaar over te hebben om gewoon te kijken: de ambities van de DG&J zoals het ook in de concept zienswijze staat, stroken die met de ambities die wij hebben van die dienst? Ik denk dat ik hem zo iets duidelijker verwoord. En zo staat het trouwens ook in de concept zienswijze, daar heb ik hem uit overgenomen.

De voorzitter: U kunt uw betoog vervolgen.

De heer Bootsman: Ja, even kijken waar ik gebleven was. Ja, ik was hier gebleven, dat het over zou komen op een kostenafname. Wij vinden het belangrijk om deze kostenafname in de begroting van de Serviceorganisatie Jeugd op te nemen, zodat deze klopt. Ook vinden wij het belangrijk, zoals ook in de concept zienswijze staat, dat het belangrijk is dat er voldoende aandacht is voor nieuwe afspraken binnen het contractmanagement aan het normenkader binnen de Serviceorganisatie Jeugd. Dan over een stukje over Veilig Thuis. In de tweede '...' konden we lezen over de fluctuerende druk op de doorlooptijden. Wij vinden het zeer belangrijk dat de doorlooptijden bij Veilig Thuis aan de normen voldoen. Ook vinden wij het belangrijk dat de overdracht van Veilig Thuis naar het lokale veld goed en soepel verloopt.

Daarom vinden wij de suggestie van het verbeterplan in de concept zienswijze mooi en dat er daarin ook gekeken wordt hoe de extra bijdrage afgebouwd kan worden, waarbij er wel een goede dienstverlening blijft bestaan. Voor de begroting van 2024 hebben wij nog een aandachtspunt. Er wordt uitgegaan van een inflatiegetal wat lager is dan het inflatiegetal wat de meeste grote financiële instellingen berekenen. Wij vinden dat daar aan de voorkant rekening mee gehouden wordt, zodat we niet volgend jaar voor het feit komen te staan dat de begroting aangepast dient te worden omdat de inflatiecijfers toch hoger uitvallen dan vooraf gesteld. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan was de volgende spreker de heer Van den Berg.

De heer Van den Berg: Dank voorzitter. Ja, wij als CDA waarderen het vele werk dat door de Dienst Gezondheid en Jeugd wordt verzet want uiteindelijk gaan achter deze bedragen en cijfers gaan over mensen en over de hulp aan mensen. Echter maken we ons als CDA Dordrecht ook zorgen over de steeds meer individuelere samenleving waardoor het lijkt of er geen einde komt aan de toename van jongeren die hulp nodig hebben van deze dienst. Daar krijgen we nu ook de rekening van gepresenteerd. Als het gaat over de zienswijze, het voelt voor ons als CDA-fractie of er makkelijk extra geld uitgegeven wordt. We zouden meer urgentie willen zien in de zienswijzebrief om de tering naar de nering te zetten, zeker gezien de voorziene tekorten op onze eigen begroting. En ja, net zoals het voor onze inwoners geldt, als uitgave, hun uitgaven moeten herzien door de stijgende kosten zal dat de Dienst Gezondheid en Jeugd dit ook moeten doen. Daarom ook de volgende vraag ...

De voorzitter: Een interruptie van de heer Portier.

De heer Portier: Voorzitter, een heleboel van het recht op jeugdzorg is gewoon wettelijk geregeld. Dus ja, hoe wilt u invulling geven aan: we moeten de tering naar de nering zetten en het moet allemaal wat minder?

De heer Van den Berg: Ja, dat durf ik niet inhoudelijk zo te zeggen maar uiteindelijk in de brief wordt natuurlijk wel gesproken over mogelijke ombuigingsmaatregelen. Nou, naar mijn idee zouden we dat moeten wegstrepen en het moeten hebben over ombuigingsmaatregelen.

De voorzitter: Sorry, nog een interruptie, ja.

De heer Portier: Bent u het met mij eens dat dat dan hooguit in de overheid gezocht kan worden bij de organisatie zelf en niet in de hulp die geboden wordt?

De heer Van den Berg: Ja, aan de wettelijke eisen zullen wij niet kunnen ontkomen dus nee, dat deel ik zeker met u. Even kijken, dan nog het punt als het gaat over de OGGZ. Ik was benieuwd of de wethouder mij kon uitleggen wat een hoorgesprek is. Er wordt daar gesproken over de norm van vierhonderd. Ja, ik vond dat, ik kon daar niet helemaal duidelijk worden wat dat inhield. En ik, ja, daarop aansluitend, ja, vindt u dat de norm moet worden aangepast of dat we juist de norm moeten halen? Ja, waarom zouden we dan die norm moeten halen? Dat was mijn bijdrage.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Schnabel.

Mevrouw Schnabel: Dank u wel voor, oh excuus, dank u wel voorzitter. We hebben eigenlijk, ja, we zien natuurlijk ook al het werk dat erin zit en dat waarderen we natuurlijk ook enorm. We willen ook graag een aandachtspunt meegeven. We zien dat er extra geld wordt gevraagd door Veilig Thuis en dat baart ons ergens zorgen en we zouden graag, we zijn het ermee eens ook wat in de zienswijze staat aangegeven dat daar een verbeterplan voor wordt opgesteld en we zouden dat verbeterplan graag ook in de commissie bespreken. En daarnaast, daar hebben we artikel 40 vragen over gesteld maar blijven we ons zorgen maken over het feit dat Veilig Thuis betaald wordt vanuit de jeugdgeden en niet vanuit het WMO-budget. En ik zie de wethouder al zuchtend kijken, maar ja, we willen nogmaals benadrukken dat we dat enorm belangrijk vinden, dat het vanuit het WMO-budget betaald wordt.

De voorzitter: Dank u wel. Zijn er nog mensen die voor deze eerste ronde nog iets willen delen? Een mening, een vraag. Nee, dan gaan we naar de beantwoording door de wethouder.

De heer Van der Linden: Ja, dank u wel voorzitter en dank voor de, nou, vragen maar ook wel voor de breed gedeelde uitspraak her en der anders geformuleerd dat we allemaal het werk van de dienst ondersteunen en ook daar tussen haakjes graag aan bijdragen. En is ook meteen een bruggetje naar een van de eerste opmerkingen die ik wil maken. Het ging af en toe over de ambities van de dienst en de ambities van de dienst bestaan niet zonder dat wij daar iets van vinden. En natuurlijk, Dordt bepaalt dat niet in zijn eentje of Hardinxveld niet of Sliedrecht niet of Zwijndrecht niet, doen we met z'n tienden. En zelfs dat doen we niet in ons eentje, want er ligt wetgeving onder, een jeugdwet die heel ambitieus is geformuleerd, die ook aangeeft als ouders en kinderen iets nodig hebben, dan hangt het er helemaal vanaf wat ze nodig hebben, wat we moeten willen geven. Jeugdgezondheidszorg, ook grotendeels vastgelegd in normen, kaders enzovoorts. Veilig Thuis, omschreven in de WMO. Kortom, ligt heel veel wetgeving onder waar je ook niet aan kan ontkomen. Dat willen we natuurlijk ook niet, dat wil geen enkele GGD, Dienst Gezondheid en Jeugd in het land. Door op het volgende bruggetje. We hebben bewust wel opgeschreven in onze concept zienswijze die we als u daarmee akkoord gaat gaan versturen dat we wel het gesprek willen hebben over de kosten. En dan is het wel goed om nog een keer eventjes scherp aan te geven: we hebben twee grote kostenposten of eigenlijk twee, we hebben een DG&J maar een heel groot onderdeel daarvan is die SOJ. De dienst kost pakweg 35 miljoen per jaar en dan krijgen we heel veel winkeltjes voor. We hebben de gezondheidszorg, we hebben OGGZ, we hebben Veilig Thuis, we hebben publieke gezondheid waar ook een enorme wet onder hangt, we hebben ook een aantal speciale producten. Daar kun je niet echt op kosten besparen, dat kan niet echt. Ik kan wel zeggen: weet je wat, we gaan heel stoer doen, we gaan gewoon zeggen dit is het, Veilig Thuis klaar. Maar ik heb u ook horen zeggen: we moeten het normenkader wel halen. Nou, dan kunnen we niet zeggen we stoppen er half november mee en de laatste zes weken doen we niks want het geld is op.

We hebben natuurlijk wel het gesprek over hoe komt het dat we zoveel Veilig Thuis meldingen hebben? Is een algemeen maatschappelijk probleem natuurlijk, het CDA verwees er ook al naar, meer individualisme, er zijn allerlei tendensen waarneembaar in de samenleving die het nodig maken dat Veilig Thuis bestaat en dat zal ook niet zomaar weg eroderen, die noodzaak zal blijven. En natuurlijk gaan we wel het gesprek voeren over kun je je werk nog handiger organiseren, kun je meer afvangen. Maar het blijft ook een kostenpost, dat is gewoon een gegeven. En ik vind dat we ook met z'n allen als samenleving voor moeten willen staan dat we juist de Veilig Thuis organisatie en al die andere dingen overeind houden. Dus meteen als je gaat praten over valt er iets aan kostenbesparing te doen of zelfs aan te bezuinigen, dan kom je ook op dienstverlening terecht: ja, wat gaat dat betekenen? En natuurlijk, je kan altijd nog eens kijken, kunnen we ergens iets winnen? Maar ik ken de dienst niet als een club die ongelooflijk veel overhead heeft. Bij de SOJ, andere poot, alle poten hebben een eigen begrotingsprogramma's zoals u heeft gezien. SOJ is natuurlijk een hele grote want het grootste deel van het SOJ-geld gaat op aan zorg. Eigenlijk, we hebben twee jaar terug een herziening gepleegd op hoe we het hadden georganiseerd. We hadden de beleidsverantwoordelijkheid zeg maar overgedragen aan de GR. Die hebben we alle tien teruggenomen. Ons beleid wordt uitgevoerd door de SOJ, ons beleid ten aanzien van de markt, ten aanzien van hoe we graag aan de voorkant willen voorkomen dat de zorgmarkt nodig is, maar ook aan de achterkant willen zorgen dat die zorgmarkt er wel is met al die aanbieders. Het gros van het geld dat we daarin stoppen, dat is 140 miljoen per jaar, gaat op aan de zorgmarkt. Als je kijkt naar de kosten van de SOJ, volgens mij betalen we daar 140 miljoen voor en iets van vijf procent of zo, ik kijk even naar rechts, zijn de organisatiekosten van de SOJ. Ja, dat is natuurlijk een kleine organisatie als je kijkt naar wat er allemaal moet worden weggezet aan zorg. Sterker nog, je kan best een gesprek voeren, dat hebben we ook wel eens gedaan, over de vraag: kun je om te voorkomen dat er te veel fraude is want natuurlijk, zoveel geld gaat ook wel eens iets mis, moet je dan niet meer controlecapaciteit organiseren? Is ook een gesprek waard. Dat betekent wat meer geld investeren in de organisatie in de verwachting dat je ook eerder ontdekt: wacht eens, hier wordt een beetje gerommeld. Goede discussies. Ik ga even twee, dit even over het algemene kader en dan ga ik nog even twee andere dingen noemen. In de loop van dit jaar en dat is eind augustus uit mijn hoofd, gaan we met elkaar praten over het nieuwe meerjarenbeleidsplan van de dienst, waar dus al die winkels, al die merken worden besproken, ook: wat willen we daar nou eigenlijk mee? Wat willen we met publieke gezondheid? Je kan het heel klein organiseren, je kan ook zeggen: nou, we zijn een samenleving die aan het vergrijzen is, we weten dat de gezondheidsverschillen in onze stad best groot zijn, we weten dat er hele kansrijke, hele grote groepen met kansrijke levens zijn maar ook dat sommige mensen het echt moeilijker vinden. Misschien willen we juist wel meer investeren in publieke gezondheid of vinden wij dat de dienst daar heel veel aan moet doen, maar dat we het lokaal ook kunnen. Nou, dat soort gesprekken gaan we voeren. Dat gaat ook leiden tot wel of niet meer of iets minder investeren in de dienst. Een andere ontwikkeling die ik even noem heeft weer met jeugd te maken, met de jeugdwet, een paar jaar geleden heeft een onafhankelijke arbitragecommissie vastgesteld dat alle gemeentes in Nederland 1,6 tot 1,9 miljard per jaar te weinig krijgen van het Rijk om de wet uit te voeren. Op zich al iets absurds natuurlijk.

Het Rijk, onze volksvertegenwoordigers stellen een wet vast, mooie wet met heel veel goede dingen erin, maar het Rijk heeft structureel te weinig geld ervoor beschikbaar. Dat geeft altijd spanning, daar is ook over afgesproken: we gaan een hervormingsagenda jeugd maken die iets gaat zeggen over hoe je met regio's omgaat, hoe je met gedwongen kader omgaat, over of je niet iets beter wil beschrijven met elkaar wat nou wel en niet onder jeugdhulp valt, want dat is natuurlijk ook best een discussie waard. Nou, dat is best een moeizaam gesprek geweest. Er ligt nu een voorlopige uitkomst waar ietsje meer financiële ruimte in zit dan we een jaar geleden dachten. Maar niet alles. Dus we blijven ook de komende tijd dat gesprek wel voeren over wat vinden wij dat tot jeugdhulp behoort? Normaliseren hebben we het ook wel genoemd vorig jaar. Wat vinden we eigenlijk bij het leven horen waarvan we niet meteen zeggen: nou, daar gaan we geld tegen aanzetten. Versus, soms heb je zorgvragen die zo groot zijn dat je er per kind per jaar tonnen instopt. En ja, u kent misschien het mantra wat we dan af en toe zeggen, je wil met genoeg als samenleving heel veel geld in een individuele casus kunnen stoppen en dat kan alleen als je ook let op: hoor eens, dit kunnen we zelf als samenleving of dit moet je zelf kunnen doen als ouder of als verzorger. Is natuurlijk wel een lastig debat, want de wet geeft er wel duidelijke indicaties voor wat je wel en niet tot zorg moet rekenen. Nou, dat zijn een paar algemene tendensen. Dan een paar vragen. Ik zag u al naar de knop gaan. Ja, net op tijd toch? Ik had nog een seconde of tien denk ik of niet.

De voorzitter: Ik, nou, ik ging ervan uit dat u meteen de vragen zou beantwoorden maar die algemene ontwikkelingen zijn natuurlijk ook belangrijk.

De heer Van der Linden: Goed, even kijken. Nou, opmerking van de heer Kwaak. Natuurlijk, corona heeft veel gedaan met de organisatie. Een maand voor corona zaten er acht mensen op infectieziektebestrijding bij de dienst. Toen corona drie maanden bezig was, zaten er meer dan duizend mensen op. Dus het is een enorm crisisorganisatie, de enorme crisisorganisatie en nu is alles weer terug naar normaal. Je ziet wel dat de organisatie, want een paar van u vroegen er ook naar, heus nog wel daarna met naweeën te kampen heeft, maar het ziekteverzuim is nog wat hoog en hier en daar is dat meer maar we zien wel dat de organisatie gewoon alle taken die goed heeft opgepakt, net zoals we dat eigenlijk zijn blijven doen. Sommige dingen zijn even iets terzijde gesteld. Jeugdgezondheidszorgmedewerkers bijvoorbeeld zijn ook echt met corona bezig geweest, maar zijn nu weer helemaal terug in de jeugdgezondheidszorg. Nou, dat is in die zin opgelost. We hebben wel gezegd: de pandemische paraatheid, moeilijk woord voor ben je klaar voor een volgende ramp, daar willen we wel meer aan gaan doen. Want eigenlijk was omdat het al twintig jaar nauwelijks aan de orde was, was het een klein beetje een, ja, tot op het bot uitgebeende organisatie. Nou, daar hebben we iets meer dikte nodig omdat er kan natuurlijk weer een keer wat gebeuren. Het hoge aantal hoorzaken. Wie stelde die vraag? Even kijken, dat was u. Ja, u had er een opmerking over en u ook. Niet, oké. Kunt u die vraag nog even iets toelichten? Niet, jammer. Nog een keer?

De heer Van den Berg: Dat ging over die hoorgesprekken bij de OGGZ. Daar wordt gezegd op jaarbasis is dat vierhonderd, uiteindelijk blijkt dat dat 62 en 85 is, de norm is vierhonderd dus de vraag is eigenlijk, nou, in eerste instantie heb ik niet helemaal duidelijk wat die hoortaak is.

De heer Van der Linden: Ja precies.

De voorzitter: Ja, de vraag was tweeledig.

De heer Van den Berg: Ja, dus wat is een hoortaak, wat moet ik daaronder verstaan die vierhonderd? En daarnaast de vraag van vindt u dat we de norm moeten behalen of dat we de norm moeten aanpassen?

De heer Van der Linden: Dit vloeit voort uit wetgeving die zegt als je om wat voor reden dan ook niet meer vrij in een samenleving kan rondlopen, vroeger heette dat een IBS, dan word je gesloten geplaatst met een crisismaatregel en dan moet je altijd eerst gehoord worden. En dat is een verantwoordelijkheid die eigenlijk bij volgens mij niet bij alle wetgeving hieronder, maar wel voor een groot deel bij de burgemeester ligt of bij wethouders, maar vaak helpt het ook als je juist de professional, hier een professional opzet. En die normstelling van vierhonderd, volgens mij is dat een inschatting geweest: nou, zoveel zullen er wel ongeveer gaan komen. Dus in feite hebben we de norm niet gehaald wat je als goed teken zou kunnen beschouwen. Maar ik kijk nu even naar links, klopt dit wat ik nu zeg?

Mevrouw De Koning: Ja, plus dat er nog ambtelijke gesprekken gaande zijn om dat bij te stellen dus wel te kijken want van vierhonderd naar zestig en tachtig daar zit natuurlijk wat speling in. Dus die ambtelijke gesprekken zijn ook gaande.

De heer Van der Linden: Ja, nou dat is even het korte antwoord. Even kijken hoor, ja, een aantal van u geeft aan sluitende begrotingen zijn van belang. Nou, we hebben dus al gezien, een deel van de wetgeving maakt het heel moeilijk om sluitende begrotingen te maken maar we zien ook dat we als het gaat om jeugdwet de laatste jaren er eigenlijk steeds beter in slagen om investeringen aan de voorkant te doen. Bekendste voorbeeld wat we ook pas hier als raadsinformatiebrief hebben gehad is de praktijk ondersteunende huisarts. Door daarop in te zetten hebben wij heel veel zorgvraag aan die achterkant weten te voorkomen. En dat levert ook een financieel voordeel op terwijl je kan veronderstellen dat de zorg beter is want als het niet nodig is, is het helemaal niet fijn om met een beschikking de deur uit te gaan en iedere keer ergens heen te moeten. Terwijl wettelijk bij een POH-huisarts als het tijd is om eens even goed te praten met een moeder slash vader en een kindje in plaats van tien minuten zoals de huisarts doet en dan moet je weer door, als je daar even wat meer tijd voor kan nemen, dan blijkt dat je soms bijvoorbeeld misschien beter op een sportclub kan. Dat zijn letterlijke voorbeelden. Veel voordeliger. Dus daar slagen we eigenlijk steeds beter in. Tegelijkertijd maken we het onszelf een beetje moeilijk omdat de neiging bestaat omdat elke raad natuurlijk het gesprek heeft: het moet een beetje zuiniger. Weet je wat, we zeggen gewoon dat we met minder instellingen te maken gaan krijgen.

Nou, dat is, dat heeft onze raad altijd de afgelopen vijf zes zeven jaar een beetje een onzinargument gevonden, want we zien eigenlijk alleen maar en dat is vorig jaar wel gestopt, groei in het aantal jeugdigen die we helpen. Nou, door aan de ene kant te zeggen: het zou best kunnen dat het nog een beetje groeit, aan de andere kant te zeggen, we verwachten echt wel meer voordeel, financieel voordeel, van die vroegtijdige inzet denken wij dat we eigenlijk kosten en opbrengsten een beetje kunnen dempen. Nou, dat je dat niet terugziet in de begroting heeft ermee te maken dat we juist op jeugd eigenlijk met tien begrotingen te maken hebben. Vanwege die verandering van twee jaar geleden, niet meer een pot geld waarbij elke gemeente hetzelfde beleid had maar je maakt zelf je beleid waarbij de ene gemeente misschien heel anders kijkt naar jeugd als een andere. Daar hoort ook bij dat je zelf de extra kosten pakt of misschien wat opbrengsten haalt. En dat zit dus allemaal in die grote pot van die 140 miljoen maar eigenlijk hangen er tien deelbegrotingen onder waar het algemeen bestuur van de dienst natuurlijk geen besluit over kan nemen, die besluiten over de hele pot. Maar we hebben zelf de afspraken over: hoe gaat het met onze gemeente. En wij komen daar dus nu wat voordeliger uit dan voorheen. Er zijn ook factoren die dat weer moeilijker maken, want bijvoorbeeld landelijke ontwikkelingen kunnen ons juist weer belemmeren. Nou, dus eigenlijk daarom ziet u dat niet letterlijk terug. Even kijken, volgens mij heb ik de meeste vragen wel gehad.

De voorzitter: De vragen van Op Ons Eiland, in hoeverre heeft puntje puntje het weer op de rit en wat hebben we eigenlijk nog in te brengen als raad?

De heer Van der Linden: Nou ja, wat u in te brengen heeft, is dat u hier onze Dordtse inzet bepaalt richting het algemeen bestuur. Kijk, we hebben niet voor niks gezegd, oh, de heer Gündogdu is ervandoor. Oh ja, het was half tien. Ja, ik praat tegen een lege stoel. Dat heb ik thuis ook wel eens maar dat heb ik ook nooit door. Even kijken hoor. Kijk, in de zienswijzeprocedure zoals een gemeenschappelijke regeling die heeft is er ruim op tijd gelegenheid om aan te geven wat je mee wil geven als raad aan je portefeuillehouder, mijn persoon, in een algemeen bestuur, algemene bestuursvergadering. En dat is natuurlijk steeds vanuit algemeen bestuur bezien zaak om daar een beetje uit te komen. Nou, als alle tien gemeentes nou een brief sturen met: nou, let een beetje op de kosten, we zouden het heel mooi vinden als u wel erin slaagt om iets aan die kostenontwikkeling te doen want we komen in moeilijke tijden. Nou, dan ga je dat heus terugzien in de begroting. Maar als vijf van de tien gemeentes zeggen: nou, geef nog maar eens een keer tien procent extra geld uit en vijf andere gemeenten zeggen hou het maar zo, dan wordt het een moeilijker gesprek. Het is in die zin ook een democratisch orgaan, een AB, waarbij Dordt natuurlijk omdat het een grote gemeente is wel een hoger stemgewicht heeft.

De voorzitter: En dan hebben we nog de vragen van de Partij van de Arbeid, extra geld voor Veilig Thuis, verbeterplan graag in de commissie en de jeugdgelden en Wmo.

De heer Van der Linden: Ja, verbeterplan in de commissie. Ja, u beseft u gaat er niet over, over het verbeterplan maar we kunnen natuurlijk wel zorgen dat het uw kant opkomt. Ja? Ja en de financiering daar hebben we volgens mij in die artikel 40 vragen toch antwoord op gegeven of niet?

Mevrouw Schnabel: Ja, het was ook eigenlijk meer een opmerking in de zin van dat we er gewoon niet mee eens zijn.

De heer Van der Linden: Dus die gaat u de komende tweeënhalve jaar ook blijven maken zeg maar aldoor elke keer?

Mevrouw Schnabel: Nou ja, we zijn nu wel bezig met nieuwe artikel 40 vragen dus die komen dan uw kant op.

De heer Van der Linden: Nou goed, laten we die dan zo uit, ja, niet zo uitgebreid mogelijk, maar zo concreet mogelijk beantwoorden zodat helder wordt dat er geen geld besteed wordt aan dingen waar die '...' niet voor bedoeld zijn. Want we doen dit al heel lang zo en op zich loopt dat volgens ons prima, maar dat vergt gewoon wat meer uitleg dan. Dan ben ik er volgens mij doorheen voorzitter. Nee, nog een vraag over het inflatiegetal. Ja, we hebben bij het opstellen van deze begroting te maken met een aantal inflatiepercentages in indexeringscijfers. Soms heeft het te maken met de arbeidsmarkt, dan zijn er bijvoorbeeld nieuwe cao's afgesloten met meer of minder loonstijgingen. En soms hebben we ook met een paar afwijkende indexatiecijfers, inflatiecijfers te maken vanwege meetpunten. Dat heeft te maken met hoe dat in bepaalde sectoren gebeurt. Ik kan daar zo niet een heel compleet lijstje van geven, maar daardoor wijkt het soms iets af van wat je in de rest van bijvoorbeeld bij het CBS ziet.

De voorzitter: Beste mensen, zijn er nog vragen onbeantwoord gebleven? Dan hebben we nu zeg maar de tweede termijn waarin u een kort standpunt kunt innemen over wat er besproken is, wat er voorligt. Wil iemand nog iets toevoegen? De heer Kwaak.

De heer Kwaak: Ik ben helemaal bij, voorzitter. Wij kunnen instemmen met de zienswijze concept.

De voorzitter: Mooi. De heer Kolkiliç, wilde u iets zeggen, ja?

De heer Kolkiliç: Nou, wij kunnen ook instemmen met de zienswijze, voorzitter.

De voorzitter: De heer Laban.

De heer Laban: Dat geldt voor ons ook.

De voorzitter: Geldt dat nog voor meer mensen? Dan hoor ik graag of iemand dat ook niet kan, dan is dat nog een beetje ander geluid, dan kunnen we het daar nog over hebben. Mevrouw Stolk, u wilde nog iets toevoegen? Nee, dan gaan we denk ik al door naar de afsluiting en dan zijn we gewoon keurig op tijd klaar, dat is ook wel heel erg leuk. Kan dit dus worden doorgestuurd naar de gemeenteraad als hamerstuk? Dat is ontzettend mooi, dat dat zo kan. Er is nog wel een ...

De heer Van den Berg: Een tekstuele toevoeging, maar dat is meer ...

De voorzitter: O ja, tekstuele toevoeging, de heer ...

De heer Van den Berg: Dat gaat over volgens mij een zin die niet af is. Even kijken, dat gaat ook wel over die indexatieparagraaf en dat is: dit is gezien het verslechterde financiële perspectief van de gemeente, noodzakelijk lijkt mij. Die zou ik toevoegen voor de leesbaarheid van de zin.

De voorzitter: Welke alinea was het?

De heer Van den Berg: Ja, de tweede alinea in het kopje indexatie en dat gaat het over ...

De heer Van der Linden: Zullen we daar het woord noodzakelijk van maken? Mooi. Kijk, als u nou had gezegd dat willen we niet, dan wordt het een bespreekstuk.

De voorzitter: Dus dat kan mensen, het woordje noodzakelijk toevoegen? Dan sluit ik deze vergadering, dank u wel.

5. Inspreker over niet geagendeerd onderwerp Fijnstof en gezondheid werkzaamheden Spuiboulevard

Voorzitter: J.F. van Vugt-Roose
raadsgriffier: B. Verkooijen
Verslag: NotuBiz

Aanwezig:

Dhr. Van den Berg (CDA)
Dhr. Van Dam Timmers (CDA)
Dhr. De Feijter (CU/SGP)
Dhr. Groenewege (Partij voor de Dieren)
Dhr. Den Hartog (GroenLinks)
Mevr. Kamphuis (SP)
Dhr. Kolkilig (DENK)
Mevr. Kruger (GroenLinks)
Dhr. Kwaak (VVD)
Dhr. Laban (CU/SGP)
Dhr. Portier (SP)
Dhr. Schalken-den Hartog (Beter Voor Dordt)
Mevr. Stolk (VSP)

Dhr. Van der Schouw (inspreker)

Portefeuillehouders:

De voorzitter: Ik wil iedereen van harte welkom heten bij deze late vergadering, alle raads- en commissieleden en ook de inspreker. En denk ik goed voor het verslag dat iedereen zich weer even voorstelt. Ik begin deze keer rechts.

De heer Verkooijen: Bas Verkooijen, commissiegriffier.

Mevrouw Stolk: Margret Stolk, VSP.

De heer Groenewege: Pieter Groenewege, Partij voor de Dieren.

De heer Laban: Vincent Laban, ChristenUnie/SGP.

De heer De Feijter: Bart de Feijter, ChristenUnie/SGP.

De heer Kolkiliç: Masum Kolkiliç, DENK Dordrecht.

De heer Kwaak: Peter Kwaak, Dordtse VVD.

De heer Schalken-den Hartog: David Schalken, Beter voor Dordt.

De heer Van Dam Timmers: Jan van Dam Timmers, CDA Dordrecht.

De heer Van den Berg: Elco van den Berg, CDA Dordrecht.

De heer Den Hartog: Paul den Hartog, GroenLinks Dordrecht.

Mevrouw Kruger: Kitty Kruger, GroenLinks Dordrecht.

De heer Portier: Ronald Portier, SP.

Mevrouw Kamphuis: Meta Kamphuis, SP.

De heer Van der Schouw: Marc van der Schouw, inspreker.

De voorzitter: En ik ben Franciske van Vugt, vanavond uw voorzitter. Ook de heer Van der Schouw van harte welkom. U komt spreken over fijnstof dat vrijkomt door en bij de werkzaamheden aan de Spuiboulevard. U heeft ons hierover al bericht gestuurd en dat hebben kunnen vinden in de vergaderset. Bij insprekers is het de bedoeling dat zij de ruimte krijgen om hun verhaal te doen in een minuut of vijf en dat we vervolgens onze vragen stellen aan de inspreker, verhelderende vragen. Dus het is vooral de bedoeling dat we luisteren en dat het volledige plaatje ons duidelijk wordt. Dan wil ik u graag het woord geven, mijnheer Van der Schouw.

De heer Van der Schouw: Ja, dank u wel voorzitter. Ik wilde u eerst even een vraag stellen die u dan later beantwoord: vindt u het er fris uitzien? Nou, dit heb ik net van mijn balkon heb ik net met een doekje over mijn balkon geveegd en dit was het resultaat en ik constateer dat dit fijnstof is. Het ziet pikzwart, inmiddels is het al wat minder zwart want ik heb het al een tijdje in mijn tas.

Ik heb u een brief gestuurd en mijn vraag is: heeft u die ook kunnen lezen, heeft u daar kennis van kunnen nemen? En dat vraag ik even alle commissieleden omdat dat, ja, dan hoef ik hem niet meer voor te lezen want anders doe ik dat eventjes. Ik lees hem even voor. Nou, hierbij vragen wij uw aandacht voor het volgende. Sedert geruime tijd worden de gebouwen belastingkantoor voormalig Rabobankkantoor en de parkeergarage gelegen aan de Spuiboulevard afgebroken. Met name bij de parkeergarage is ons opgevallen dat het beton en of ander bouw materiaal fijngemalen, wordt fijngemalen tot een zandachtige substantie die lang, die een tijd lang in open gele zakken stond opgeslagen langs de kant van de weg direct achter de hekken, dus direct langs de Spuiweg of langs de Spuiboulevard. Het verbaast mij ten eerste dat dergelijk werk en het opslaan van fijnstof gebeurt binnen de bebouwde kom, zeker als de zakken openstaan. Ik, ik ben Marc van der Schouw dus, ik woon daar, heb sinds die tijd enorm veel last van ademnood en ben genoodzaakt medicatie te gebruiken. Zowel mijn huisarts als een arts van de huisartsenpost van het Albert Schweitzer ziekenhuis beamen dat de fijnstof vrijwel zeker hiervan de oorzaak is. Mijn vrees is dat er mogelijk ook asbest is vrijgekomen. Dat weet ik niet, ik ben geen chemicus, maar het zou zomaar kunnen. Ik constateer dat sinds de sloop een toenemende hoeveelheid fijnstof op de kozijnen en balkons van de woningen ligt. Nou, ik heb het u net laten zien. Fijnstof is zoals bekend schadelijk voor de gezondheid. Ik verzoek uw fracties dan ook artikel 40 brieven aan het College van B&W te sturen met de hieronder staande vragen. Vooraf zeg ik, de griffie had mij aangeraden ook de ambtenaren te benaderen, ik heb als antwoord gegeven: u als raad bent het hoogste orgaan binnen de gemeenteraad, de ambtenaren kunnen weliswaar meer technische kennis hebben op een bepaald dossier maar het is toch aan de raad om er een beslissing over te nemen en niet aan de in het staatsrecht wel als vierde macht bekendstaande ambtelijke organisatie. U weet Montesquieu, uitvoerend, rechtsprekend, wettelijk en de vierde macht is tegenwoordig de ambtenarij. Maar ik wil toch uiteindelijk het initiatief bij de gemeenteraadsleden laten. Nou, ik heb die vragen heb ik opgesteld en dat zijn de volgende: is er fijnstof en of asbest vrijgekomen tijdens de werkzaamheden en is dit schadelijk voor de gezondheid? Waarom heeft men het materiaal niet buiten de bebouwde kom fijn laten malen om de gezondheidsrisico's voor bewoners en omwonenden te voorkomen? Ik vind dat een onverantwoordelijk handelen. Waarom heeft men het fijngemalen materiaal zo lang in openstaande, er was veel wind, gele zakken in de bebouwde kom opgeslagen? Op de gele zakken stond bestemming, namelijk Sliedrecht. Kunt u deze kwesties laten onderzoeken door een onafhankelijk onderzoeksbureau te kiezen door de gemeente en belanghebbenden vast te stellen welk bureau dat wordt, want het moet natuurlijk wel echt onafhankelijk zijn. Hoe komt het dat er inmiddels een vertraging van een aantal maanden is in de werkzaamheden? Dat heb ik via mijn voorzitter begrepen. Hoelang gaan de werkzaamheden nog duren en welke maatregelen worden genomen in het belang van de gezondheid van de omwonenden, inclusief het voorkomen van onnodige geluidsoverlast? Ik denk daarbij aan de verschillende manieren waarop men kan heien. Heb ik nog puntje eraan toe te voegen, dat staat niet in de brief. Op het moment dat men hier het stadskantoor gaat afbreken, ik kan mij uit mijn jeugd herinneren dat dat ooit eerder de bedoeling was en dat men daar destijds vanaf heeft gezien omdat er asbest in dit gebouw zou zitten ook in de muren.

Het lijkt mij uiterst gevaarlijk als men hier gaat boren en het gebouw zo gaat afbreken zoals het belastingkantoor is afgebroken want wat mij opviel is dat ik ook geen borden heb gezien bij de afbraak van het belastingkantoor waar gewaarschuwd werd voor asbest. Ik weet niet wat daar de reden van is, maar ik heb die borden niet zien staan. Normaal staan ze er en er hebben wel mannen in witte pakken rondgelopen of met maskers en dergelijke op. En alle gebouwen die voor 1993 zijn gebouwd, zijn zoals bekend, daar kan asbest in zitten. Na 93 is dat pas wettelijk aangepakt. Nou, belastingkantoor is uit de zeventiger jaren voor zover mij bekend. Het Rabobankgebouw is ook van voor 93 en de parkeergarage, ik zou het niet weten maar dat is, die staat er ook al een hele tijd. Dus ja, ik vind dat er zeker als er een particulier bedrijf dat op winst gericht is dit soort werkzaamheden doet, dat er ook toezicht moet zijn vanuit een overheidsinstantie. Want een particulier bedrijf heeft maar een doelstelling en dat is geld verdienen en niets meer en niets minder. En ik vind dat het om volksgezondheid gaat, dat er toezicht moet zijn van een onafhankelijke instantie of aan voorschriften correct worden nageleefd, ook het besproeien.

De heer Kolkiliç: Voorzitter.

De voorzitter: Een vraag van de heer Kolkiliç.

De heer Kolkiliç: Ja, ja het is heel goed dat u als inspreker hier aan tafel zit. De Dordtse burgers moeten daar ook voornamelijk gebruik van maken. Alleen de vragen die u hierbij stelt of die u schriftelijk ook heeft gesteld of verzonden richting de raad of de commissie, dat zijn merendeels vragen die u rechtstreeks aan de omgevingsdienst kan stellen. Want de omgevingsdienst die gaat ook over, ja, zij zijn gespecialiseerd in milieutoezicht, handhaving op het gebied van veiligheid, luchtkwaliteit en dergelijke. Heeft u contact met ze opgenomen?

De heer Van der Schouw: Nee, het was mij ook niet bekend dat ik dat kon doen. De griffie heeft mij, zoals ik al eerder heb gezegd, gewezen op de mogelijkheid de ambtenarij te benaderen maar ik vind dat eigenlijk meer een taak voor de raad. Ik vind dat een artikel 40 brief ook alle technische informatie moet bevatten want u bent als gemeenteraad de bepalende factor in deze stad. De gemeenteraad is gemeenterechtelijk, staatsrechtelijk gezien het hoogste orgaan van de gemeente, staat ook boven het college van burgemeester en wethouders. Uiteindelijk vind ik dat de verantwoordelijkheid bij het hoogste orgaan binnen de gemeente moet liggen.

De voorzitter: Een vraag van de heer Schalken.

De heer Schalken-den Hartog: Ja voorzitter, dank u wel. Allereerst ook dank aan de heer Van der Schouw om hier te komen inspreken. Als ik de vragen zo hoor en de vragen zo heb gelezen dan schat ik zo in dat we hier als raad allemaal niet anders over denken, dat we allemaal het belangrijk vinden dat wat u schetst, het afbreken en dat soort dingen, dat dat allemaal volgens de regels gebeurt en dat de volksgezondheid niet in gevaar komt.

Dus daarmee wil ik eigenlijk aangeven dat ik het niet zozeer iets van de politiek vind en daarom ben ik het eigenlijk ook wel eens met wat de griffie u heeft geadviseerd om de vragen bij de ambtenaren, het zijn vaak vrij technische vragen die dan ook weer bij de omgevingsdienst terechtkomen om op die manier ervoor te zorgen dat u de antwoorden krijgt op uw vragen. En als er sprake zou zijn van situaties die niet goed zijn, daarop dan ook gaan handhaven en toezien dat die ongewenste situatie wordt gestopt.

De heer Van der Schouw: Ja, daar zal ik u dan toch eigenlijk hetzelfde, voorzitter, verhaal op, antwoord opgeven als bij de heer Kolkilig. Ik vind dat de gemeenteraad ook best wel wat initiatief mag tonen richting ambtenarij om de zaken helder boven tafel te krijgen. De gemeenteraad is verantwoordelijk voor deze gemeente, de gemeenteraad is de werkgever van de ambtenaren, de gemeenteraad is het hoogste orgaan binnen de gemeente als bestuursorgaan. En de gemeenteraad kan verdeeld zijn omdat er verschillende politieke fracties zijn maar uiteindelijk ligt de beslissingsbevoegdheid om een onderzoek in te stellen, de beslissingsbevoegdheid om een onafhankelijk onderzoek in te stellen en daar ook een bureau voor in te huren bij de gemeenteraad en niet bij de dienst.

De voorzitter: Oké, er zijn alweer twee nieuwe vragen, de heer Van Dam en mevrouw Stolk. De heer Van dam.

De heer Van Dam Timmers: Ja, dank voorzitter, dank ook de heer Van der Schouw voor het inspreken. Ik vind uw verhaal heel invoelbaar, stof, ja, veroorzaakt helaas, ja, longklachten bij heel veel mensen. In de stad wonen veroorzaakt dat sowieso meer bij mensen dan die buitenaf wonen. Ja, ik ben eigenlijk heel blij met uw vragen en ik zou ze, nou, misschien met een aantal partijen kunnen we ze gewoon als technische vragen naar het college sturen. Dan helpen we u een handje en dan kijken we wat daarvan terugkomt. En dan kunnen we daarna altijd verder kijken of dat een politieke lading verder heeft. Maar het lijkt me dat we ze eerst als technische vraag gewoon kunnen opsturen. En ja, ik zou dat vanuit onze fractie in ieder geval wel willen doen en wellicht zijn er anderen die daarbij willen aansluiten.

De voorzitter: Ja, ik heb hier wel als opdracht dat we op zich niks mogen besluiten vandaag. Dus maar het erover hebben is wat anders. We gaan naar mevrouw Stolk.

Mevrouw Stolk: Ja voorzitter, ik doe daar graag aan mee vanuit de VSP dus dat sowieso. Ik heb nog een andere vraag aan de heer Van der Schouw. Want u zegt: ik heb het idee, dat weet u niet zeker omdat u daar niet voor geleerd heeft, maar heeft u want u woont volgens mij er vlakbij, heeft u er ook zicht op.

De heer Van der Schouw: Ik woon ernaast, ik heb er zicht op en ik, ja, mijn balkon zit dus zoals ik al net heb laten zien onder het stof.

Mevrouw Stolk: Heb ik een andere vraag ...

De heer Van der Schouw: '...' dat maak ik regelmatig schoon, maar het blijft gewoon.

Mevrouw Stolk: Heb ik een andere vraag, heeft u ooit een afzetting gezien met gele linten?

De heer Van der Schouw: Nou ben ik niet zo goed met al die voorschriften op de hoogte van maar ik heb daar nooit echt een afzetting gezien, alleen maar hekken, maar niet gele lint naar mijn weten. Nee, hekken. Maar daar kan ik mij in vergissen maar ik heb vooral hekken gezien en een bord waarbij staat van de Spuiboulevard is toegankelijk tot nummer 272 als ik het goed onthouden heb, met onnodig veel hekken ook op de stoep die weer mensen met scootmobielen en dergelijke belemmeren, even terzijde. Maar ja, Dordrecht is echt een stad van hekken. Sorry dat ik het moet zeggen maar je ziet ze overal.

De voorzitter: We gaan naar de volgende vraag van de heer De Feijter.

De heer De Feijter: Dank u wel voorzitter. Allereerst ook bedankt voor het inspreken en, nou ja, het is natuurlijk bijzonder vervelend ook dat het invloed heeft gehad op uw gezondheid. En we hopen denk ik met z'n allen dat dat zo snel mogelijk weer verbetert. U schreef in uw mail of brief en u las net ook voor dat een langere tijd open gele zakken stonden waaruit dat fijnstof mogelijk zou kunnen zijn vrijgekomen. Ik vroeg me af of u ook bekend bent met het meldsysteem Fixi en of u daar misschien een melding op heeft gemaakt zodat ook de gemeente zo snel mogelijk daarop kan acteren en het hopelijk zo snel mogelijk ook kan verhelpen. Ik weet niet of dat is gebeurd?

De heer Van der Schouw: Ik moet u eerlijk bekennen, daar was ik niet mee bekend anders had ik dat gedaan, ja. Nee, dat punt ken ik niet, dat meldpunt. Maar dat heb ik nu via u vernomen.

De heer De Feijter: Nou, dat is op zich dan misschien ook weer een les voor ons als gemeente om dat nog beter te promoten zeg maar, want dat kan in het vervolg mogelijk helpen. En daarnaast snap ik heel goed het idee van de heer Van Dam Timmers ook om dit als fracties in te dienen als schriftelijke vragen maar toch zou ik nog steeds ook willen aanraden net als de griffie om de vraag gewoon direct zelf ambtelijk te stellen, want ik denk dat u wil gewoon antwoord op uw vragen en ik denk dat dat gewoon de snelste manier is om dat te doen. En ik bedoel, ik vind het prima om daar als fracties tussen te komen, maar het is gewoon weer een extra stap en het, ja, u wil gewoon antwoord en dat lijkt mij de snelste route.

De voorzitter: Dat is verder geen vraag. Dan gaan we naar de heer Portier voor een volgende vraag.

De heer Portier: Ja, ook geen vraag en ook ik zit daar even mee dat we als commissie gewoon niks kunnen besluiten, dus ik wil me eigenlijk aansluiten bij het voorstel om inderdaad vragen te stellen. En uiteraard hebben we als raad wel de taak om te controleren ook, wat is de taak van het gemeentebestuur zeg maar of een omgevingsdienst om toezicht te houden op dit soort werkzaamheden, of dat inderdaad gebeurt en goed gebeurt en daarop, ja, hebben wij als taak weer de controle dus in dat kader kunnen die schriftelijke vragen naar mijn idee gesteld worden.

De voorzitter: De heer Groenewege.

De heer Groenewege: Ja korthedshalve wil ik me namens de Partij voor de Dieren aansluiten bij de heer Van Dam Timmers.

De voorzitter: Zijn er nog vragen aan de heer Van der Schouw? Mevrouw Stolk.

Mevrouw Stolk: Nee, maar wel dank voor het inspreken. En ja, het is niet niks wat u even hier neerlegt dus dank daarvoor.

De heer Van der Schouw: Als reactie voorzitter, ik hou mijn hart vast voor de toekomst als ze hier dit gebouw gaan afbreken omdat ik, ja, uit mijn jeugd weet dat hier veel asbest in zou zitten. In de muur ook. En ja, dat lijkt mij levensgevaarlijk. Ja, ik ben geen deskundige, geen chemicus, maar asbest is gevaarlijk. Dit gebouw vooral, niet zozeer het belastingkantoor, maar dit wat nu nog overeind staat, in deze situatie nog veilig is. Ja, als we dat ook gaan afbreken op dezelfde manier zoals dat gebeurd is met de gebouwen naast mij dan, ja, dan baart dat mij voor de volksgezondheid ernstige zorgen. Ja, ik weet in het verleden hebben ze er ooit van afgezien, dat kunt u misschien in de geschiedenis nog terugvinden, omwille van die asbest, zo staat mij mijn geheugen in herinnering bij. En als we dat nu toch gaan doen, ja, lijkt me dat gevaarlijk.

De voorzitter: Uw zorg is denk ik echt duidelijk. We gaan nog naar een vraag, de heer Van Dam.

De heer Van Dam Timmers: Ja dank voorzitter. Nou, eigenlijk meer een hele korte toelichting. Ik weet dat bij het belastingkantoor dat er wel een asbestsanering is geweest op het dak, Stolk Fotografie heeft daar ook mooie foto's van gemaakt dus dat is een andere Stolk dan deze Stolk denk ik, maar die zijn daar wel van gemaakt. En daarnaast is het wel zo dat asbest, ja, dat is gevaarlijk, maar dat geldt alleen in de gebroken vorm. Dus als je asbest als heel materiaal gewoon in dorpels et cetera of muren verwijdert dan is er geen gevaar voor de volksgezondheid. Het gaat er pas in als je erin gaat boren, als je het gaat vergruizen, dat soort dingen, dat is het probleem. En over het algemeen is er daarom voordat een gebouw gesloopt wordt een uitgebreide asbestsanering zodat je die vergruizing, kapot making, minder of niet hebt. Dat is enigszins geruststellend, neemt niet weg dat je als je iets sloopt altijd risico's hebt.

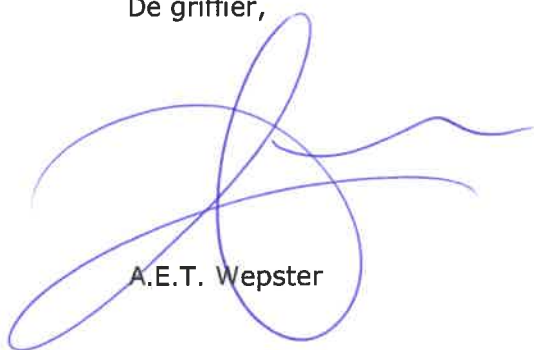
De voorzitter: Bedankt, ook dit was geen vraag. U mag daar nog even reageren en dan ...

De heer Van der Schouw: Voorzitter, dat laatste wat u zegt, ik begrijp uw betoog, maar minder risicovol vind ik eigenlijk al te weinig. Het moet gewoon risicoloos zijn. En ja, we kennen allemaal de gevaren van deze stof. Mocht het zo gebeurd zijn dat er toch misschien een boring is geweest, dan kan er een klein beetje vrijkomen, dat moet maar net verkeerd gaan. En ja, je moet ieder risico voor de volksgezondheid gewoon uitsluiten, denk ik. Dat lijkt me en als u voor de bevolking opkomt dan is dat een heel essentieel punt.

De voorzitter: Ik denk dat wij het al kunnen afsluiten. We hebben het, we hebben mijnheer Van der Schouw gehoord. Zijn zorgen heeft hij geuit, vragen heeft hij gedeeld. Ik heb partijen gehoord en woordvoerders die dit willen oppakken. Daar besluiten we nu niks over. Er is ook de heer Van der Schouw aangeraden om eventueel toch die vragen ook nog ambtelijk te stellen. Ook daar hoeven wij het besluit niet over te weten, dat doen we niet. Dus ik wil iedereen bedanken, de heer Van der Schouw, alle raadsleden, mensen thuis en de ambtelijke ondersteuning. Dank u wel.

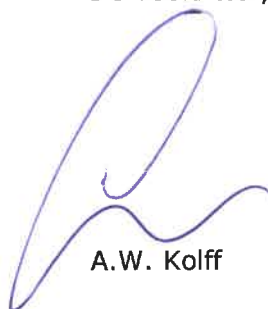
Aldus vastgesteld in de raadsvergadering van 4 juli 2023.

De griffier,

A.E.T. Wepster

De voorzitter,

A.W. Kolff